

NA MARIA MIR I JULIÀ

Vídua d'En Pau Marsal i Gelpí

Morí la tarda d'ahir, en sa vila nadiua de Vilassar de Mar, a l'edat de 68 anys, confortada amb els auxilis espirituals

(A. C. S.)

Els seus fills Jeroni, Pau i Joan, filles polítiques Rosa Gelpí, Felipa Abril, Maria Còdol vídua Marsal i Eulàlia Mas, néts, nétes, germana i germanes polítiques, nebots, nebes i la raó social «FILLS DE PAU MARSAL», en assabentar als seus amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen un pladós record per a la difunta i que se serveixin assistir demà, a les nou del matí, a la casa mortuòria, Sant Roc, 6, per a acompanyar el cadàver a l'església parroquial i d'allí a sa darrera estada, pel qual favor els restaran eternament agraïts.

Vilassar de Mar, 26 gener de 1923

Després d'acompanyar el cadàver a sa darrera estada se celebraran els funerals

(Sort un tren a les vuit del matí de l'Estació de França)

Don Gustau Puig i Gutzet

Advocat

va morir el dia 8 del corrent
havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats vídua Sofia Sarró, germans polítics Rosa Sarró vídua de Batista, Artur Sarró, Elvira Burbano de Sarró, cosina germana Elisa Puig, nebots (present i absents) cosins i parents tots, en recordar tan dolorosa pèrdua als amics i coneguts, els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, per l'etern descans de l'ànima del finat, se celebraran demà, dissabte, dia 27 del corrent, a les deu del matí, a l'església de la Casa Provincial de Caritat, pel qual favor els quedaran sumament agraïts

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:
MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1
Telèfons números... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

TOS Pasta pectoral

balsàmica per a calmar la TOS i facilitar l'expectoració

Antic preparat del Dr. ANDREU

Demani's a totes les farmàcies

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI - MATARO

qualitat superior

Nonell Germans

CANVI - VALORS - CUPONS

Rambla del Centre, 15

EL SIGLO

Fins el 27 de gener venda d'articles variats als

PREUS ÚNICS

de 2, 4 i 6 Pessetes

Fins el 27 de gener

Importants descomptes

En cartells fixats a les respectives seccions s'anuncia la quantia del descompte que correspon als seus articles

Secció de gèneres de punt

Mitges de cotó canalé; el parell, a ptes. 1	Mitges de seda, en negre i color; el parell, a ptes. 3'65
Toreres de cotó, punt anglès; una, a ptes. 2'75	Mitjons de llana blancs; el parell, a ptes. 0'95

ARMILLES de llana, gran abric; una a pessetes 22'50.

Gran assortiment en toreres, camisetes i pantalons de cotó afelpat, de molt abric per a senyora i senyor, a preus molt reduïts

Secció de queviures i vins

Excel·lent vi de taula embotellat, blanc, rosat i negre; el litre, a pessetes 0'35

Riquíssima llet condensada marca EL SIGLO

Salons de Belles Arts

Actualment exposen els artistes: Capdevila, Larraga, Navarro, Martínez Varquer, Sans, Castaño, Torras Farell.

Banca Tusquets, S.A.

CANVI - VALORS - CUPONS

Rambla del Centre, número 9

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.

—Dia 25 de gener de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 774'1, 773'2, 772'8.

Termòmetre sec: 5'8, 13'0, 10'0.

Termòmetre humit: 3'2, 8'0, 7'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 62, 45, 42.

Direcció del vent: E., Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 0, 0.

Estat del cel: Quasi serè. Q. Tapat. Nuvolós.

Classe de núvols: St., St.K., St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 14'2; mínima, 5'2; mínima prop del sol: 2'2.

Oscil·lació termomètrica: 9'0.

Temperatura mitja: 9'7.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 10 km.

Observacions particulars: Boira, El director, E. Alcobé.

Paraigües Cardús

Portaferriça, 10.

Abrir al matí, al carrer de l'Ordre (Sant Andreu), hi hagué un desordre entre un home i una dona temps

ha enemistats, i a la dona li va tocar el perdre i anar al dispensari d'aquella barriada amb la cara plena de sang.

Cristalleries

J. Llorens, R. Flor, 20

A la plaça d'Espanya una dona de 50 anys es va batre amb dues de 32 i 27 i malgrat tenir la primera més anys i lluitar amb dues adversàries va demostrar tal braó que les va obligar a anar al dispensari d'Hostafranchs amb les fesomies ratllades en diferents indrets. Foren totes tres denunciades al jutjat.

Vaixelles

PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

A primera hora d'ahir matí un vigilant que presta servei prop del Palau de Justícia, deturà dos minyons que duïen a coll en tauló cada un. Interrogats sobre d'on els havien tret, manifestaren després d'algunes excusades, que els havien pres d'un magatzem de fusta del carrer dels Almogàvers.

Els referits minyons, Jaume Navarria Trill, de 19 anys i Josep Canyada, de 20, indomiciliats, foren conduïts a la delegació.

Poc després es va presentar a la mateixa delegació un agent de policia duent pres un altre minyó al qual havia agafat amb sospitosos, resultant dir-se Joan Albornà, de 21 anys, company dels anteriors.

JOIES VILANOVA

Unió, 6

Dues dones que viuen a un mateix pis del carrer de la Cadena, questionaren per si una embrutava l'habita-

ció de l'altra i no podent posar-se d'acord a crits ho provaren a paladar i a l'espasa pogueren.

Una d'elles es presentà a la delegació de policia a ensenyar les esgarapades que li havia fet a la cara la seva adversaria i demanant un escarment. Però a poc comparegué l'adversaria amb un diagnostic del metge del dispensari demostrant que la primera també havia fet el que havia pogut.

Totes dues foren denunciades al jutjat.

Gabies i pens de metall. Nous i elegantíssims models. — Bateria de cuina en alumini extra. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

La Societat de Psiquiatria i Neurologia celebrà sessió ordinària demà, dissabte, dia 27 del corrent, a les set de la vetlla (Portaferrissa, 6.), presentant el doctor B. Rodríguez Arias una comunicació sobre «L'organització de la Higiene mental».

—A l'asalto, a tots reunits i ball de Carnestoltes no hi pot manca el

Champagne Coutier-Berteche

Epernay-Reims

Representant: Feliu Fontanals, Passeig de Gràcia, 117. Telèfon 2098 G. — Dipositari: Josep M. Nubiola Palloja.

Ha quedat constituïda en aquesta ciutat l'Associació de Directors de Col·legis particulars d'ambdós sexes dels districtes V, VI i VII de Barcelona, amb els següents càrrecs:

Junta consultiva: don Josep S. Bayarri, don Joan Josep Armengol, don Mateu Rotger, don Edefons Montoliu, don Josep Montfort, don Josep Vilaseca, don Josep Carreté i don Joaquim Robert.

Junta directiva: president, don Manuel Badia; vice-president, don Josep Villarroja; secretari, don Joan Vergés; vice-secretari, don Joan Calduch; tresorer, don Artur Pujol; comptador, don J. Ribas; bibliotecari, don Manuel Rizo; vocal primer, don Miguel Prió; vocal segon, don Calixte Perpiñá; vocal tercer, donya Josefa Huertas i vocal quart, donya Anna Tulibia.

Sabó La Creu Blanca

Econòmic superior
Es ven a tot arreu

Han estat moltes les entitats que han anunciat a la Comissió gestora a favor de l'indult del taverne Lluís Verdagué assistiran llurs presidents (i altres que delegaran), a l'important acte humanitari que ha de celebrar-se avui, divendres, a la Capitania.

Novament la Comissió gestora del referit indult prega als presidents de les entitats gremials del comerç, indústria, arts i oficis, siguin puntuals puix ha reunit a la Unió Gremial, carrer de Ferran, 30, principal, començant a les onze en punt del matí per a tractar del nomenament del Comitè Pro-Indult Verdagué i tot seguit tots els reunits es traslladaran a Capitania per a efectuar l'anunciada entrevista amb el capità general per a sol·licitar llur ajut per a la concessió de l'indult a favor del taverne Verdagué.

Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Diumenge, 28 del corrent, a les sis de la tarda, la Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia de Barcelona, celebrarà la seva sessió pública inaugural, en la qual llegiran: el secretari perpetu «Relació de les tasques que s'ocupa la Corporació durant l'any anterior» i l'Acadèmic numerari, doctor don Felip Proubasta i Masferrer, la Memòria que li correspon per torn, intitulada «Tractament de la febre puerperal». De seguida s'obriran els plecs de les Memòries premiades en el concurs ordinari.

L'entitat cultural Afició Artística, celebrà consell general ordinari avui, divendres, dia 26 del corrent de primera convocatòria, a dos quarts de deu i de segona, a les deu de la vetlla.

L'Orfeó Barceloní (Secció Musical de l'Ateneu Obrer del districte II) Mercaders, 38 i 40, celebrarà el propi vinent diumenge, dia 28, junta general ordinària a les onze del matí.

La Junta de Govern de la Cooperativa d'Estalvi del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria convoca tots els socis a la junta general ordinària que tindrà lloc demà, dia 27, a

Ignasi Fontdevila Nogués, Pvre.

Degà de la Comunitat de Sant Feliu, Fundador i Director de l'Arxiprestoria del Montserrat, Fundador de l'Asil de G.G. Terres de Sant Josep, morí ahir a l'edat de 76 anys

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. G. S.)

Els Rvds. Rector-Arxioprest, Rvda. Comunitat, germans Teresa i Salvador, germanes polítiques Narcisa Olivé, Francisca Serra i Maria Vilà, nebots, cosins, família tota i la raó social Fontdevila, Codina i Samper, en assabentat de tan sensible pèrdua els amics i coneguts, els preguen que se serveixin acompanyar a la casa mortuòria, Paus, 54, a dos quarts de quatre de la tarda, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Sant Feliu i després al lloc del sant repòs

Sabadell, 26 de gener de 1923

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT

Els funerals per l'etern descans de la seva ànima se celebraran el dijous vinent, dia 1 de febrer, començant a dos quarts de deu la celebració de dues misses, durant les quals la Rvda. Comunitat cantarà un Nocturn de les matines de difunts; seguirà, a les deu, l'ofici funeral i després la missa de perdó.

les deu de la nit, a la qual prega l'assistència.

La Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, celebrarà diumenge vinent, a dos quarts d'onze en punt del matí, al local de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre (Portaferrissa, 21, principal), Junta general ordinària per a donar compte dels treballs realitzats durant l'any i procedir a la renovació de la meitat de la Junta Directiva.

Amb motiu de l'èxit assolit per l'Enric Mallat en la seva interessant manifestació d'art fotogràfic exposada a les galeries de l'Orfeó Gracienc, a prec dels visitants admiradors de la dita exposició, aquesta no serà clausurada fins el dia 2 del vinent mes de febrer.

Demà, a dos quarts de vuit, de primera convocatòria, i a les vuit de segona, Nostra Parla celebrarà l'Assemblea general de socis que l'Estatut prescriu, per tal d'aprovar l'estat de comptes i elegir els càrrecs de Junta vacants.

La Comissió de Festes de l'Ateneu Obrer del Districte II (Mercaders, 38 i 40, principal), anuncia per a demà, a les deu de la vetlla, un lliut ball de disfresses. Mitjançant un jurat competent s'atorgaran valuosos premis a les disfresses que en siguin mereixedores.

També l'esmentada Comissió fa una intensa propaganda pel Ball infantil de Disfresses que tindrà lloc el dia 11 de febrer, a les quatre de la tarda. Per a donar més esplendor a la festa, seran també repartits premis als nens que concorrin al ball.

El Salut Esport Club prepara els balls del propi Carnestoltes per als dies 3, 10 i 12 del pròxim mes de febrer.

Recordant l'esplendorositat dels balls de l'any passat, i coneixent el bon gust dels seus organitzadors, no hi ha cap dubte de l'èxit que han d'assolir els balls d'enguany.

El comissari de la Brigada mòbil de Policia, senyor Salazaray, auxiliar de diversos inspectors i agents, ha trobat a una Agència de Transport els gèneres robats el dia 8 al magatzem de l'Associació del Marxa Comercial, establert a la Plaça de Tetuan, 24, la value dels quals puja a 40.000 pessetes.

A les deu del matí de diumenge vinent, a l'estatge social de l'Orfeó Gracienc, En Josep Garcia Sanjuan donarà una conferència, la qual versarà sobre: «Construcció de Cases Barates».

Ahí es calà foc a l'edifici núm. 22 del carrer de la Muntanya, on hi ha establert un taller de construcció de botes, propietat de Joan Vila. Els danys pugen a 40.000 pessetes.

A bord del veler «Hermosa Beatriz», que ballaren els mariners Vicens Anell Manso i Sebastià Castelló Sánchez, resultant el primer amb lesions lleus.

Al moll de Balneari ha aparegut el cadàver del mariner del pesquer «Mercedes», Joan Josep Ruel.

La Junta de Dames de la Caritat Cristiana de Gràcia ha socorregut, durant el mes de desembre, 24 malalts pobres de la parroquia de Santa Maria de Jesús, 27 de la de Sant Joan i 15 de la de Sant Josep, havent-los dis-

tribuit 195 quilos de pa, 124 de carbó, 23 bous de carn i 24 de gallina, 104 porrons de llet, 33 peces de roba i robeta per a dues orlatures. Foren proporcionades, demés, Germanes de Veritat a les famílies més necessitades.

Els aficionats a la Telegrafia sense fils que desitgin formar part del «Radio-Club Catalunya», celebraran reunió diumenge vinent, a les deu del matí, al local del Foment del Treball Nacional, Plaça Santa Anna, 4, per a procedir a la constitució de la dita associació.

Anit passada hi hagué una alarma al palau de la baronessa de Maldà, carrer del Pi, per haver-se cremat uns encenalls que hi havia prop d'una estufa.

Hi acudiren els bombers, però no calgué que funcionessin les bombes.

— Cada terrà fa sa guerra, per

Champagne Coutier-Berteche

Epernay-Reims
Representant: Feliu Fontanals, Passeig de Gràcia, 117. Telèfon 2098 G. — Dipositari: Josep M. Nubiola Palloja.

El Reial Club Artístic i la Societat Artística i Literària de Catalunya, han organitzat als Grans Magatzams «El Siglo», una important exposició de les obres pictòriques i escultòriques del malaguanyat artista Josep Cardona.

Aquesta postuma manifestació d'art s'inaugurarà el vinent diumenge.

Volent pujar a un tramvia en marxa al carrer de Muntaner, Josep Domingo, de 23 anys, va caure i es va fer diverses erosions que li van ésser curades al dispensari del carrer de Sepúlveda.

Ahí vespre, al dispensari de Sant Martí, va ésser auxillat l'obrer Josep Cosido, de 39 anys, el qual presentava conjuntivitis causada als ulls i lleu intoxicació produïda per haver respirat gasos sulfúrics a la fabrica de productes químics del carrer de la Verneda, 96.

Ultra això, tenia una ferida al cap i erosions a la mà dreta per haver caigut a terra.

Després d'haver estat curat de primera intenció, va anar al seu domicili.

Ahí a la tarda, al Passeig de Gràcia, encreuament amb el carrer de Provença, un automòbil, el número del qual s'ignora, va topar amb una motocicleta tripulada per Antoni Valde Diviu, de 19 anys, qui va resultar amb una extensa contusió a la cuixa esquerra.

Va ésser conduït al dispensari de Gràcia, on li va sobrevenir una excitació nerviosa tan intensa, que va ésser precis posar-li la camisa de força.

Un cop calmat, va ésser portat amb un cotxe al seu domicili.

Vida religiosa

Avui: Sant Policar, bisbe i màrtir, i Santa Paula, vídua. — Demà: Sant Joan Crisòstom, bisbe, i Santa Angela de Merici, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Pere de Jes Pau i les

Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sant Policar, bisbe i màrtir, color vermell. — La de demà: Sant Joan Crisòstom, bisbe, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Gràcies, a Sant Pere. — Demà, Nostra Dona del Montserrat, a Sant Just.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Antoni de Pàdua.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Jesús Salvador, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn del Viacrucis, a la mateixa capella.

—El vinent diumenge, dia 29, l'Institut Municipal de Sòrds-Muts, de Barcelona «Vilajoana», celebrarà per primera vegada la festa del seu patró, Sant Francesc de Sales, amb els següents actes:

A les nou del matí, ofici solemne i Comunió a l'església parroquial de Valldiví; d'onze a una, festes infantils a l'aire lliure. A la tarda, de tres a cinc, sessió de cinema instructiva a l'Escola.

—El Col·legi d'Advocats de Barcelona dedicarà el dia 28 dels corrents a les deu del matí, a l'església de Nostra Dona del Roser, Ausies March, 54, una solemne funció religiosa a son patró, Sant Ramon de Penyafort, en la qual serà orador sagrat l'Il·lustre senyor Dr. D. Isidre Gomà, Canonge Provisor Metropolità de Tarragona, i estarà encarregada la part musical a la Capella de Sant Felip Neri, dirigida pel mestre Millet.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Teresa Draper i Giroud, vídua d'Antoni Torrents, avui, a les onze del matí, Passeig de Sant Joan, 20.

Na Antonia Gambús i Anguera, vídua d'En Joan Bta. Boreys i Caballé, avui, a les onze, Bruach, 69.

Na Rosa del Carpio i Quadras, vídua d'En Joan Llobet i Díaz, avui, a les onze, València, 199.

Na Maria Masferrer i Puig, avui, a les tres, Casp, 44. Parroquia de Sant Francesc de Paula, Cementiri Nou.

N'Enric Pascual i Llança, avui, a dos quarts d'onze, Llauder, 1. Parroquia de Santa Maria del Mar, Cementiri Vell.

Na Maria Mir i Julia, vídua d'En Pau Marsal i Gelpi, ha mort a l'edat de 68 anys. Demà, a les nou, Sant Roc, núm. 6, Vilassar de Mar.

Surt un tren de l'estació de França a les vuit del matí.

Mossèn Ignasi Fontdevila i Nogués. Ha mort a l'edat de 76 anys. Avui, a dos quarts de quatre, Paus, 54, Parroquia de Sant Feliu, Sabadell.

Els funerals se celebraran el pròxim dijous a la parroquia esmentada.

FUNERALS

En Josep Llevat i Sugrañes, vídua de Maria Soterra i Ferré. Mort el 15 del corrent, als 85 anys. Avui, a les deu, a l'església de Santa Maria de Sans.

N'Antoni Ricart i Fargas. Mort el 17 del corrent, als 84 anys. Avui, a dos quarts d'onze, a la parroquia del Carme.

Na Alejandrina Marye, vídua d'En Francesc Soler i Rovira. Mort el 19 del corrent. Demà, a dos quarts d'onze, a l'església de la Concepció.

En Joan Llubes i Solanes. Mort el 16 del corrent. Avui, a les deu, a l'església dels PP. Dominics, Ausies March, 54.

En Pere Restrepo Uribe, natural de Medellín (Colòmbia). Mort el 7 del corrent. Avui, a les deu, a l'església de Sant Josep Oriol (carrer de Vilardell).

En Joaquim Orta i Sala. Mort el 10 de desembre passat. Avui, a les deu, a l'església de la Concepció.

En Gustau Puig i Gutzet. Mort el 8 del corrent. Demà, a les deu, a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Clotilde d'Abadia de Portuny de Brios i de Serradell, marquesa vídua de Llano. Enterrada ahir al matí al Cementiri Vell.

Na Josepa Vadellaco i Martí, vídua de Martí. Enterrada ahir al matí al Cementiri Nou.

Na Pilar Mateu i Folch de Mir. Mort el 18 a Vidreres (Girona), als 39 anys.

Na Annès Segura de Bagné. Ha mort als 39 anys. Enterrada ahir a la tarda al Cementiri Nou.

La nena Josepa Poch Chilàron. Ha mort als 4 anys. Enterrada ahir al matí.

La Universitat

El rector ha tramès a l'inspector de Barcelona una denúncia feta sobre el funcionament d'una escola no oficial d'adultes d'Olost de Lluçanès.

—Al rectorat s'ha rebut un treball llegit a la Reial Acadèmia de Ciències per En Casimir Brugués sobre «Arcilacoides».

Qüestions socials

A LA PRESO

Ha estat traïda a la presó, des de l'Hospital, Jaume Jiménez, com a presumpte autor de la mort del vigilant Pasqual Porta, en el tiroteig esdevingut al carrer de Calabrisa el 13 del passat desembre.

ALTA

Ha estat donada d'alta Teresa Rodríguez, que resultà ferida en l'atemptat de la plaça de Milans, en el qual resultà mort el sindicalista Didac Godino.

VAÇA DE PAPERAIRES

Avui es reunitran els obrers vaguistes de la fabrica de paper de la vídua de Quirze Casanovas, per a tractar de l'estat de la vaga.

Aquests obrers han publicat un manifest explicant l'origen de la vaga. El Sindicat únic de les Arts Gràfiques declara que fa seu el conflicte i més ara que, segons diu, hi ha qui es dedica a contractar esquers a fi de substituir els vaguistes.

UN TELEGRAMA

El comitè del Sindicat únic de metal·lúrgics ha dirigit un telegrama al President del Consell de ministres, protestant del mal tracte que, segons diu, es dona als individus presos per qüestions socials.

Bisbat

—En aquesta Secretaria de Cambra s'han rebut 75 pessetes per al Foment de vocacions eclesiàstiques.

—L'últim número del Butlletí del Bisbat de Solsona, publica el següent sumari:

«Solucions dels casos de consciència i litúrgia corresponents als mesos de setembre, octubre i novembre. — Socorsos mutus. — Crònica diocesana. — Quart trimestre de misses a favor del Seminari. — Necrologia. — Tancament d'exercicis per a sacerdots a la Santa Cova de Manresa, per a 1923. — Al Convent de Religioses de la Divina Providència, de Mataró, ha mort la virtuosa religiosa M. Teresa de l'Assumpta Oms i Mas.

PREMI DE L'ON (Preus de compra)

Alfons	121'00 percent
Isabel	127'50 » »
Unce i mitges unces	123'50 » »
Quart d'unca	123'50 » »
1116 d'unca	123'50 » »
Francs	123'50 » »
Dòlars	8'40 » »
Llures	31'00 » »

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

DE PORTUGAL

Lisboa, 25.—El Consell de comerç exterior, ha examinat l'acta en que es troben les negociacions entaulades per a concertar Tractats comercials amb Alemanya, Brasil i Itàlia.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 25, 2 tarda.
El marqués d'Albuquerquias s'ha il·luminat a dir avui als periodistes que no tenia notícies d'interès per comunicar-los.

El rei no tenia informes.
Una comissió de minaires de carbó de la província de Lleó l'ha visitat sollicitant que se'ls proporcionin beneficis equivalents als concedits pel Rei per als carbons que embarquen en els ports.

A GINEBRA

El comte d'Altea ha estat al ministeri d'Estat acompanyant-se del senyor Alba, per marxar aquesta nit a Ginebra, amb l'objecte d'assistir com a delegat d'Espanya a les deliberacions de l'Oficina Internacional del Treball.

EL GENERAL BURQUETE

Entre altres visites ha rebut avui el ministre d'Estat la del general Burquete.

PERSONAL DIPLOMATIC

Al ministeri d'Estat han facilitat la següent signatura:

Don Alonso Alvarez de Toledo, comte d'Eril, secretari de segona classe passa traslladat a aquest ministeri.
Don Lluís Aviles i Siscar, secretari de segona classe nomenat a Cristiana, a l'ambaixada de S. M. a Berlín.
Don Carlos Arcos, comte de Valencina, secretari de segona classe a Estocolm, a la legació de S. M. a Helsingfors.

Don Lluís Rodríguez Fernández, comte d'Axdir traslladat a aquest ministeri a la legació de Cristiana.
Don Alvar Maldonado i León, secretari de segona classe, nomenat a Helsingfors, a aquest ministeri.

Don Frederic Alaban i Vega, secretari de tercera classe a la legació de l'Abana, a aquest ministeri.

Don Edmund Crespo Samaniego, agregat diplomàtic cessant, a la legació de Berna.

S'admet la dimissió del ministre conseller a Londres del Manuel Goñiz i Garcia Burzuanillana.
Admetent la dimissió del secretari de primera classe a Santiago de Xile a don Angel Roca de Togores, marquès de Villar.

Admetent la dimissió de don Miquel Diosdado i Cortes, secretari de primera classe nomenat a la legació de Lima.

Nomenant ministre conseller a l'ambaixada de Londres a don Manuel Carballo i Prats, comte de Pradera, ministre resident.

Nomenant a don Gonçal de Ojedo i Brooke, secretari de primera classe de la Legació a Lima.

Nomenant a don Joan Gómez i Molina Elio, secretari de primera classe a Santiago de Xile.

Nomenant a don Enric Ondón de Lecaror, secretari de segona classe cessant a la Legació de Montevideo.

Idem a don Miquel d'Espuña del Padron, ascendint a secretari de segona classe de la Legació a Estocolm.

Idem a don Emili Nufiez del Rio, agregat diplomàtic en aquest ministeri, a secretari de tercera classe a la Legació de l'Hevana.

VISTA DE LA CAUSA CONTRA EL CORONEL GIMÉNEZ ARROYO

Madrid, 25, 4'15 tarda.
A les onze del matí s'ha celebrat al Consell Suprem de Guerra i Marina, la vista de la causa instruida contra el coronel Giménez Arroyo, en sumària derivada de l'expedient Picaso.

El tribunal el formaven: president, el general Aguilera; vocals, els generals Fontan, Bulgas, Picasso, Parredo i Alcocer.

Com a ponent de la causa hi assisteix el general Villalba.

Fiscal, el tinent coronel de cavalleria, don Adolf Primat.

Relator, auditor senyor Cabaza.

Defensor, el tinent coronel del regiment del Rei, senyor Duyua.

Es dona lectura a l'apuntament, en el qual es fa història de les causes que motivaren el processament del coronel Giménez Arroyo, el qual menava el regiment d'Àfrica en produir-se el desastre de Melilla.

S'assenyalen com a motius principals del processament, el desatendre els serveis que se li havien confiat al sector de Batel i abandonar la posició.

El Consell de Guerra celebrat a Melilla imposà al sumariat la pena de als anys de presó, però com que dissenti el gabinet jurídic de l'Alta Comissaria, la causa passà al Consell Suprem de Guerra i Marina.

El fiscal ha llegit l'acusació, en la qual demana per al processat als anys de presó per negligència en el servei que li estava confiat, i vint anys per abandonament del mateix.

El defensor, en un notable informe, advoca per l'absolució del sumariat.

La causa ha quedat concloua per a sentència.

PARLA EL MINISTRE DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra, en rebre a mitja els periodistes, s'ha referit a la reorganització dels serveis sanitaris.

Ha dit el senyor Alcalá Zamora que l'assumpte es troba encara en estudi, però té el ferm propòsit de realitzar aviat l'esmentada reorganització.

En la reforma s'abordarà la reorganització de tots els serveis de Sanitat militar, comprenent-hi hospitals, elements de mobilització, etcètera. Es reorganitzaran tots aquests serveis sota un criteri de gran amplitud i contenint algunes innovacions.

Respecte el projecte de reorganització de l'Estat Major Central, ha manifestat al ministre que havia començat extensament amb el general Aizpura, com abans ho havia fet amb els generals Carbó i Marina, per a unificar el projecte en el relatiu a les seccions encomanades a aquells.

Està tan avançat aquest projecte que s'ha redactat la seva exposició.

Després ha dit el senyor Alcalá Zamora que l'havien visitat aquest matí el ministre de Marina, acompanyat de l'alcalde i el Governador de Almeria, per a interessar-se sobre algunes aspiracions d'aquella província, entre elles l'adquisició d'un camp de tir, obres d'aquartermament, adquisició de l'Imperi de Montserrat, amb destí a les forces de l'exèrcit reservista.

El ministre de la Guerra els ha manifestat que està vivament interessat en accedir a tot el que demana Almeria, sempre que estigui al seu abast, per creure justes les seves aspiracions, essent també desig del Rei el complaure-les.

Respecte dels presoners, ha dit que

no té notícies relacionades amb les gestions que es fan per a l'alliberament, car aquestes gestions les porta directament el ministre d'Estat.

—En efecte, ha recordat que en encarregar-se de la cartera de Guerra exposà el programa que portava en el qual es fa una completa separació entre els assumptes militars i els civils en la qüestió del Marroc. Ell únicament vol ocupar-se dels primers, mentre romanirà al ministeri.

Interrogat sobre el fonament dels rumors que acull algun periòdic sobre discrepàncies amb el Govern, ha manifestat el senyor Alcalá Zamora que són infundats.

—Insisteix en què no vol ocupar-se per a res de política mentre estigui al front del departament de Guerra.

Ha fet constar que es presentarà candidat a la diputació a Cortes pels districtes de La Carolina i Villena, car malgrat ésser enemic de les accions dobles ha hagut de complaure els seus amics del districte de Villena els quals insisteixen en demanar-li que presenti la seva candidatura per aquell districte. El mateix en aquest que en el de La Carolina lluitarà sense altre ajut que el dels seus deus amics, als quals—diu—no m'han faltat en cap elecció.

LA QUESTIO FERROVIARIA

Madrid, 25, 3'15 tarda.

Una comissió d'accionistes de les companyies ferroviàries ha visitat el senyor Gasset amb el fi que els indiqués quin era el seu propòsit sobre els antílops a les alduides empreses.

El ministre ha mostrat el seu criteri oposat als antílops i ha exposat les línies generals del real decret que prepara referent a aquest assumpte.

LA JUNTA DE SUBSISTENCIES

Dissabte vinent es reunirà la Junta Central de Subsistencies.

UNA INFORMACIO

A la secretaria de Gràcia i Justícia s'ha facilitat a la premsa la següent nota:

Al ministeri es reben reclamacions per no haver-se inclinat en la R. O. obrint una informació sobre furs, altres institucions anàlogues peculiars de distintes regions d'Espanya, molt especialment la de rabassa morta, de Catalunya, però he de fer constar que l'esperit de la citada disposició és ampli, afectant no solament als "furs", sinó als censos de tota classe, "treusos", "rabassa morta", etcètera, que s'inclouen en l'article segon de la dita real ordre amb aquestes paraules "drets reals anàlegs". Per tant, a la informació podran concórrer-hi totes les entitats o persones a les quals interessin els problemes relatius a les distintes manifestacions dels "furs", censos, rabassa morta i treusos i altres drets reals anàlegs.

LA CAMpanyA SEPARATISTA DE «A B C»

«A B C» publica una informació so-

bre els treballs que diu realitza un comitè separatista establert a París, al carrer de la Xina, 35 bis, i el qual prepara la celebració del segon Congrés de la República Catalana per als dies 1, 2 i 3 del pròxim febrer.

El primer Congrés—diu—se celebrà els dies 11, 12 i 13 de novembre passat i assistiren 14 delegats que prengueren, entre altres, l'acord d'apellar a tots els procediments d'influència diplomàtica per a obtenir la independència de Catalunya.

Reproduïm part del qüestionari per al pròxim Congrés, en el qual es tractarà de la forma com ha de conviure l'assumpte de Catalunya a França, si ha d'ésser en forma federativa o com aliança política i econòmica, igual que la que Portugal té amb Anglaterra.

Advertint que circulen per correus documents falsos en sobres que porten un segell molt gros amb la següent inscripció: «República Catalana», i diu al Govern que, tenint a París un ambaixador, un conseller i altres funcionaris, suposa que no desconeixeran els treballs anemats a arrancar d'Espanya Catalunya, per anexionar-la a França.

A continuació publica cartes d'adhesió a la seva campanya i entra aquestes una de Barcelona, signada per Manuel Bassols i Puig, en la qual figura aquest paràgraf: «El poder públic està obligat a emparar-nos i al contingut la política que fins ara s'ha seguit, de tolerància i protecció als enemics d'Espanya, no tindrà els catalans més remei que sotmetre's o emigrar, puix al individualment ni col·lectivament poden suplir l'acció que el Govern abandona».

Després de reproduir l'exportació que «La Palabra», de Barcelona, dirigeix al Govern perquè digui clarament amb quin criteri va a resoldre el problema català, diu «A B C» pel seu compte el següent:

«Es concedeixen a Catalunya els privilegis i drets que tingui i que posseeixi la regió més privilegiada d'Espanya, però res més, absolutament res més; permet's aquí, com es permet allí, que quants volen fer de l'idioma català, ho facin en les relacions familiars i socials, però no oficialment, per ésser l'espanyol l'idioma que uneix totes les regions d'Espanya; obligui's a que a les escoles catalanes s'ensenyi l'espanyol, com succeeix a Guipúscoa, a València, a Galícia, a les Balears i demés regions que tenen com Catalunya un idioma propi; promulgui's una llei perquè cap soldat deixi les files de l'exèrcit sense haver après l'espanyol, com està fent França a Alsàcia; prescriuig's que els nascuts a Espanya perdin la nacionalitat espanyola si la major edat no parlen l'idioma oficial.

Aquesta és la missió del Govern, en lloc de transigir amb alguns quants polítics ambiciosos i malvats que tracten de desespanyolitzar Catalunya, usant precedents penats per la llei

i que intenten a la vegada issolar Catalunya de la resta d'Espanya per mitjà de l'idioma, problema que han inventat amb aquest exclusiu fi. I la prova que no existeix tal problema és que la immensa majoria dels catalans prefereix llegir en espanyol a fer-ho en català i d'aquí que quasi tots els periòdics que s'editen a Catalunya es publiquen en espanyol i que aquestes siguin els més importants».

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 25, 6'15 tarda.

Prop de les sis de la tarda han quedat reunits els ministres a la Presidència per a celebrar l'anunciat Consell.

El senyor Pedregal ha estat interrogat, a l'entrada, sobre el conflicte dels teatres.

—No sé res,—ha contestat,—puix no m'han tornat a parlar els empresaris. Suposo que l'assumpte s'arranjà. Per això, jo cediré quelcom, no molt, però sí quelcom, dintre el rigor de la llei.

També ha dit que portava un expedient concedint un crèdit per a socórrer els armenis famolencs.

El ministre d'Instrucció pública ha manifestat que portava expedients per a la construcció d'escoles.

En arribar el ministre d'Estat i voltar-lo els periodistes, ha fet les següents manifestacions:

—El temporal a la mar és força dur, per la qual cosa el senyor Echevarrieta, que porta una missió especial meya, no pogué desembarcar ahir passada a Melilla, havent de passar la nit a l'Antonio López.

Ha desembarcat aquest matí i ha tingut amb ell i amb l'Alt Comissari interí una llarga conferència telegràfica que ha terminat després de mitja.

Si el temporal ho permet, la qual cosa és dubtosa, el senyor Echevarrieta continuarà la seva gestió aquesta tarda.

S'haurà d'esperar, per tant, a què passi el dia.

La impressió del senyor Echevarrieta és optimista, però per moment no pot avançar-se res amb caràcter definitiu.

Els altres ministres han dit que portaven expedients.

MULEY MUSTAFA ES EXPULSAT

El moro Muley Mustafà, del qual tant s'ha parlat aquests dies a Madrid, ha estat expulsat per haver presentat contra d'ell algunes denúncies els amos d'hotels.

Acompanyat de dos policies, ha estat traslladat a Màlaga, on embarcarà cap al Marroc.

CONFERENCIA D'EN FABRA RIBAS SOBRE EL PROBLEMA CATALA

Madrid, 25, 9'15 nit.

Aquest vespre ha donat una conferència a la Casa del Poble, N'Antoni Fabra Ribas, sobre el tema «El Nacionalisme i el problema català».

El conferenciant comença definint la doctrina nacionalista i la de l'internacionalisme modern.

Diu que una de les conseqüències directes, fatals, inevitables del nacionalisme, és la d'afirmar-se contra un altre nacionalisme, provocant i fomentant l'odi contra seu.

La situació perfecta del perfecte nacionalisme és la perpetuació de les races i de les nacionalitats, llur divisió existent i la lluita de cada una per destacar-se sobre totes les altres.

Per això els nacionalistes sempre miren cap enrera, vers el passat de llur nacionalitat i de llur raça, veient en el passat la suprema font d'inspiració per al present i l'esdevenidor.

La teoria nacionalista és eminentment guerrera, mentre que la internacionalista defensa la pau primer que tot i per damunt de tot.

Els nacionalistes lluiten per atènyer l'hegemonia de les nacions; els internacionalistes volen establir la igualtat entre els homes.

Establerts aquests principis generals que s'apliquen a tots els nacionalismes, examinarem—diu—el nacionalisme català tal i com el planteja els purs de l'Acció Catalana.

He de procedir a aquest examen, salvant el respecte degut a les persones, car sóc el primer de reconèixer la bona fe d'homes com En Bofill i Matas, En Macià i En Rovira i Virgili.

Els nacionalistes de l'Acció Catala-

CONFERÈNCIES HUMANISTES

ELS AUTORS GRECS I LLATINS, NOSTRATS

El propinent 4 de febrer, En Josep Maria Junoy, donarà a Tarragona, a l'hora i en el local que s'anunciarà oportunament, una conferència sobre la

FUNDACIO BERNAT METGE

estudiant la pregona i transcendental significança d'aquesta gran obra sota els seus dos aspectes estètic i nacionalista.

na propugnen, en primer lloc, per la independència completa de Catalunya, sense preocupar-se de les relacions, aliances, pactes o simples intel·ligències, que després puguin o hagin de mantenir amb què els anomenem «terres d'Espanya».

I és pot preguntar: És fàcil i fins possible de formar el front únic de tots els catalans contra els qui no ho són? En primer lloc, és segur que entre els mateixos partidaris de la independència a Catalunya, n'hi ha molts, la majoria, que es preocupen de les relacions que el nou Estat que es creï mantindria amb els altres Estats.

Sovint, els teòrics i propagandistes del nacionalisme radical català parlen de les noves petites nacionalitats que han sorgit a conseqüència de la guerra. El que cap d'ells no diu és que totes sense excepció, foren forjades per les grans potències victoroses, entorn de les quals, tot i depenent d'elles, es veuen obligades a moure's. Veiem una primera dificultat per arribar a una unitat d'acció.

Una altra dificultat: quina actitud adoptar el nou Estat català amb relació a les terres on es parla la llengua catalana, és a dir, València, Balears, Andorra i el Rosselló? Perquè, si es vulgueren els sacrosants principis del nacionalisme o totes aquelles terres han d'ésser anexionades a la nació catalana. Però Andorra no vol canviar son Estatut actual, i al Rosselló no hi ha ni mitja dotzena de catalans que somnien amb separar-se de França. Tocant a València i Balears, el nacionalisme no hi deu tenir molts adeptes.

Una part dels nacionalistes admira probablement que la Catalunya independent la componguessin només les terres que formen part de la actual regió catalana; però els purs, els reïntegrables, els realment conseqüents, fortament han de tendir a conquerir-ho, de grat o per força.

Aquesta perspectiva d'una sèrie de conflictes armats, el resultat dels quals és més que problemàtic, no pot constituir evidentment elements de cohesió per a les hores nacionalistes.

Els nacionalistes catalans creuen que han de ventilar un plebiscit, no amb l'Estat centralista espanyol, sinó amb Espanya, i fins ara ningú s'ha adonat que existeix cap plebiscit entre la gran majoria del poble català (la massa obrera catalana) i la immensa majoria del poble espanyol (la classe obrera espanyola).

I, si això és així, amb quin dret l'Acció Catalana preten parlar en nom de Catalunya, i amb quin dret li contesten certes gens, de Madrid estant, en nom de tots els espanyols?

La classe obrera espanyola, dissortadament, està dividida en tendències diverses, però cap d'aquestes tendències, de la més gran a la més petita, mai no ha demostrat vellitats nacionalistes.

El mateix passa amb els liberals burgesos de tots els matisos: el grau de llur liberalisme està sempre en inversa al de llur nacionalisme.

Mentra el senyor Rovira Virgili afirma que tots els afiliats d'Acció Catalana són republicans i el senyor Nicolau d'Oliver s'esforça, a Catalunya, a demostrar que el nacionalisme català és liberal i avançat, ben altra cosa defensen a França Maurras i Lligat Daudet, i l'òrgan d'Acció Catalana «La Publicitat», està demostrant cada dia com les doctrines nacionalistes van enterbolint les idees liberals i fins d'esperit de justícia dels homes de la nova secta. Així, per exemple, una intel·ligència tan clara com la de l'ex-federal Rovira Virgili, molt entès en polítiques externes, no ha pogut veure encara els perills que per a la pau i la civilització representa l'ocupació del Ruhr per les tropes franco-belgues. Un altre exemple. En un editorial «La Publicitat» es plany de l'auge que atenyen a Barcelona les publicacions pornogràfiques i l'estat de desmoralització que això significa; i, després, de dar-ne tota la culpa, és clar, al poder central, aprofitant l'ocasió per a fer bombó a significats membres de la clerecia de Barcelona, entre els quals n'hi ha alguns que pertanyen a una ordre religiosa establerta a la capital de Catalunya, per haver iniciat una croada contra tal malura. Però on més s'observa la veritable mentalitat dels nacionalistes radicals, és en això: que, mentre parlen continuament de llibertat, de dignitat i d'independència, referint-se al poder central, no duben gairebé un mot de la qüestió social, tan greu i plantejada entre obrers i patrons catalans, ni demanen, en nom de la llibertat individual, de la dignitat humana i de la independència de la justícia, que es purifiqui Bar-

celona de la taca amb què la deshonra la llei de la fuga, ni tampoc es redrecen irats contra aquest insult a la civilització que anys ha s'està fent a les colònies fabrils del Fraser i del Llobregat i en la pròpia Barcelona. Els nacionalistes de bona fe no es donen compte que, en cridar «Catalunya per als catalans», volen dir en realitat «Catalunya per alguns catalans».

Doncs bé: els catalans internacionalistes, els catalans liberals, han d'oposar a aquest crit el de «Catalunya per a la humanitat». Havem d'oposar a les conveniències nacionalistes els dictats imperiosos de la justícia i del dret.

El senyor Cambó, esverat, probablement dels excessos dels nacionalistes d'Acció Catalana, ha volgut sortir-los ultimament a l'encontre.

Hem de declarar amb franquesa que els neo-nacionalistes no han fet sinó deduir les últimes conseqüències dels excessos als quals fa molt de temps s'havia lliurat la Lliga Regionalista, i que ni aquesta entitat ni els seus líders tenen prou força moral per a desautoritzar llurs deixebles aprofitats.

En oposar-nos amb totes les nostres forces a l'actitud nefasta de la Lliga Regionalista i de l'Acció Catalana, havem de deixar sentat ben clarament i terminant que fem nostres — i encara n'hi ategim algunes altres — totes les crítiques que regionalistes i nacionalistes formulen contra el poder central.

Lluitarem, sí, contra totes les tendències del nacionalisme, però combatrem també, amb igual ardor, els cànecs, partidaris, tots, de l'omnipotent centralisme que està otegant el país.

Partidaris de la més ampla autonomia, creiem que no pot fer l'individu no ha de fer-ho el municipi, que pot fer el municipi no ha de fer-ho la província, que pot fer la província no ha de fer-ho la regió, i que pot fer la regió no ha de realitzar-ho el poder central.

Creiem que el règim federal és el que més i més bones garanties pot oferir a l'individu i a la col·lectivitat.

Cal oposar a la tirania centralista l'autonomia i la federació, i, sense negar l'existència de la nació, ni oposar-nos que aquesta s'afirmi i es desenvolupi, perquè pugui complir millor la seva missió històrica, s'ha de combatre fortament tot intent de crear una teoria o una escola nacionalista per a glòria i profit de la regió.

En aquest sentit aplaudim amb veritable entusiasme aquesta afirmació que el vell diari republicà «El Diàvio», de Barcelona, fa en la seva edició del 30 del corrent:

«Ella — «La Publicitat» — preconitza la secessió: nosaltres la federació. Si preten per a Catalunya la total sobirania política, en l'interior i en l'exterior, fa bé de rebutjar el federalisme. Però, així, en última instància, hauria de tallar-ho Catalunya, i Catalunya, per ara, no passa del federalisme, i inclús els qui la rebutgen tornaran, forçosament, a la fórmula federal.»

El conferenciant termina dient que els nacionalistes, amb llur política reaccionària, fomentadors d'odis i provocadors de conflictes, tendeixen a fer de la Península Ibèrica una espècie de Balcans d'Occident, mentre que els elements profundament liberals, convençuts de la necessitat de formar grans nuclis, en lloc de dividir-los, cerquen fer de la nostra península un element coherent que pugui establir cada dia relacions més estretes i cordials amb els països ibero-americans i forjar un gran instrument polític i social al servei de la pau i de la civilització.

EL CONSELL DE MINISTRES

Madrid, 25, 10'30 nit.
El Consell ha acabat a tres quarts de nou.

El senyor Alba, en sortir, ha dit que anava a un apar que se celebrava aquesta nit a l'Ambaixada alemanya.

Els periodistes li han preguntat: —Són certs els rumors referents a un radiograma arribat aquesta tarda a Sant Sebastià, en el qual es diu que han estat alliberats 30 presoners?

El ministre d'Estat ha contestat: —Es inexacte: ens havem d'atènyer a les manifestacions que he fet en entrar. La última impressió que té el Govern és que el senyor Echevarría, a causa de continuar el temporal, haurà d'estar refugiat a l'«Antonio López», que segueix ancorat al port de Melilla.

Després s'ha facilitat la següent nota oficial:

«S'han despachat els següents expedients: Gràcia i Justícia. — Un d'indult.

Guerra. — Concedint la Medalla de Sofrintents per la pàtria, i exempció de subhasta i concurs per a adquirir eines medicinals i terrenys per a de-

fensa i camp d'instrucció de la base naval de Cartagena i arrendament de locals per al Centre Electrotècnic.

Hisenda. — Concedint un crèdit extraordinari al Ministre d'Estat. Instrucció Pública. — Construcció de l'Escola d'Arts i Oficis d'Almería, Escola de Veterinària de Còrdova, Observatori meteorològic de la Corunya, Institut-Escola a Madrid, i obres de reforma a la Reial Acadèmia de Belles Arts, de Sant Fernando.

Foment. — Exempció de formalitat de subhasta en les obres d'un dipòsit al port de València.»

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROO

Comunicat oficial de Guerra: «El general encarregat del despatx i del comandament, comunica a aquest Ministeri:

En territori de Melilla, no res de nou. Res de nou, tampoc, a la zona occidental.»

EL RAISUNI I ABD-EL-KRIM

«La Acció» diu que ha rebut de Ceuta informes autoritzats d'una persona de gran serietat, segons els quals entre el Raisuni i Abd-el-Krim existeix un pacte purament per a procedir d'acord en tots els assumptes del Marroo reunint entorn dels seus dos centres d'influència el major nombre possible de musulmans de prestigi i d'acció per a quan en un dia els convingué declarar una acció conjunta i harmònica contra Espanya i atacar per totes parts, escombrant amb caràcter definitiu tot espanyol que puguin trobar en llur camí.

Per això han donat ordres per a prohibir atacs isolats i confiar en l'acció conjunta.

EL RESCAT DELS PRESONERS

Un ministre, parlant avui amb els periodistes, ha dit que el rescat dels presoners tindrà una significació que excedeix a la que generalment se li concedeix, perquè és indubtable que, si el cap rebel no tingues la intenció de donar per acabada la campanya i depositar les armes, no es dependria dels presoners per res ni per ningú.

Municipi

LES DUES NAUS DE L'ESCORXADOR

La Comissió Municipal d'Escoixadors ha acordat proposar al Consistori que s'adjudiqui el concurs de les obres de construcció de dues naus a l'Escoixador general, a favor de Agustí Ventura, el qual resulta ésser l'autor de la proposició més afortunada de les presentades, ja que es compromet a realitzar les obres de referència amb subjecció estricta al plec de condicions, durant el termini de nou mesos, i per la quantitat de 1.318.333 pessetes, que representa una rebalta en relació amb el pressupost aprovat, de 116.932'41 pessetes.

L'AVIRAM

La mateixa Comissió ha encarregat al director general dels serveis tècnics que disposi que es formulï un avanç de pressupost per a la instal·lació d'escoixador d'aviram a cada un dels mercats de Sant Josep, Sant Antoni, Catalunya, Concepció i Sant Andreu, on hi ha espai suficient per a l'establiment de l'esmentat servei.

CHIDA DE MINYONS

Assenyalada per la Superioritat la data del 25, 25 i 25 de l'actual per a la concentració dels reclutes pertanyents al reemplaçament de l'any 1922 i agregats, pel present s'adverteix els individus Josep Barea Lavilla, Joan Garrell Garrell, Felip Cennaro Cubero, Domènec Moreno Marco, Artur Sitges Jordà i Francesc Serrahima Nogués que facin la seva presentació a la Caixa de recluta número 52, d'aquesta ciutat, en els esmentats dies, assabentant-los que de no fer-ho se'ls considerarà desertors.

VISITA

Han visitat l'alcalde el president i secretari de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, invitant-los a la sessió inaugural de curs que se celebra demà.

MOCIONS A FOMENT

Davant de la Comissió de Foment han estat presentades les següents mocions:

Del senyor Tusell: perquè s'assenyalin les rasant del carrer de la Mulassa i es col·loquin vorades i enllosats; perquè s'assenyalin les línies i rasant del carrer de Montserrat Casanovas; perquè es requereixi el corresponent propietari interessat la cessió dels terrenys necessaris per a la completa urbanització del carrer de Pujol; perquè s'assenyalin les rers: una, al passeig de la Font d'En

Piramidon
"Maister Lucius"

Fa desaparèixer a l'instant
dolors de cap de tota mena.

Alleuja ràpidament
dolors reumàtics i neuralgics.

D'acció immediata en les molèsties de la menstruació.

Productes Químics Maister, Lucius & Brüning, S. A., Apartat 202 - Barna.

rassant del passeig de la Font d'En Fargas i es col·loquin les vorades i enllosats necessaris; perquè s'instal·lin quatre boques de regar per al servei d'incendis en els següents carrers: en l'encreuament de l'Avinguda de Frederic Rahola; una altra a l'encreuament amb el carrer d'En Pedrell; una altra a l'encreuament del carrer del Descans; perquè es col·loqui la grava necessària al carrer d'En Ramon Albó, i es col·loquin els enllosats convenients, així com també al carrer d'En Prats; perquè s'esporguin els arbres de les barriades d'En Fargas i de la Mulassa, i s'engraví convenientment el carrer de les Acadèmies, col·locant-se així mateix els corresponents enllosats.

Es celebren ahir al matí, a l'església de la Casa de Caritat, funerals per l'ànima del que fou barcelonès, escrividor i inoblidable company nostre, En Ramon Reventós i Bordoy.

La nau de l'església es veié concorreguda d'amics de la família i representació de tots els nuclis espirituals de la ciutat.

L'afternoon d'estona, novament testimoniem a tots els seus, en especial als seus germans Jacint i Manuel, l'expressió del nostre condol.

A. C. S. En Ramon Reventós.

Ahí se celebren a la parroquia de Betlem solenns exequies per l'ànima de la que fou exemplar dama Na Maria Dolça i Oliveras.

Era Na Maria Dolça una senyora que des de la seva infantesa havia treballat pels seus. Casada de jove als trenta cinc anys havia tingut nou fills i havia ajudat constantment a pujar la casa i a conquerir posició.

Model de virtut, la seva labor caritat, serà molt sentida.

D. E. P. i expressem a tota la va família el nostre condol.

Polítiques

EN CAMBO I EN VENTOSA

Han tornat de l'estranger els nostres il·lustres amics En Francesc Cambó i En Joan Ventosa i Calvell.

JOVENTUT NACIONALISTA

Les conferències preparatòries de les visites col·lectives als organismes i institucions de la Mancomunitat que elements de la Joventut Nacionalista donaren ahir a diverses entitats adherides a la Lliga són les següents:

Casal Nacionalista de la Barceloneta: conferenciant, En Francesc Vendrell.

Ateneu Nacionalista Verdader: conferenciant En Manuel Basile Duran.

Casino de Sans: conferenciant, En Lluís M. Arriau.

Avui, divendres, l'Armand Carabén, visitarà el Centre Popular Català de Sant Andreu, amb l'objecte de donar-hi la corresponent conferència preparatòria.

Totes aquestes conferències començaran a les deu de la vetlla.

L'ATENEU «DEMOCRÀCIA»

Demà, a dos quarts de deu, l'Ateneu «Democràcia» (Aragó, 135), se celebrarà Junta general ordinària, havent-se de procedir a la renovació de Junta directiva i a l'elecció de la Comissió d'Acció Política.

Renovem amb aquest motiu a la

família, en la qual hi ha tant excel·lents amics nostres, l'expressió més sincera del nostre condol, tot fent vos perquè el Totpoderós usagi acollit a la seva santa glòria la qui en el seu pas per la terra va ésser exemple de cristianes virtuts.

Es celebren ahir al matí, a l'església de la Casa de Caritat, funerals per l'ànima del que fou barcelonès, escrividor i inoblidable company nostre, En Ramon Reventós i Bordoy.

La nau de l'església es veié concorreguda d'amics de la família i representació de tots els nuclis espirituals de la ciutat.

L'afternoon d'estona, novament testimoniem a tots els seus, en especial als seus germans Jacint i Manuel, l'expressió del nostre condol.

A. C. S. En Ramon Reventós.

Ahí se celebren a la parroquia de Betlem solenns exequies per l'ànima de la que fou exemplar dama Na Maria Dolça i Oliveras.

Era Na Maria Dolça una senyora que des de la seva infantesa havia treballat pels seus. Casada de jove als trenta cinc anys havia tingut nou fills i havia ajudat constantment a pujar la casa i a conquerir posició.

Model de virtut, la seva labor caritat, serà molt sentida.

D. E. P. i expressem a tota la va família el nostre condol.

Govern civil

EL GOVERNADOR

El governador ha manifestat que havia rebut la visita de la Junta de la Federació Patronal.

També ha dit que es fan treballs per a constituir la Junta Provincial de Subsistències.

Respecte la vaga del Metropolità ha dit que no sabia res més d'ençà del miting darrer.

MULTA

Ha estat imposada una multa a un propietari de Palau-solitar per no haver denunciat un cas de febre aftosa que va ocórrer en la seva propietat.

VISITA A LA COOPERATIVA DE PERIODISTES PER A LES CASES BARATES

El governador digué ahir als periodistes, que havia visitat les cases construïdes per la Cooperativa de Periodistes, per a la construcció de cases barates.

Aprofità l'ocasió per a fer un elogi de l'obra i de les atencions rebudes dels socis.

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	00'00
» 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	00'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Panc Espanyol Rio Plata	000'00
Renda francesa 3 per 100	58'70
Accions Rio Tinto	2'348

LES TERRES CATALANES

PERPINYÀ

El mal temps. — Una mala ventada escombra a tall d'huracà, ja fa una setmana, la nostra plana rossendosa, i les citures es coronen de neu.

Un nevàs general ha embolicat Alt Conflent i la Cardanya d'un red i alb llençol. Aquí sembla que el vent gelat, fent broma amb motiu del Carnaval, pren les nostres gal·les per coixinets d'agulles, jugant després a l'estira-cabells amb els nostres barrets o amb els caragolins; hostissos de les dames. Aquesta vista, fíblant son aguller gelat en les flames de les damiselles, les anima, desvetllant el briu de les menys atreïdes; però la gent d'experiència no passa el llindar de la porta i així les festes de Carnaval surten fallades en eixir de la closca. Aquest Comitè dels Onze, encarregat enguany del protocol Carnavalesc, no ha conegut cap de les satisfaccions de la sort, puix, fins ara s'ha vist obligat de desencomanar tots els divertiments. A veure si, pels quinze darrers dies que han de córrer fins a les Cendres el temps, acabant de bogear, ens deixarà la plaça lliure i ben assolellada, per descuidar en un dia de follies, totes les males ventades de la vida i les sotragades del destí. En tenim la dolça esperança.

Accident. — Un remolc va arrencar, diumenge passat, la tampa para-vent del Café de França. En el moment de l'accident hi havia molts transeünts a la Motja i per sort, ningú no va ésser ferit.

Carnaval. — Ball andorrà. — El gran ball de la Cort d'Andorra, que serà presidit amb l'augusta assistència de S. M. el duc d'Orléans i del seu seguit de dignataris, tindrà lloc el primer dijous de febrer, en els esplèndids salons de les Varietats.

El decorat serà groc i vermell, amb l'escut andorrà al damunt.

Els convidats són pregats d'observar el protocol i amb la més gran puntualitat.

Seràn sols admesos els cavallers en «habit de cerimònia», o amb el vestit oficial català, exigint-se la barretina; les dames hauran de lluir la cola catalana.

Batalla de flors. Si el temps ho permet, la gran batalla de flors tindrà lloc al passeig dels Platans diumenge, 4 de febrer.

Seràn atorgats nombrosos i bonics premis.

A l'Associació Politécnica. — Diumenge passat, M. Humbert, de la Facultat de Ciències de Montpeller, va fer una bella conferència, parlant de la lluna en el present i en l'esdevenidor.

Pel diumenge, 28 de gener, s'anuncia una conferència sobre «Els Cicles de l'Azote», per M. Godechot, dega de la Facultat de Ciències de Montpeller.

L'Evolució Catalana. — Sumari del número del 20 de gener:

«La Catalogne, méconnue», J. Calveyrach. — «Le marché», Jaume Girou. — «Trois habaneras», J. Calveyrach. — «Remembrances» (poesia). — Carles Grandó. — Exposició dels artistes moderns. — El Carnaval de Perpinyà. — Al Casal Català. — «Une séance à l'Institut». D. Pic. — «Cautiveris», Gabriel Blanc. — «El Bori i la muller», L'Avi Lluís. — Echos.

Al Cercle dels ex-sots-oficials. — El millor companyerisme i la més franca aalegria han presidit la festa anyal dels ex-sots-oficials.

El banquet servit pel vatel Bohigas (Hotel de França), fou molt animat, fent ús de la paraula el senyor president de l'entitat, M. Rey, que mereix felicitacions; el senyor Denis, batlle de la ciutat els delegats de la Prefectura i de l'exèrcit, i el senyor Chauvet, en nom de la premsa.

Un punch molt divertit va ésser organitzat després a l'estatge de la societat, distingint-s'hi els senyors Rey, Ruffier, Clos, Fabre, Sergues, Sivienda, Belsola, Casanova, Turbeaux, Sanmarty, Canell, Grandó, de LA VEU, i alguns altres.

Fou una agradable manifestació.

Al Castellet. — Una nova opereta: «Ta Bouche» (companyia Baret). — El Teatre del Castellet ja s'és distingit diverses vegades, sigui amb els

il·lustrats, programes que el simpàtic senyor J. Font, i el seu administrador Vigué ens presenten a cada temporada, sigui amb les escollides creacions que hi veuen la llum dels exits triomfants.

Així hem de reconèixer que de tot el nou repertori d'opereïta francesa, ens ha permès el Castellet d'aplaudir-ne la major part; és al teatre del Castellet que foren estrenades a Perpinyà la popular «Nimi Pinson», del mestre Goublier, i la tan aplaudida «Phiphi», de Christine, represa amb èxit, fa poc, per les Varietats.

La companyia Baret donà al mateix Castellet l'opereïta «Dédé», i el tarrinès «Titin I», conegut al mateix teatre el deliri dels més francs entusiasmes.

Dilluns s'estrenava al Rosselló la nova obra de Maurici Yvain, lloada per la crítica parisenca, i cantada pel jovent en totes les cantonades.

Va ésser encara gràcies al senyor Font que vam fruit d'aquesta agradable sorpresa i avui, que l'ocasió s'ofereix de retre-li homenatge per la seva actuació artística, el felicitem com li és degut, amb tota sinceritat.

La primera de «Ta Bouche», obtingué un joitós acolliment en el nostre públic que va aplaudir detingudament els artistes, i en particular la senyoreta Réville (Eva), la senyora Aliens (La Comtesa), els senyors Darcy (Du Pas de Vis), Deiss (Bastien).

C. G.

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

Acords de l'Ajuntament

L'Ajuntament, en sessió d'avui presidida per l'alcalde doctor Coll, ha pres els següents acords:

Amb motiu d'un ofici adreçat a la corporació pel senyor bisbe d'aquesta diòcesi, concórrer a la cerimònia de la publicació de la Butlla de la Santa Creuada, com té costum de fer-ho cada any.

Amb motiu d'una instància, adreçada a l'Ajuntament per les mares i esposes de soldats de quota naturals de Girona que es troben al Marroc, sollicitant que la corporació gestioni la repatriació d'aquests reclutes, apolar l'esmentada petició prop del ministre de la Guerra.

Autoritzar la societat «L'Adriana» per a instal·lar un aparell subministrador de benzina a la plaça del Marqués de Camps.

Pendre part en el concurs de biblioteques populars convocat per la Mancomunitat de Catalunya, sollicitant-ne una de primera categoria, comptant, per a construir-la, amb un solar ofert per la senyora Maria Ribas.

El nou jutge de primera instància de la Bisbal.

Per a l'exercici d'aquest càrrec ha estat designat En Francesc Mestare.

Armes intervingudes.

El primer de febrer propiament seran venudes, en pública subhasta, a la caserna de la guàrdia civil, diverses escopetes intervingudes a infractors de la llei de caça.

L'exàmpla de Roses.

L'alcaldia de Roses anuncia la venda, en pública subhasta, d'uns terrenys edificables procedents de l'ex-ciudadella d'aquella vila i cedits per l'Estat per a les obres de l'exàmpla de la mateixa població.

El tipus de subhasta és de 85.575 pessetes.

Terenys alienables.

A conseqüència de la variació del traçat de la línia fèrria entre l'estació de Girona i el baixador de Salt, de la Companyia del ferrocarril d'Olot a Girona, han quedat sense aplicació quatre parcel·les de terrenys; havent estat autoritzada la dita Companyia per a fer-ne l'alienació.

Foc.

De Sant Climent de Peralta comuniquen que va calar-se foc a una casa propietat de Pere Teixidor Pruneda, cremant-se molta de palla, unes eines de treball i roba.

Les pèrdues es calculen en 1.500 pessetes.

SABADELL

La festa del Gremi

A Sabadell, la festa del Gremi de fabricants, la festa del Gremi de fabricants, la festa del Gremi, és ja una festa diària quotidiana. No és una festa propiament dita, és ja una cosa amb la qual hom compta i que s'esdevé anualment amb una naturalitat matemàtica. Per Sant Sabastià, hom endomassa els balcons, va a l'Ofici, després s'asseu a taula i acaba dient alguna cosa en el brindis.

Així, enguany també la tradició ha continuat.

El tercer diumenge, a les deu del matí, a l'església de Sant Felix va fer-se l'Ofici, cantant-hi l'Orfèu de Sabadell, dirigit pel mestre Planas amb aquella perla peculiar; i predicant el canonge Cardó d'una manera altament excel·lidora. El temple era ben ple de fideles i la festa, en aquella hora, tenia tot el caràcter de cada any en tal diada.

I més tard, a tres quarts de dues de la tarda, començava el banquet dels agremiats en un dels salons del Gremi de Fabricants, ocupant la presidència el president del Gremi, En Josep Oller i Draper; l'alcalde, senyor Domènec Saló; el diputat En Ramon Picari; el president de la Cambra de Comerç, En Francesc Pulit; el nou president del Gremi, En Joan Grau; el doctor Lluís Carreras; el reverend arxiprest, Domènec Pagès; el canonge Cardó; el rector de la Puríssima Concepció, reverend Pere Belda, i En Modest Duran.

El dinar va transcórrer amb aquella tradicional germanor escalent a l'hora i a l'ambient, i després de resar-se un Pare Nostre en pendre el cafè, com es costum, el president del Gremi inicià els brindis.

El senyor Oller, palesà en tan avinent ocasió la joia que sentia en aquells moments de poder expressar als seus companys, el seu agraïment per la llur cooperació a l'obra del Gremi durant els dos anys de la seva presidència i l'honor que amb tal gestió se l'havia distingit la qual agraïa novament. El senyor Oller explicà com si de sempre el estimava el Gremi, de quina manera no l'havia d'estimar avui, després d'haver-hi fet una vida continuada i de responsabilitat. Es precisà, digué, i així m'ho diu l'experiència, que tant en els moments de traspàs com en els moments de calma, aquell amor a les nostres institucions, sigui sentit per tots, per tothom, glossant aquells mots de Fra Eximenç que tan bellament recorda dies enrera el doctor Carreras, de què: «res no és bo a l'home si l'home no és bo», dient que així també: «res no és bo a les institucions si les institucions no són bones» i per tant, els homes que les constitueixen. Acaí brindant per la més estricta penetració de totes les institucions similars sabadellenques, per al floretejament de Sabadell i pel ressorgiment de la nostra patria, Catalunya.

Després d'aquelles aquestes paraules per un xardorós aplaudiment, parlà l'alcalde, senyor Saló, el qual dedicà frases florides d'entusiasme per l'entitat representativa de la tradició sabadellenca, dient-li que venia a ésser com un sentinella alerta, i brindant per Sabadell i per Catalunya, essent molt falaguerament aplaudit.

A continuació el nou president, senyor Grau, digué breus paraules amb les quals es mostrava optimista per l'estat i l'esdevenidor del Gremi, confiant en l'ajuda de tots per a aconseguir un bell moment d'estabilitat; atorgant-se a les seves paraules grans aplaudiments.

El senyor Carreras, glossà el costum del res del Pare Nostre en tal diada, referint-lo al llevant de taula que en diades així se celebra als pobles de la nostra terra, acompanyant al Senyor les ànimes dels avant-passats, estenent-se parlant del culte als morts d'una manera admirable, com ell sap fer-ho.

Terminà dient que els homes d'avui del Gremi no deixin pas de pensar que ells són la continuació vivent de l'obra preterita, i que en les seves mans hi ha l'herència de tot un poble.

El senyor Carreras fou llargament ovacionat.

En Pere Gual, en nom de l'associació de Fabricants, parlà dels intel·lectuals i dels fabricants, explicant un conte oportunitatíssim a fi de gulesar ben bé la diferència de l'atruisme dels uns i dels altres. Afegí el senyor Gual

com ell creu que als fabricants de Sabadell els manca resoldre l'afar de l'organització, és precis defugir el seu individualisme, alludint el Consell d'Exportació local, comparant-lo amb els que hi ha a l'estranger i exposant belles suggestions per a aconseguir una transformança d'organització del treball i de les indústries.

Després de molts aplaudiments tributs al senyor Gual, parlà el canonge Cardó, el qual feu pública lloanca de l'esperit religiós del Gremi i dels seus associats, atribuïnt a això l'estat florent de Sabadell i afirmant que contràriament a ço que hom havia dit, Sabadell, per la seva sana naturalesa espiritual, era una de les més riques esperances per a Catalunya. (Llargos aplaudiments.)

I finalment, en nom de la Junta i del personal del Gremi, parlà el senyor Casals, el qual es referí a la tasca econòmica relacionant-la amb la vida espiritual de la Corporació. S'estengué parlant de possibles problemes i de la manera com s'ha enfocada ja la seva solució, i manifestant que d'aquí endavant, com fins ara, la Junta farà tots els esforços necessaris.

Fou molt aplaudit.

Després de la qual cosa es donà l'acte per finit, quan era ja ben alta la tarda.

A l'Associació de Música

Avui, divendres, a tres quarts de deu de la nit, el famós guitarrista català, En Miquel Llobet, donarà un concert a l'Associació de Música d'aquesta ciutat, al Teatre Principal, essent aquest el quart concert del quart curs de tan prestigiosa Associació.

Per a assistir a aquest concert, cal ésser soci d'aquesta Entitat de cultura o de qualsevol de les Associacions de la Lliga Nacional d'Associacions de Música.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Viatge d'estudi

En Manuel Merin, cap del servei telefònic de la Mancomunitat en terres de Lleyda i Tarragona, ha estat autoritzat per a fer un viatge per Suïssa i Alemanya, amb l'objecte d'estudiar els progressos dels serveis de comunicació en aquells països.

Pressupostos autoritzats

Han estat autoritzats per aquest govern civil els pressupostos municipals ordinaris de 1923-24, corresponents als ajuntaments de Vil·la d'Estanya, Barruera, Albesa, Sarroca de Bellesur, Donzell, Orriell i Almatrech.

L'Econòmica d'Amics del País

La Junta de govern d'aquesta societat ha estat renovada en aquesta forma:

Director, Francesc Saganyoles; vice-director, Francesc Roca; Censor, Domènec Pinell; sots-censor, Josep M. Vicenc; tresorer, Pere Castro; comptador, Manuel Florensa; vice-comptador, Casimir de Sangenis; secretari, Ricard Maria Canals; vice-secretari, Miquel Viola.

La Creu Roja

Diumenge vinent, a les quatre de la tarda, es reunirà la Junta directiva de l'Associació de la Creu Roja per tal de procedir a la seva renovació parcial.

El Bisbe de Solsona

Ahí va ésser a Lleyda, estant-se en aquest palau episcopal, el senyor Bisbe de Solsona Rdm. Dr. Camella.

Ahí mateix, a la tarda, se'n tornà a la seva diòcesi.

Decomis d'olives

L'alcalde ha ordenat que fos duta al laboratori una mostra d'olives, perquè siguin sotmeses a un examen; mesura adoptada a causa d'haver comissat l'inspector del mercat una partida d'aquell fruit que no reunia les degudes condicions per a la venda.

L'assumpte de l'alcaldia

Aquesta qüestió política segueix encalmada i sense resoldre's. La creença general és que la designació recaptarà en la persona que deïem; però en la Joventut Republicana sembla generalitzar-se el defalliment.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

El nou alcalde

Avui, a mitja, ha pres possessió de l'alcaldia, que li ha estat oferta per R. O., el senyor Mullerat.

Dema presidirà la Junta local de vocals associats.

Avui, el nou alcalde i el sortint, han pronunciat parlaments davant dels empleats, fent-ho l'un i l'altre en català.

Lliga Regionalista de Godall Renovació del Consell

La Lliga Regionalista d'aquella població ha celebrat Junta general ordinària, i ha estat elegit el nou Consell directiu, en aquesta forma:

President, En Joaquim Cervera. Vice-president, En Ramon Solà. Tresorer, En Carles Cervera. Secretari, En Ramon Villalbí. Vocals: Carles Solà, Pere Tomàs, Vicens Canyada, Josep Timó, Carles Lleixà i Ramon Matamoros.

La nostra més cordial enhorabona als nous consellers d'aquella entitat patriòtica.

D'esport

El primer equip del Club Deportivo de Castelló, serà diumenge en aquesta ciutat per jugar un partit de futbol amb el primer del nostre Gimnàstic.

Servei públic d'automòbils

S'ha demanat autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Alcanar i Tortosa, passant per Ulldesona, Fragnals i Santa Bàrbara.

També ha estat sol·licitat d'establir un servei anàleg entre Tortosa i La Cava.

Detenició

Comuniquen d'Amposta que ha estat detingut en Ramon Zaragoza, acusat de robatori comès a casa d'Antoni Morales, veí d'aquella població.

Causas de la decadència espanyola

Amb aquest tema donarà demà una conferència, al Centre de Lectura de Reus, el publicista aragonès En Bonifaci Garcia de Menéndez.

Costes de Garraf

VILANOVA I GELTRÚ. — S'ha celebrat, amb l'acostumada solemnitat, la festa major d'aquesta vila a l'adre del nostre parrò Sant Antoni, essent de notar l'Ofici que tingué lloc a la parroquia arxiprestal, amb assistència de les autoritats i bon nombre de compatriotes i devots del Sant, havent executat una bonica missa la capella de música de la dita parroquia, i predicat un notabilíssim sermó, amb tema atractiu i magistralment desenvolupat, puix versava com Sant Antoni és una meravella de la Gràcia, que va dir el reverend còmon de la veïna vila de Sitges, doctor Lluís Monfort.

A les nou del matí i a les dotze, les acostumades colles de carreters i propietaris portaren llurs animals a beneir, recorrent després la vila en mig de gran gervació, i acompanyats per nombrosa orquestra, que fèia més alegria la típica diada.

A la nit, i en totes les societats, tingueren lloc els tradicionals balls, que resultaren ben lluits i concorreguts.

— Ha passat a millor vida el qüit fou benemèrit compatriota doctor don Josep Ribot i Serra, metge acreditatíssim, que gaudia de gran respecte i popularitat per les dots ben poc ordinàries de talent, de de gent i profund patriotisme, que volgué esmercar sempre en bé dels necessitats, en tots els importants càrrecs que havia exercit; per tot el qual serà justament plorat i el seu record sempre durador pels nombrosos amics i deutors, que en nombre incommptable l'enyoraran.

Es per això que els luctuosos actes del seu enterrament i funerals es veieren tan extraordinàriament concorreguts i pot dir-se ben bé que constituïren una gran manifestació de condol, en la qual hi prengueren part totes les classes socials de la població.

Repetim a l'adolorida vídua, fills i demés família, l'expressió més profunda del condol que amb Vilanova experimentem per tan irreparable pèrdua.

A. C. S.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

D'Alemanya estant

Els destins de la Renània

I

Tot està consumat. Allunyades les possibilitats de millorament i ocupada la zona del Ruhr més depressa i en major extensió del que els pessimistes fa dos mesos temien. Aquells neguits, aquelles excitacions nervioses que caracteritzaven les converses dels alemanys abans de complir-se l'amenança, s'han apatagats. Talmunt un senyal imperat de silenci fou la vista dels preparatius: el tràfic militar, les marxes nocturnes, els canons de gros calibre i carros d'aviatallament sobre els vagons, la interrupció intermitent del tràfic ferroviari civil per intensificació del militar. Aquest mercat enrenou torna el sentit als que desvariaven. Els canons, els soldats, les ordres d'un comandament militar, tots altres canons, altres soldats i altre comandament poden detenir-los; ja han passat aquells temps en què la dalia deixava els camps de blat pels de batalla amb possibilitat d'èxit.

A la conversa exaltada, seguí un període de quietud anafosa, primer de concentració interior tot seguit. Els que vivim aquests moments del poble alemany rena ens espanten d'aquest estat aparentment anafós, d'aquesta submissió a la fatalitat. En aquests moments estenen els francesos llur ocupacions, prenen mesures més restrictives, i encara el poble les suporta, no amb resignació mahometana (no volem fer als alemanys la injúria de pensar-ho), però sí amb afectiva submissió. No era fora de lloc, per asseverar aquesta afirmació, retreure el fet que, aquests dies i tot, soldats i oficials de les tropes d'ocupació, sols i desarmats a totes hores del dia i de la nit, vagin i vinguin per ciutat i camins forans, concorrin a cafés botigues, etc., amb l'element indígena.

El poble alemany, doncs, es sotmet. Però no es resigna. Si fora del cercle familiar la protesta és poc sorollosa, arreu és cordial i ens atrevim a dir unànime. Els estudiants, els treballadors, els comerciants, els industrials, els buròcrates; tothom ha fet la seva manifestació i son jurament de fidelitat a la pàtria. Si l'espai ens ho permetés, transcriuríem per llur representació els dels clausers universitaris a, especialment el del Cardenal de Colònia d'una fermesa de resolucions colpidora.

Quantes d'illusió no ha desvanecut l'efectivitat de l'ocupació! Tots els alemanys eren en certa manera humanes—la debilitat alimentària és propícia a trastorns psicofisiològics—sense excloure el menys culte habitant

del més petit llagarret, parlaven d'Economia amb tanta o més suficiència teòrica i lexicografia tècnica que alguns dels nostres hisendats i de política amb una fàcil visió d'intervencions, manobres i socorsos alliberadors que indubtablement s'escapaven a la previsió dels estadistes. Combinacions febrils, la realitat ha cuidat de destruir-les: els marcs paper papallones cada vegada més aprop de terra; els Estats Units, enlloc d'ajudar, retiren llurs tropes; els anglesos, s'ho contemplen impotents o impassibles. Una petita esperança queda: que deixin llurs soldats a Colònia: aquells xicots tan ben plantats que tan s'avenen amb el país que, tantes simpaties i cors sabren guanyar-se, que tan paternalment acontent el carret on es gronxa una blonda oriatura, qualsem poden influir amb la seva presència...

Els alemanys confien llur salvació al temps o a una intervenció estrangera. Convençuts de la illegalitat de totes les mesures coercitives que són objecte, els exacerba més l'aparatista bèl·lica que les acompanya, quedant ells situats en un pla tan inferior que per pròpia impulsió no poden arribar de cap manera al del contrari. Armes, queviures, mineres, tot falta menys entusiasme; que aquest entusiasme duri i, amb el temps, ja veurem. Però, de més a més, essent la cosa injusta en sí mateixa i políticament perillosa inclús per les grans potències, d'una manera particularíssima per Anglaterra, pot ésser que aquestes contemplin impàvidas, com els francesos en temps de pau fan guerra incruent, augmenten llur capacitat bèl·lica, sostenen a costa d'altre el major exèrcit del món i amb ell mateix impideixen que Alemanya es posi al corrent, a mida de les seves possibilitats amb totes les potències creadores?

Les coses no poden durar així—sentim dir a tot arreu—Aquesta situació és pitjor que l'estat de guerra. Qui sap si és pitjor que un estat de guerra declarat. En tot cas és certament esvairadora la progressiva faula d'aquest empriment. Terribles castigs de culpes preterites o possibles culpes futures, al qual es sotmet el poble alemany convençut de la seva impotència, convençut de la seva innocència. Estem convençuts que cap poble llatí suportaria disciplinadament les privacions col·lectives que la fatalitat a aquells imposa, de les quals parlarem un altre dia.

J. M. CASAS

Curiositats mundials

UN CONGRES DE METGES EXOEXCIONAL

Es poc se celebra a Londres un congrés de metges absolutament excepcional, tant per la finalitat com per la forma de la reunió. En una gran sala, tots els millors metges londinencs s'han reunit entorn d'una gran taula. La sala era fosca. Unicament una làmpara roja era a un àngul per a donar llum a un esdegnat.

L'obscuritat suscita la sinceritat i és propícia a les confessions. I per confessar-se els metges londinencs s'havien reunit, puix s'havien d'explicar els errors més greus que havien comès durant l'exercici de llur professió, havien d'enumerar tots els malalts que havien enviat a l'altre món per diagnòstics o curacions equivocades i finalment havien d'evocar totes les operacions fetes malament o inútilment.

La sessió durà més de tres hores i qui sap els crims granginyolencs que hauria provocat a un espectador no deformat per la mentalitat professional. Els metges, però, es movien per una nobilíssima finalitat: volien

fer amb això llur examen de consciència per tal que altres no cometessin els errors que havien comès.

Llur exemple podria ésser útil si fos imitat per altres moltes professions.

HISTORIA ROMANTICA D'UN TESTAMENT

La història d'un misteriós testament japonès apassiona a l'ugosèsia via la premsa i el públic. El fet apareix com bastant complicat.

Un dia va desaparèixer d'una oficina de traduccions de Belgrad un paquet de documents importants. Es tractava d'un furt i el lladre fou arrestat. Aquest confessà que el cop no li havia reeixit perquè entre els documents presos hi mancava el que cercava. Es tractava del testament japonès que és una història romàntica que ve contada així:

«Combatent a Rússia en les legions d'ex-presoners formades després de la revolució, el camperol bosniac Ivan Mkonja va quedar perdut a la Manxúria vivint d'arrela i d'herbes. Un dia trobà una dona fugitiva la qual li demanà que la defensés contra els bolxevistes que la seguien. Mkonja feu amagar la dona en un bosc i en arribar un bolxevic dalt de cavall el va matar.

Després ells dos prosseguiren el camí envers el més proper poble mongol en el qual la desconeguda es re-

velà com una riquíssima vidua japonesa i invità el Mkonja a acompanyar-la a Tòquio, on li oferia la administració de la seva immensa fortuna.

Va consentir-hi el camperol però al cap de dos anys, sentint la nostalgia de la pàtria, la vidua Mitsu Toganbama va concedir-li que anés a veure la seva esposa i els seus fills, confiant-li al mateix temps un testament que el pomenava hereu universal pel cas que ella morís durant l'absència del Mkonja, del Japó. El Mkonja tornà a Bòsnia, trobà la seva família i després un dia va desaparèixer.

A aquest punt la història prossegueix amb el furt dels documents. L'autor del furt és molt conegut de la justícia.

Qui li va donar l'encàrrec de cometre'l? Qui va portar el testament a l'oficina de traducció?

El govern iugoslau cerca entretant per via diplomàtica, d'obtenir informacions sobre l'existència de la vidua Mitsu Toganbama.

EL MATRIMONI RADIOTELEGRAFIC

L'encarregat general de la Justícia de l'Estat de Nova York ha anunciat que considerava ilegals els matrimonis celebrats per mitjà de la radiotelegrafia sense als.

En efecte, dos promesos de Nova York havien anunciat llur intenció de casar-se per un pastor de Sant Francesc de Califòrnia i al canvi de les fórmules rituals havia de fer-se per radiotelegrafia.

La Conferència de Lausana

Lausana, 25. — La delegació turca es nega a donar satisfacció a Anglaterra en l'assumpte de les sepultures de Gallipoli. En vista d'això Anglaterra ha fet assabentar als turcs que les tropes britàniques no abandonarien aquella península fins a veure la seguretat que seran respectades les tombes dels soldats britànics.—Havas.

París, 25.—Al «Petit Parisien» li comunicuen de Lausana que els turcs i grecs han arribat a un acord en la qüestió del canvi de poblacions. Els turcs accepten que la frontera a la Tràcia Occidental passi per la línia de Mesta i renuncien a expulsar els grecs residents a l'Àsia Menor.—Havas.

Desordres a Dublín

Dublín, 25.—Continuen els avatals en aquesta ciutat. Els rebels han incendiat les estacions de Kilnessan i Castlemare. Resulten un ferroviari mort i alguns ferits.—Havas.

El Nunci a Viena

Roma, 25.—Segons els periòdics, el Govern austriac ha donat el seu consentiment al nomenament de monsenyor Siviglia per a exercir la Nunciatura apostòlica de Viena.

Aquest nomenament sembla haver-se decidit en l'últim Consistori secret.—Havas.

La Societat de les Nacions

Londres, 25.—Lord Curzon ha celebrat una llarga conferència amb el secretari general de la Societat de Nacions senyor Eric Drument.—Havas.

L'aviació sense motor

Etaples, 25. (Pas de Calais).—L'aviador Boussoutrot ha volat tres hores i trenta minuts amb un avió sense motor.—Havas.

Els legionaris nord-americans

Filadèlfia, 25.—En un discurs pronunciat pel coronel Owsley, cap de la Legió americana, declarà que l'ajut dels legionaris americans es pot considerar en aquestes circumstàncies totalment conquistat per França.

Després d'haver comprovat la mala fe d'Alemanya i la necessitat per als aliats de parlar a aquesta potència energèticament, el coronel Owsley afegeix:

Si ens vèiem obligats a adoptar un partit, adoptarem el que adoptarem durant la guerra.—Havas.

La situació a Memel

Londres, 25.—A l'Agència Reuter li telegrafen de Kowno que la Dieta de Helderkrug ha aprovat per unanimitat el nou Govern de Memel.—Havas.

El progrés científic

«Raigs alimenticis» i la salut del nen

Aquella fe en la missió de la raó humana, la qual, malgrat la incertitud dominant, distingeix aquesta generació, pendrà nous encoratjaments del cas notable publicat suara per la comissió d'investigació mèdica de l'Imperi Britànic i que recull el col·laborador mèdic del «Times».

Es una història de progrés, constant i sempre expansiu. Però, més que això, és una història d'energia pacient, d'entusiasme creixent, i de zel desinteressat de part de nombrosos homes i dones, els quals, treballant per a combatre la propagació de malalties, no serveixen únicament a la població de llur propi país, sinó també a la humanitat.

Dei volum de les investigacions científiques realitzades per l'esmentada comissió, sobresurten dos descobriments a causa de llur magnitud i importància. El primer d'aquests descobriments és referent a la naturalesa de la llum solar; el segon és el tractament de la diabetes. L'un i l'altre foren descoberts fora d'Anglaterra; el primer a Viena, l'últim a Toronto. Però el mèrit d'haver-ne deduït les conseqüències pràctiques pertany a savis anglesos.

Altra conseqüència sobre la llum del sol s'està ara desenvolupant. Sembla que, ultra l'efecte exercit per ella sobre el cos humà, semblant al que produeix el consum de la mantega i altres greixos animals, n'exerceix un altre sobre l'aire pel qual passa. Aquest aire a través del qual han passat raigs ultravioleta, es torna, per afimentar els cosos infantils que el reben, tan poderós com els raigs mateixos.

Es a dir, l'aire esdevé com una mena d'esponja, capaç d'absorbir i retenir els raigs i de subministrar-los als éssers humans. Per això es pot dir que una diòtesi rica en greix animal, una exposició a la llum directa del sol, una exposició a una «lampara quarcosa» de vapor de mercuri, o una exposició a l'aire pel qual han passat raigs ultravioleta, produeixen un resultat igual en qualitat, si no en quantitat. Aquests raigs són raigs alimenticis. No cal insistir en el caràcter sobreeixcit d'aquest descobriment.

L'aliment en qüestió és una de les vitamines. Vitamina A. Se sap ara que la llum deu a la possessió d'aquesta substància molt de valor com una dieta per a la infància. És, per consegüent, evidentment, de la més alta importància que la llei a l'hivern sigui tan rica com pugui aconseguir-se en aquesta vitamina; car, durant l'hivern, el subministre de la llum solar esdevé aumantment reduït. Desgraciadament, investigacions fetes tant a Anglaterra com a Amèrica, han revelat una pèrdua del contingut de vitamines en la llei i en la mantega durant els mesos que les vaques són alimentades a casa.

ILET CIENTIFICA

Es evident que aquesta pèrdua ha de produir un efecte sobre els nens que beuen la llei. Se'ls acudí per això als investigadors que treballaren en l'hisenda de l'Institut Nacional d'Investigació en relació amb la llei, afegir a l'hivern, oli de fetge, el més ric de totes les fonts de Vitamines A, al fen, a les rals i a les menges del bestiar. Aquest invent enginyós ha tingut èxit i la llei i mantega, producte d'aquestes vaques, ha augmentat en valor nutritiu. D'aquesta manera ha estat aconseguida una «llei científica», la qual és, però, un producte purament natural.

L'estudi d'altres condicions meteorològiques, que afecten la salut humana, ha estat enriquit en virtut de treball nous amb el termòmetre «Keta». Per a fer observacions especials, un «túnel d'aire» fou construït en l'insti-

tut d'investigació d'Hampstead. A l'extrem d'aquest túnel hi ha un ventilador, de manera que es produeix una perifèria ampla de força rotacional. A l'altre extrem del túnel hi ha una plataforma, a terra, una plataforma giratòria, semblant als ascensors, que s'usen als ferrocarrils subterranis. D'aquesta manera les persones que estan sotmeses als experiments poden passejar-se àgilment vers la plataforma mòvile, sense moure's de la llur posició original.

Ha estat fet un estudi molt interessant d'una malaltia epidèmica en una colònia de filipinenses—de rates. Resulta que, si al principi d'una epidèmia entre rates es dividia la gran colònia en petites colles isolades, es reduïa sumament la severitat de l'epidèmia, i minva, per consegüent, la mortalitat. Sembla que els camperols, altres persones que posseïen moltes rates, podrien aplicar, com assaig, aquest fet novament descobert, separant llurs animals en petits grups al primer indici d'una epidèmia.

La idea d'utilitzar una colònia de rates per aquesta investigació epidemiològica té un paral·lel en la investigació estadística que s'està realitzant sobre les manifestacions de la mortalitat i l'anestèsia en alguns crustàcia i en els capgrossos. El valor d'aquests estudis sobre els animals és notori, i resulta per això satisfactori, saber que continuen satisfactòriament. Un laboratori de camp s'ha establert aviat i s'està realitzant una investigació sobre la «gastronomia dels gossos». S'espera que es podrà descobrir mitjançant aquest treball qualsem sobre la grip dels éssers humans, la qual es deu, segons es preté, a un microbi tan subtil que passa pel filtre.

LA MALALTIA DE LA SON

La medicina tropical queda fora de l'objecte de l'esmentat informe. Però hi ha hagut suara desenvolupament interessants en aquest camp tan vast. La «Royal Society of Tropical Medicine and Hygiene» ha pres dos informes d'importància molt pràctica sobre el tractament de la malaltia de la son a l'Àfrica. Un d'aquests informes tracta sobre el narcòtic sintètic alemany conegut per «Bayer 205», el qual ha estat usat ara per observadors competents en non casos de la malaltia de la son produïda en europeus. D'aquests non casos, vuit foren injectats amb l'organisme conegut per «T. Gambiense», un amb el conegut per «T. Rhodesiense». L'últim malalt morí de «trypanosomes» actius en la seva sang, malgrat haver rebut grans dosis de la droga. Per altra banda, set dels vuit malalts injectats amb «T. Gambiense» aconseguiren el que sembla un ràpid i complet restabliment. Dos d'ells han continuat completament bé més d'un any sense ésser sotmesos a altre tractament. En morir el malalt de l'octau cas, la seva malaltia havia avançat la malaltia quan es començà el tractament amb «Bayer 205», i després de la seva mort foren descoberts els micro-organismes en son cervell, on no pot penetrar, segons sembla, la droga. Morí amb símptomes cerebrals.

La conclusió sembla ésser que el producte secret alemany és verament molt poderós en el tractament de la malaltia de la son, almenys en una forma de la tal malaltia. El segon informe, que fou llegit anit passada, tracta d'una preparació feta a l'Institut Rockefeller i s'anomena «Trypanocide». Aquesta droga sembla haver donat un resultat admirable, i encara que no hagi tingut fins ara un èxit tan gran com la preparació de «Bayer», pot ben ésser que en el transcurs del temps hi competeixi o la superi.

L'ocupació de la conca del Ruhr

Magúncia, 25. — En saber-se el resultat del Consell de guerra contra els industrials alemanys s'organitzà

una manifestació patriòtica, entomant-se cançons patriòtiques.

La policia va haver d'intervenir-hi practicant algunes detencions. — Havas.

Magúncia, 25. — El Consell de guerra de les tropes d'ocupació han con-

denat dos industrials a un any de presó i pagament d'una multa.

Hamburg, 25. — La Lliga Alemana que el «Vorwärts» denuncia com composta per les bandes d'Ehrhardt, ha llançat un manifest proclamant que el poble alemany està en perill, i invitant a adherir-se a la Lliga.

Magúncia, 25. — Amb motiu dels desordres que es registraren ahir després de la reunió del Consell de guerra i havent estat insultats o molestats pels manifestants nacionalistes alemanys diversos oficials i soldats francesos, el general comandant de la plaça de Magúncia ha fet fixar als llocs públics una proclama en la qual s'anuncia que en vista de la inèrcia de les autoritats i policia local, la direcció dels serveis d'ordre públic passa a la jurisdicció de les autoritats militars d'ocupació, que encara que han demostrat fins l'hora present la major paciència, es troben resoltes a reprimir sense contemplacions tot intent de desordre.

Les tropes han rebut ordre de fer ús de les armes en cas precis. — Havas.

Berlin, 25. — Segons l'Agència Wolff han estat expulsats de les regions ocupades deu alts funcionaris alemanys per desobediència a les autoritats franceses. — Havas.

Berlin, 25. — Per ordre de l'Oficina de Compensacions els fidel-comissaris de les regions ocupades han abandonat aquesta per no acatar l'autoritat de les tropes d'ocupació. — Havas.

Munich, 25. — Des ençà foren expulsats de l'hotel que ocupaven els membres francesos i belgues de la comissió internacional.

Ahir per ordre del Govern del Reich els dits funcionaris tornaren a ésser admesos al mateix hotel. — Havas.

Paris, 25. — El senyor Millerand oferí ahir un banquet al cos diplomàtic. No assistí l'encarregat de Negocios d'Alemanya. — Havas.

Berlin, 25. — A l'Agència Wolff li comunican en vaga els empleats de l'estació de Dusseldorf. — Havas.

Berlin, 25. — El president del Govern del Palatinat ha estat expulsat per les autoritats d'ocupació.

Fou rebut amb tota solemnitat a l'estació de Munic, i la gentada que havia anat a rebre'l s'ha dirigit a l'hotel on s'estaven alguns membres de la Delegació francesa. Allí foren els manifestants algunes demostracions de desparatisme. No esdevingué cap altre incident. — Havas.

Paris, 25. — Es reben telegrams comunicant que les forces franceses han ocupat normalment l'estació d'Essen. — Havas.

Paris, 25. — Se sap que han arribat a Dusseldorf 250 ferroviaris francesos i un destacament d'artilleria. — Havas.

Dusseldorf, 25. — La sentència del Consell de Guerra celebrat a Magúncia, i que ha fallat en la causa instruída contra els sis grans industrials alemanys que desobedien les ordres de les autoritats d'ocupació, ha causat un gran desengany al Govern de Berlín. Aquest esperava que amb aquesta sentència se li brindaria l'ocasió propícia per a poder planificar una vaga que no ha cristallitzat.

Amb tot, encara es produeix alguna vaga local en alguns indrets, com en aquesta mateixa capital, on l'estació ha quedat tancada. — Havas.

Paris, 25. — Demà, de retorn del Ruhr, són esperats en aquesta capital el ministre d'Obres públiques i el general Weygand, els quals, com és sabut, marxaran a aquell territori amb el fi de realitzar una investigació. — Havas.

Paris, 25. — El president del Consell de ministres, senyor Poincaré, presentarà molt aviat a la Cambra de diputats, un projecte de llei encaminat a cobrir les despeses ocasionades per les operacions d'ocupació de la conca del Ruhr, durant els mesos de gener i febrer.

El crèdit demanat per a atendre les despeses, puja a 45 milions de francs. — Havas.

Londres, 25. — El corresponent del «Manchester Guardian» a Essen telegrafa al seu periòdic dient que ha pogut comprovar que la resistència dels miners alemanys sembla flaquejar. — Havas.

Londres, 25. — Els periòdics publicen un despatx de Berlín dient que es troben centres financers creuant saber que el secretari d'Estat Bergmann ha sortit cap a Londres amb l'objecte d'entrevistar-se amb el Govern britànic. — Havas.

Duisburg, 25. — Fins ara no s'ha assenyalat encara algunes petites vagues locals.

Les autoritats franceses d'ocupació, s'han possessonat de les Centrals de Correus, Telègrafs i Telèfons de Bochum i Essen. — Havas.

Duisburg, 25. — Els mariners del Rin d'han declarat en vaga com a protesta per la requisa de remolcadors realitzada per les autoritats d'ocupació.

Per aquesta causa ha quedat momentàniament paralitzat el tràfic pel dit riu. — Havas.

Essen, 25. — S'ha arribat a un acord entre els patrons i els obrers, aconseguint aquests un augment dels jornals i una indemnització amb motiu de l'ocupació.

Els patrons es comprometen a pagar als obrers miners els jornals treballats durant la vaga. — Havas.

Berlin, 25. — La premsa comenta la sentència del Consell de Guerra de Magúncia, i diu que aquest judici no descansa sobre cap base jurídica, que la condemna és una infàmia i que la moderació dels jutges sols pot ésser atribuït a la por. — Havas.

Dusseldorf, 25. — El ministre d'Obres públiques franceses, i el general Weygand, han arribat avui al matí a aquesta població. — Havas.

Essen, 25. — Parlat un gran industrial sobre la sentència dictada pel Consell de guerra celebrat a Magúncia, ha declarat a un redactor d'un diari de Dusseldorf que les multes imposades als esmentats industrials representen una forta quantitat en diner alemany, però que això és cosa secundària, sobretot, estant com estem tots convençuts que hem d'empeyorir-nos molt durant els mesos venidors.

La cosa important, realment, és la finalitat que perseguim i que confiem atènyer al final. — Havas.

Paris, 25. — El diari «La Liberté», diu:

«Sembla confirmar-se que la nova moneda que França posarà en circulació a Rhenania, hba d'ésser el franc, però el franc alemany. Aquesta moneda serà emesa pel Banc de França, garantint-la amb les mines, els béns dominials i els productes dels territoris ocupats.

Això representarà grans avantatges com és el següent:

Els financers estrangers, que posseeixen uns quinze mil milions de francs francesos, no podran llançar-los al mercat, i no podran, per tant, originar perturbacions de cap mena, en el valor d'aquesta nova moneda, tota vegada que aquesta serà la única que tindrà curs forçat en els territoris d'ocupació. — Havas.

Paris, 25. — La notícia publicada pel «Daily News», d'ent que la mobilització francesa ha començat, és absolutament falsa, com ho és la que dona compte d'un comunicat oficial del Ministeri de la Guerra francesa.

Únicament han estat cridats cert nombre d'especialistes ferroviaris. — Havas.

Delegació sovieta a Europa

Londres, 25. — Al «Morning Post» li telegrafen que els soviets enviaran una delegació a Europa al front de la qual es troba la senyora Kameneva, germana de Lénin, amb l'objecte de recaptar cabals per a les organitzacions de treballadors. — Havas.

La catàstrofe del «Berliner Tageblatt»

Londres, 25. — Al «Daily Mail» li comunican de Berlín que en l'enfonsament de la tanca de l'immoible del «Berliner Tageblatt» resultaren vint persones mortes i vint-i-sis ferides. — Havas.

Poincaré conferencia amb Barthou

Paris, 25. — El cap del Govern, senyor Poincaré, ha rebut avui el president de la Comissió de Reparacions, senyor Barthou. — Havas.

Assassinat d'un coronel a Buenos Aires

Buenos Aires, 25. — Un anarquista anomenat Wickens, ha tirat una bomba i a disparat alguns trets de revòlver contra el coronel Varela, el qual quedà mort a l'acte. — Havas.

Buenos Aires, 25. — L'assassí del coronel Varela havia estat presoner de guerra a França.

Wickens, l'autor de l'atemptat, s'ha fet escapol, i ha estat impossible de seguir-li la pista. — Havas.

Al Senat francès

Paris, 25. — El senyor Doumergue ha estat elegit president de la Comissió de Negociis Estrangers del Senat. — Havas.

La convocatòria del Parlament anglès

Londres, 25. — Es té per molt poc probable que el Parlament britànic sigui convocat abans de la data que fou primitivament establerta. — Havas.

El que diuen de Lausana

Lausana, 25. — Demà reprendrà les seves reunions la Comissió de Clausules econòmiques i financeres del Tractat, amb la encarregada de fixar al règim jurídic.

Aquella reunió tindrà per objecte oír la contestació dels turcs al text del Tractat, al qual es donaran els últims tocs en la reunió que ha de celebrar-se dissabte o diumenge.

El resultat serà comunicat amb caràcter oficial a la delegació turca dimarts de la setmana entrant. — Havas.

Lausana, 25. — Aquesta tarda s'han celebrat noves conferències entre lord Curzon i els delegats francesos i italians. — Havas.

Lausana, 25. — Sembla que, malgrat l'esperit extremadament conciliador manifestat pels aliats en el pla definitiu del Tractat de pau discutit en la Conferència de Lausana, aquesta fracassarà, a causa de la tenaç intransigència dels turcs que es limiten a la qüestió de les capitulacions i en què es refereix als deutes i reparacions otomans.

En aquest últim terreny i tot i ésser els més interessats els francesos, han consentit en les més generoses concessions.

Lord Curzon ha dirigit una carta a la Conferència de Lausana confirmant la seva declaració pública referent a la intenció del seu Govern d'assabentar la Societat de Nacions de les diferències existents tocant a les fronteres dels dominis turcs a l'Àsia Menor, i demanant que s'inscrigui la qüestió en l'ordre del dia de la pròxima reunió del Consell de la Societat. — Havas.

Les Conferències sobre Litúrgia

EL CANT LITÚRGIC

Heu's aquí un tema que serà glossat avui divendres pel Rnd. mossèn Francesc Baldelló en les conferències sobre Litúrgia, organitzades per la Lliga Espiritual de Nostre Senyora de Montserrat, de Sant Gervasi, al temple parroquial de la Bonanova. El cant ha estat sempre un element substancial en la vida litúrgica de l'Església, per això aquesta entitat organitzadora d'aquestes conferències no ha volgut deixar aquest tema tan transcendental. El cant és el fruit més regalat dels llavis que alben, perquè és la manifestació més plena, aguda i viva del pensament i sentiment humà. El sentiment religiós — que és el més universal i profund — ha trobat sempre la seva traducció en el cant. «L'amor fa cantar», deien els antics.

I en l'antiga litúrgia — ha dit el nostre Millet — la classe humil cantava espontàniament; el sentiment viu, la fe sincera reclamaven el cant; en la nostra època de crisi religiosa s'ha de fomentar el cant popular a l'església, perquè la funció desentrelli l'òrgan; s'ha d'orientar el sentiment popular per mitjà de la participació directa en les funcions litúrgiques. Quin relleu tindrien les festes d'Església si el poble hi prengues ben bé part directa! Quin sentit plenissim de vida cristiana se'n despendria!

I gràcies a Déu que aquesta idealitat va fent-se realitat paulatinament en moltes manifestacions litúrgiques del nostre culte. Sabem d'un lloc de la nostra terra que la finor d'esperit litúrgic, la puritat religiosa, l'estilització de pietat ha arribat ja fins al «Cant de Vespres». La pregària litúrgica s'ha tornat la seva pregària social i al rebombori industrial de la ciutat i en mig del tràfic i soroll de les seves màquines s'hi aixeca una flera pia i magnífica d'homes i dones que no paren de cantar en la litúrgia de l'Església, són com el «laus perennis» en les tasques espirituals d'aquella ciutat feineria.

El gregorianisme, el cant litúrgic de l'Església va entrant i fibrant fins a les consciències fins ara adormides, la incomprensió del qual havia fet tants estralls en la vida del culte, fins que Pius X va donar als fidels el seu mot d'ordre. L'esperit del gregorianisme dins el culte catòlic va renovant els fidels en fortitud invencible, fins en les grans solemnitats en què el bon seny dels seus zeladors poc a poc es va imposant. Així ho ha entès aquesta benemèrita Associació d'Amics de l'Art Litúrgic tot just nascuda, qui en la inauguració solemne en aquest temple abacial de Sant Cugat del Vallès, que esguarda tantes pregoneres, interpretà una missa de cant gregorià, cantada per un formi-

dable chor d'homes i dones, integrat per diversos cantaires litúrgics de la nostra terra, la magnificència de la qual ja se'n fa avui oblidada amb Cantem i que el nostre cant, com tota l'emoció que ens ha de produir la pregària i la lloança, sigui el nostre pa de cada dia en la Litúrgia.

La conferència d'avui a l'Església de la Bonanova començarà a un quart de vuit de la vetlla, després d'una breu preparació musical.

Dissabte, dia 27, mossèn Josep Gros dissertarà sobre «L'esperit popular a la litúrgia nadenca».

El monument a En Pep Ventura

La Comissió organitzadora ens assabenta haver rebut diferents donatius procedents de parlamentaris dels quals en donarem compte detallat. Fa goig de veure com diputats i senadors responen a la bella iniciativa, sense distinció de partits. El geni humil de la raça, el gran Pep Ventura, tindrà ben aviat pagat el deute que amb ell tenim tots els catalans. I és altament esperancadora aquesta contribució de tothom car simbolitza la unió de tots els catalans. La primera quantitat rebuda de part dels parlamentaris, ha estat la de cinquanta pessetes del senyor Francesc Macià.

Els festivals que a tot arreu de Catalunya s'han fet ja, per tal de recollir cabals, segueixen tenint una magnífica continuïtat.

El dia 11 de febrer a les quatre de la tarda, a l'Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou s'anuncia una gran festa figurant en el programa: Sardanes, Ballets Populars i la representació de l'obra d'En Josep Burgas «Per tu piro... Merceneta».

Les Còbles aporten també al seu estimable concurs donant audicions a profit del monument i posant-se a la disposició de la Comissió.

La premsa s'ocupa també de l'homenatge a l'avi Pep, sotressortint alguns setmanaris comarcans.

El «setmanari «El Pla de Bages» de Manresa, dedica tot un seu número a En Pep Ventura.

Els Pomells de Joventut, van responen també a mida de llurs forces, a la crida que se'ls féu.

La Comissió prege a totes aquestes entitats les quals no hagin rebut cap llista de subscripció, que es dirigeixin a l'esmentada Comissió, Rambla de Santa Mònica, 25 i els serà tramessa.

Gran Teatre del Liceu

Funció d'honor de l'Il·lustre Fritz Stiedry

Ahir nit, tingué lloc la funció d'honor del mestre Fritz Stiedry, i amb ella el comiat dels notables artistes senyors Schumann i Heckmann-Bettendorf, i els senyors Schützendorf i Renner.

En el programa, els tres primers actes de «Les noces de Figaro», el joell lric d'aquell incomparable Mozart, les noves audicions del qual han constituït sens dubte, un dels esdeveniments més remarcables d'aquesta temporada, presta a finir, de la qual s'ervaren tan bons records.

Aquests tres actes, són precisament els que condueix millor el mestre Stiedry, i els que porta amb més vida i amb més justesa; en el quart acte l'hem trobat sempre — gosariem dir — fred i desencallat.

En l'entremig del segon al tercer acte, l'orquestra, dirigida pel mestre Stiedry, executà el poema simfònic «Don Joan», de Ricard Strauss, i l'obertura d'«El vaixell fantasma», de Wagner. El mestre Stiedry acabà de demostrar-nos, amb l'execució d'aquestes dues obres simfòniques, la seva valua certament ben notable com a director d'orquestra. El «Don Joan» fou interpretat amb brava, amb passió i amb ànima, i el formós poema de Strauss fou ben entès delínia de color i d'expressió.

L'obertura d'«El vaixell fantasma», elixi menys arrodonida, però, amb tot i notar-se en ella la manca d'assais, el mestre Stiedry demostrà conèixer-la bé i saber-se imposar a l'orquestra.

El públic, ben nombros i selecte que acudí al teatre tributà, en finir aquestes dues obres simfòniques, una entusiasta i perllongada ovació al mestre Stiedry, ovació que es repetí, encara augmentada, al final de la representació, fent-la extensiva a les

notabilíssimes artistes senyores Schumann i Bettendorf i als no menys meritíssims artistes senyors Schützendorf i Renner que tant ens han fet fruit amb la labor acurada i amb la interpretació exquisida que tots ells han sabut aportar i donar a les diverses i delicades escenes de «Les Noces de Figaro», de Mozart, que és una obra de les més excel·les i purtes del teatre lric de tots els temps, i a qual ben de veres desitjariem restar de repertori en el nostre Gran Teatre del Liceu, en el lloc de les ja esmentades i excessivament passades, re-halitats i moltes a que ens trobem tant repetidament condemnats.

Les demostracions d'apreci i d'admiraçió que tributa ahir nit el públic als artistes alemanys que s'acomiadaren i al mestre Stiedry, foren veritablement entusiastes i més que entusiastes, afectuoses.

G. L.

Visites escolars al Temple de la Sagrada Família

Ahir, dijous, visitaren les obres del Temple Expiatori de la Sagrada Família, 139 alumnes de les escoles que sosté el Centre Moral Instruïu de Gràcia, amb tres professors i el director espiritual, mossèn Josep Serra, prevere. Els acompanyà el vocal delegat de les escoles del Centre, senyor Camps.

Al Temple foren rebuts pel vocal delegat a les visites escolars per la Junta de Construcció. Després de rebre homenatge al Santíssim Sagrament, a la cripta, passaren els escolars i els professors, a visitar les obres de l'explanada, secció inferior dels claustres, tres, tallers exteriors, claustres superiors, la façana del Naixement i obra alta dels campanars. La visita començà a les deu del matí, acabant després de la una de la tarda, sortint-ne tots els concurrents meravellats de l'obra que se'ls havia donat a conèixer.

L'Exposició del Moble

Secció de projectes

El Comitè Executiu de l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors va examinar detingudament, en una de les seves darreres sessions, el cas en què es troben els artistes decoradors i projectistes, els quals no tenen en la distribució feta, lloc adequat per a exhibir llurs obres.

El Comitè es persuadí de la positiu, va importància que la dita classe de treballs tenen per a la finalitat artística de l'Exposició, així com de l'apreciable contingent d'obres d'aquest ordre que poden aportar els nombrosos i distingits artistes d'Espanya i de l'estranger, que es dediquen a aquesta especialitat.

En conseqüència, s'acordà afegir a les seccions en què es divideix l'Exposició una nova secció, destinada exclusivament als projectes de mobles en disseny que presentin els dibuixants projectistes.

Els treballs hauran de subjectar-se a les condicions mínimes que el Comitè publicarà oportunament, les quals s'inspirin en el sentit de la més àmplia llibertat possible per als concurrents.

Interessa fer constar que, en atenció als motius que han determinat aquest acord, s'ha decidit també que els expressats treballs puguin ésser exhibits en l'Exposició en condicions completament gratuïtes.

BARCELONA

Home cremat

Al carrer de les Guilleries, 15, quart pla, un home anomenat Maig Falco, conegut per tot el barri com embriagós, se li encenguaren les robes.

Hi acudiren els bombers, els quals quan arribaren trobaren l'individu esmentat carbonitzat.

De 25 fins a 3000 bugles
—Rlla de les Flors, 16.—

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Divendres, 26 de gener de 1923

Les càtedres d'ètica política

DEIEM el dia 19, comentant l'esdeveniment a Madrid amb el regidor socialista Sr. Garcia Cortés:

«Nosaltres mateixos, a Catalunya, hem tingut exemples colpidors d'aquesta trajectòria dels extremistes. Fa gairebé vint anys s'organitzà un partit extremista a Catalunya a base d'uns elements que es deien d'esquerra i trobaven poc catalanista la nostra actuació. Doncs bé, molts d'aquells homes, que organitzaren l'esquerra catalana, es troben avui dins del partit d'En Romanones, d'En Garcia Prieto o de la Unió Monàrquica. Un d'ells, el marquès d'Olèrdola, que ens trobava llavors poc catalanistes.

Així mateix la Lliga Regionalista s'ha trobat ja en dues ocasions, una fa alguns anys, l'altra molt recent, també en el cas que homes que amb la seva bandera havien entrat a ocupar càrrecs d'elecció popular, han abandonat la bandera, aixecant-ne una altra en contra, sense sentir-se amb cap necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors.

La Lliga, convençuda del seu propi prestigi i de la seva força en l'opinió pública, ha cregut poder tractar el cas sense fer-ne gaire cabal, amb desdenyosa superioritat. Amb tot, l'opinió en forma judici prou clarament, com ho està fent ara també en el cas dels socialistes.

Quan es demostren certes estranyes concepcions d'ètica política, és innegable que cau per la seva base tot dret de parlar en nom d'ideals de democràcia, i, sobretot, que porta només al ridícul intentar plataformes d'austeritat política i de sosteniment de major puresa de les doctrines.»

Es evident que en aquests darrers paràgrafs es destriava amb prou claredat el que era actitud de la Lliga, coincidint en absolut amb la carta del seu il·lustre President En Raimon d'Abadal, que ara ha estat exhibida, i el que era ressò de l'opinió pública, que un diari té el dret i àdhuc el deure de recollir i comentar. Malgrat això, tan evident, l'òrgan d'Acció Catalana en la premsa, el nostre volgut confrare *La Publicitat*, no contestà ni féu cap objecció al nostre article. En canvi, els regidors i els diputats de la Mancomunitat que pertanyen al grup d'Acció Catalana s'han retirat de l'Ajuntament de Barcelona i de la Mancomunitat de Catalunya, on no s'havia suscitat ara cap plet relatiu a llur actuació, al·legant que llur sensibilitat no podia suportar la crítica que feia un diari, en ús del seu dret, de llur conducta política. Aquesta posició — i potser els bons minyons d'Acció Catalana no se n'han adonat encara — és la mateixa que adoptà en ocasió memorable el Sr. Martínez Anido.

La Publicitat, comentant l'actitud dels seus amics, diu que han donat una lliçó d'ètica política, car — són paraules textuales — ara es convencerà tothom que són d'una altra fusta, d'una fusta que desgraciadament no havia donat gaires estelles en els grups polítics del nostre país, de la fusta dels homes que saben llençar els càrrecs i que porten al judici del poble els plets polítics i corporatius.

Es a dir, segons *La Publicitat*, els homes d'Acció Catalana han sentit ARA, com enyoràvem nosaltres el dia 19, la necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el pacte fet amb els electors. Aquesta és la lliçó d'ètica política que ens donen a nosaltres i que donen al poble. Doncs bé. Si l'ètica política demanava que renunciessin llurs càrrecs, i el fer-ho ara en constitueix una lliçó, per què han trigat nou mesos a decidir-se? Si la definició de l'ètica política que donava LA VEU DE CATALUNYA, recollint un estat d'opinió prou notori, era exacta i escaient, com han demostrat amb llurs actes, per què s'indignen? I si la nostra definició no era exacta, per què dimiteixen?

Resulta, doncs, que o llur actitud resta injustificada i han realitzat una lleugeresa o, si respon realment a imperatius de l'ètica política, ha calgut que aquesta ètica els hagi estat avivada per un article de LA VEU DE CATALUNYA.

Si *La Publicitat* elogia els homes d'Acció Catalana per tal com han sabut llençar els càrrecs i portar al judici del poble els plets polítics i corporatius, permeti'ns el volgut confrare que recaptem la part de glòria que ens correspon en aquesta gesta per haver evocat aquella necessitat de consciència de deslligar, amb llurs dimissions, el Pacte fet amb els electors, necessitat que no han sentit durant nou mesos i que probablement tampoc no haurien sentit encara sense el nostre ja famós article.

Es evident, doncs, que els nostres antics amics d'Acció Catalana segueixen obeint amablement les inspiracions de LA VEU DE CATALUNYA. Ens en felicitem cordialment. Però cal remarcar que, si havien de continuar seguint lleialment les nostres indicacions, no calia que haguessin iniciat una dissidència. Nosaltres havíem sentit sempre pels homes d'Acció Catalana — i en seguim sentint — una sincera simpatia. Ells se'n separaren

creient equivocada la nostra tàctica. Ens resta el consol que encara segueixen les nostres lliçons.

Aquesta submissió voluntària, que nosaltres agraïm cordialment, al mestratge de LA VEU DE CATALUNYA és l'única cosa que pot explicar satisfactoriament llur actitud d'ara. Car, en un altre aspecte, com podrien desconèixer el dret de la premsa a criticar l'actuació dels homes públics? No ha estat atacant constantment *La Publicitat* els homes de la Lliga, àdhuc tergiversant els fets notoris en forma que s'ha vist obligada a rectificar — noblement, cal dir-ho — algunes vegades? Malgrat això, mai els homes de la Lliga, pels articles de *La Publicitat*, han suscitat cap mena de qüestions a l'Ajuntament de Barcelona ni al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Nosaltres no volem entrar en les consciències d'altri. Cadascú actua en la vida pública amb el seu concepte propi de l'ètica i la seva pròpia sensibilitat. La premsa exerceix un dret i compleix un deure recollint els batecs de l'opinió pública. I LA VEU DE CATALUNYA resta satisfeta d'haver exercit ara aquest dret i complert aquest deure. Car la qüestió és ben clara: Si LA VEU DE CATALUNYA té raó, per què han trigat nou mesos a dimidir? I si no la té, per què han dimidit?

Notes de la Generalitat

DECLARACIONS DEL PRESIDENT

En rebre ahir migdia els periodistes, el president de la Mancomunitat senyor Puig i Cadafalch, els donat compte que el Consell Permanent, en les sessions celebrades ahir i avui, havia aprovat el pressupost que s'ha de presentar a l'Assemblea que es reunirà durant el mes de febrer. El pressupost passarà al president de l'Assemblea, senyor Jansana, a fi que aquest convoqui la comissió de Finances i doni dictamen.

El Consell ha pres també el mateix acord per a les altres qüestions que seran sotmeses a l'Assemblea, entre les quals figuren un projecte de mutualitat per als secretaris i funcionaris municipals; un projecte d'ampliació de crèdit per a la lluita contra la llagosta; un projecte creant un negociat d'orientació municipal; un projecte de modificació de les normes de construcció d'algunes carreteres, amb l'objecte de facilitar les comunicacions amb els establiments de beneficència de la Mancomunitat, i un projecte de cooperació de la Mancomunitat a l'Exposició Internacional del Moble i Decoració d'Interiors que s'ha d'inaugurar pel maig, a Montjuich.

El Consell s'ha informat també d'un ofici de gràcies tramès pel Centre Català de Mendoza, acusant rebut del donatiu de llibres fet per la Mancomunitat, la qual té adoptada la biblioteca d'aquest Centre, com també retalls de les opinions emeses pels catalans en diversos periòdics sobre la visió que els ha fet veure aquests llibres del canvi que s'ha operat a Catalunya d'ençà que la deixaren per a emigrar a Amèrica.

Després de donar aquesta referència de les tasques del Consell, el senyor Puig i Cadafalch ha afegit:

Ahir a la tarda, en la reunió del Consell, el senyor Bofill i Matas va llegir una nota en la qual presentava la dimissió del càrrec de conseller per les causes que ja són conegudes.

Vaig procurar dissuadir-lo de no presentar la dimissió, considerant que la qüestió podia ésser portada millor a la propera Assemblea de la Mancomunitat. El senyor Bofill va insistir i aleshores vaig manifestar que lamentava la seva separació de les tasques del Consell. Els consellers representants dels altres partits també exposaren llur sentiment per la dimissió del senyor Bofill.

Acabada la reunió del Consell, el senyor Bofill i Matas, acompanyat dels diputats de la Mancomunitat afiliats a «Acció Catalana», em van visitar per a manifestar-me que desitjaven de participar als actes de la Mancomunitat, així com no assistirien a les comissions etc. Em van fer protestes d'adhesió a l'obra de la Mancomunitat, fent constar la satisfacció amb la qual portaven llur cooperació, com els altres partits i tingueren frases de consideració envers la meua persona.

Jo vaig contestar-los que creia que el document que els havia tramès el president de la Lliga quan els regidors posaren a la seva disposició

llurs actes; les paraules d'En Cambó al discurs del Casal Nacionalista de la Barceloneta i les meves paraules de la darrera Assemblea de la Mancomunitat, posaven la qüestió fóra d'una discussió a la premsa, i que si acàs s'havia de plantejar a l'Assemblea.

Em costaria comprendre que a Madrid, per exemple, un partit deixés d'actuar en el Govern per un article de la premsa, per important que aquesta sigui. Els visitants van insistir en llur actitud, dient que obedia a una qüestió de sensibilitat. Com no podia oposar-me a llur actitud, vaig repetir que em lamentava de llur separació a les tasques de la Mancomunitat.

En la reunió d'aquest matí el Consell ha pres l'acord de designar el senyor Valles i Pujals per tal que s'encarregui, provisionalment, del departament de Política Social que ocupava el senyor Bofill i Matas, el qual no deixarà d'actuar en aquells organismes autònoms de la Mancomunitat, dels quals forma part. El Consell donarà compte a l'Assemblea d'aquest acord, i ella designarà el Conseller de Política Social.

Així no es convocarà Assemblea extraordinària? — ha preguntat un periodista.

No cal — ha dit el President. — El Reglament sols preveu l'Assemblea extraordinària pel cas de dimissió de dos consellers.

Es que un diari assegura que també dimidirà el senyor Mias — ha insistit el periodista.

Aquest és un fet que no s'ha produït ni crec que es produïxi — ha contestat el President. Demés, en cara que fos així — ha afegit — els pocs dies que manquen per a reunir-se l'Assemblea, no farien necessària una Assemblea extraordinària.

Es cert que vostè ha fet constar la seva disconformitat amb l'article publicat a LA VEU DE CATALUNYA? — ha preguntat un altre periodista.

Jo no he mostrat cap disconformitat — ha dit el President. — Vaig parlar igual ahir que he parlat avui, i he sentit que l'interpretació d'un article de premsa com una decisió d'un partit, més, havent-hi manifestacions fetes pels directors sobre la qüestió.

Si els diputats d'Acció Catalana sentissin llur responsabilitat política davant del país, no deixarien de col·laborar a l'obra de la Mancomunitat.

Un article de diari reflexa un estat d'opinió, però no constitueix un acte de partit. Avui un article d'un diari no produeix una crisi. És cert que el diari parla moltes vegades en nom del partit, però també sovint opina amb certa llibertat, responnent a l'estat de l'opinió.

De Societat

La muller d'En Jaume Pamies, Na Concepció González, ha portat al món un nen al qual se li ha posat el nom d'Antoni.

Dietari històric

26 gener de 1641

BATALLA DE MONTJUICH I DESFETA DE L'EXERCIT REALISTA DEL MARQUÈS DE LOS VELEZ

Les conseqüències de l'avalot del dia de Corpus de 1640 portaren a la franca rebel·lió de Catalunya contra el Govern de Felip IV. Primer la «Proclamació catalana», després la Junta de Bragós i l'armament de les forces castellanes que volien envair el territori català, precipitaren els fets. Es concertà l'aliança amb França, que, després del viatge de M. de Plessis Besançon i la rendició de Tortosa i Tarragona, féu que es proclamés comte de Barcelona a Lluís XIII un cop acordat el sometent general i efectuada la rendició i cruel venjança de Cambrils.

La resistència feta en el camp de Tarragona deturava la marxa dels castellans cap a la capital; però, en aquesta data, les forces que comandava el marquès de los Velez arribaren a la vista de Barcelona, que, ultra les seves muralles, havia bastit un quadril·later de pedres al camí de Montjuich, primitiu element de defensa i base del castell.

A l'entrada del dia iniciaren l'atac a la muntanya, que era tot bosc, dues columnes de 2.000 piquers i mosqueters, comandats pel comte de Tiron i don Fernando de Ribera, lloctinents del marquès de Torrecuso, qui tenia a les seves ordres 8.000 soldats, ultra la cavalleria manada pel fill d'aquest, el duc de Sant Jordi, formada davant la muralla de Sant Antoni i que portava a rerrassaga la de les Ordres.

L'allau castellana tenia com aturall les forces del castell, francesos i catalans manats per Aubigny i 200 miquelets d'En Cabanyes i des de la muralla ciutadana els terços dels prems, manats pels mestres de camp Domènec Moradell, Galceran Dugat i Josep Navel, essent caps de l'artilleria Montfar i Sors, de la cavalleria dels aliats Serignan, i d'altres forces Josep Dardena, Josep de Pinós i Manuel d'Aix.

Existia un veritable Estat Major, suprema autoritat, format pel diputat militar Francesc de Tamarit, el conseller en cap de Barcelona el cèlebre jurisconsult Joan Pere Fontanella i el general francès M. de Plessis. Verb i esperit de la resistència, el memorable canonge i president de la Generalitat, En Pau Claris.

A les darreres hores de la tarda de la victòria, que estava indecisa, es declarà pels catalans. Des del castell es tirava amb intensitat, i per la part de mar es rebien reforços de la ciutat, calent en els primers moments el comte de Tiron i principals caps i oficials. La cavalleria d'En Sant Jordi s'acostà al portal de Sant Antoni i d'allí sortiren les forces catalanes que travaren un combat que costà la vida al duc.

Eren dues les batalles: la del pla i la de la serra, i des de dalt, els que estaven a la defensa es tornen agressors. Les forces castellanes, entre dos focs, no creien sens dubte en tan aferrissada resistència, cansades de la brega i davant dels morts i ferits que experimenten, sentien un impuls de pànic. Els qui primer el noten empenyen els altres, i el desordre entra en les files dels soldats de Felip IV.

Davant la retirada s'enardiren els defensors de la ciutat, prosseguint la persecució fins a negra nit, i banderes i estendards presos queden com a record de la batalla, mentre els invasors no paren fins a Tarragona, i aquí es fan obres de defensa i es reorganitzen les forces. Barcelona celebrà dignament aquella victòria, nunci segur de llarga guerra.

ESPIGOLAIRE

La Fira de Mostres

Ha quedat constituït a Olot el Comitè d'Honor de la Fira Oficial de Mostres de Barcelona, integrat per les següents personalitats:

President, Pere Sacrest Dusol, fabricant de filats de cotó; vocals, Joan Seguí, President de la Federació Patronal; Esteve Masllorens, de la Lliga Defensa Industrial; Antoni Sacrest, fabricant de gèneres de punt; Josep M. Masramon, fabricant de paper; Rafel Hostench, fabricant de curtits; Ramon Brecha, fabricant d'estatuària religiosa; Joan Prunes, de la Unió Comercial; secretari, Salvi Fabrega.

De Madrid estant

LES ELECCIONS

PODRIA ben bé dir-se allò que diu la dita: *Aun no asamos y ya pringamos.* En ço que es refereix a asar, no sabem el que pot passar; però, en tractar-se de pringar, és evident la realitat.

Encara no se sap quan seran les eleccions i ja hi ha un aldarull, un desgavell i unes baixes lluites que esgarriren. Això pot dir-se d'una altra manera, que, àdhuc semblant idèntica, és més exacta: Hi ha tant d'aldarull i desgavell, hi ha tantes baixes lluites, que encara no se sap quan seran les eleccions.

Però, no deien que les responsabilitats... i que era precis que es fessin eleccions, i que...? Sí, sí; deien... però, ca!

Sembla que tot allò de les responsabilitats i de la pressa d'anar al Parlament, ja no té tanta importància. A l'ensem, sembla que allò de la Concentració no té pas massa cordialitat.

A hores d'ara, en els partits liberals concentrats, en l'agrupament polític que és al Poder, en tractar de conjuminar el cartipàs electoral, no hi ha pas massa harmonia. Ja són públiques les renyines, les dificultats, les competències. Ja són sabudes les angúnies que passen els caps de partit que hi ha al Govern — no més cinc — per arranjar-ho tot a mesura de les ambicionetes dels qui els han fet creure a ells que són més del que són.

A rereassaga d'aquestes dificultats d'acoblament, la Concentració — ja un xic esquarterada per lluites dels seus components — s'ha oblidat del programa electoral de les Responsabilitats, que, ensems que el seu aglutinant, havia d'ésser la raó de la convocatòria ràpida de les eleccions.

Per als concentrats, el problema plantejat ja des d'ara amb motiu de les properes eleccions, és de la més gran mesquinesa. No es tracta sinó de les pretensions de cada partit i de llurs compromisos. Es a dir, de la satisfacció de petits interessos personals. Com que ensems els és imprescindible reduir llurs cobejances perquè és evident que no n'hi ha per a tots, el conflicte arriba a preocupar-los a tots. Per una banda, sembla que En Romanones i En Garcia Prieto aspiren cada un a endur-se'n, dintre de la concentració, la majoria parlamentària. Per altra banda l'Alba aspira que augmenti a les Corts el nombre dels seus correligionaris. I per acabar-ho d'adobar, l'Alcalà Zamora i el reformisme tenen pretensions exagerades i mútuament incompatibles.

Val a dir que si l'Alcalà Zamora té les mateixes aspiracions que els reformistes, la culpa és d'aquests, que han participat del Govern d'una fàiso parella a la d'aquell, amb un sol ministre, sense alts càrrecs, d'una mena de manera que no se sap si comparteixen la responsabilitat col·lectiva o si la refusen. Es a dir, de fàiso que no pot dir-se si el reformisme col·labora o es mostra benèvol tan sols. Sempre, per això, ponderat en el Govern, com una valor igual a l'aportació feta per l'Alcalà Zamora, sense que cap explicació hagi pogut assabentar a ningú de la significació d'aquesta reduïda participació del reformisme en l'actual Govern.

No està, doncs, el reformisme massa ben situat per a reeixir venturosos en aquesta batalla de l'encasillado. I cal que temi per endavant la possibilitat de no ésser massa afavorit en el repartiment.

Àdhuc descartant els nicetistes i els reformistes, la lluita i les dificultats entre les altres branques són prou fortes per haver produït el desgavell que amenaça amb la pèrdua de la tranquil·litat.

Tot això ha produït, amb el pànic del Govern, el seu silenci en aquesta matèria, fins al punt que els ministres ni anomenen aquesta qüestió ni s'atreveixen a parlar de les Responsabilitats, que podrien desvetllar-la. Mentrestant, fan tanteigs entre llurs correligionaris i miren de quina fàiso podrien hebre el domini de qualques districtes dels conservadors.

Aquests s'adonen del perill. Demés, per a ells, les eleccions properes tenen una importància transcendental. Siguin o no les Responsabilitats una bandera electoral, abandoni o no el Govern aquesta senyera, els conservadors no poden oblidar que aquesta és una qüestió que gravita damunt d'ells i que en certa fàiso pot restar prejudicada amb el resultat que obtinguin en les eleccions. La ratificació o la pèrdua de confiança en alguns districtes poden ésser la pedra de toc, el senyal del judici de l'opinió pública. Altrament, per a les futures incidències possibles entorn del plet polític de les Responsabilitats, no deixen de veure la gran importància que té per a ells l'assolir una representació parlamentària ben nodrida i considerable.

Però, no per això saben lliurar-se dels baixos partidismes i de les petites intrigues. Ja comença a fer-se públic, com a exemple, que entre els senyors Bugallal i Sánchez Guerra hi ha pregonos dissentiments a propòsit de la candidatura per la província d'Orense.

En front d'aquestes forces, els republicans i els socialistes apareixen, per no perdre el costum, dividits i desorientats.

Davant d'aquest pintores panorama, no costarà molt al llegidor d'albirar la terrible conseqüència única: no cal esperar per ara una regeneració del Parlament. Les eleccions vinents ens do-

naran un Parlament com els passats, ofegat en la niciesa i en l'eixorquia més esgarrioses.

I això és, realment, el més dolorós de tot.

Davant del Parlament de les Responsabilitats, ens caldrà plantejar el cas de les responsabilitats del Parlament.

RAFAEL MARQUINA

23-1-23.

Butlletí internacional

25 de gener de 1923

LA SITUACIÓ DE MAGUNCIA

Les manifestacions de Magúncia i els acords presos per les autoritats militars d'ocupació demostren altra volta tots els perills que inclou la crisi present. No es tasca fàcil, però, deduir, de Barcelona estant, la veritable situació de la zona ocupada, car les informacions telegràfiques que rebem són notòriament intervingudes i tendencioses.

Les versions de les vagues del Ruhr que publiquen, com a exemple, els diaris anglesos i italians, difereixen notablement de les versions que en publiquen els diaris francesos. Avui mateix hem llegit al *Corriere della Sera*, de Milà, i al *Times*, de Londres, les condicions en les quals els carrilaires de l'estació del sud de Dortmund tornaren al treball. Aquestes condicions, verament simptomàtiques, foren les següents:

- (1) No hi haurà soldats de sentinella als llocs dels guardaagulles ni als llocs dels senyals.
- (2) Resta convingut que la guarnició francesa romandrà a l'estació de Dortmund amb l'objecte de rebre els queviures.
- (3) Les guardes i les sentinelles no duran la baioneta posada al fusell.

- (4) Els trens no deixaran tropes a l'estació.
- (5) No seran desviats els trens de carbó.
- (6) No serà detingut cap dels empleats de l'estació.

El corresponent del *Times* a Essen remarca que el fet d'haver acceptat els francesos aquestes condicions verament extraordinàries revela que s'ha esvaït llur confiança en poder prescindir dels carrilaires alemanys per a mantenir el servei ordinari dels trens al Ruhr. Afegeix que, si els carrilaires de les altres estacions imposessin condicions anàlogues, com a conseqüència d'una vaga semblant, aconseguirien impedir en absolut la desviació dels trens de carbó cap a França.

Aquest episodi palesa totes les dificultats de la situació. Transcorren els dies i ningú no sap encara quina serà la solució definitiva. La crisi s'agreuja i s'enverina. El perill de les tragèdies inevitables augmenta constantment. I cada hora que passa sense que la crisi sigui resolta, inclou les més serioses amenaces per a la pau d'Europa.

Els crims dels manifestants de Magúncia haurien de tornar a la realitat tots els estadistes europeus. Cal evitar la repetició de la catàstrofe de 1914. L'economia europea no pot resistir una altra convulsió com aquella. Fa un mes tothom reconeixia la necessitat ineludible i inajornable d'atendre la reconstitució econòmica i financiera d'Europa. Avui ja ningú no en parla. I, tanmateix, ara és més necessària i més urgent que mai aquesta tasca de reconstitució. Ben aviat serà ja massa tard per a tot.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

El plebiscit de LA VEU DE CATALUNYA

Format gran o format petit?

El format gran és el del tamany d'*El Sol* o *Las Noticias*. El tamany petit és l'actual de LA VEU DE CATALUNYA.

Agraïrem als nostres lectors que omplin el butlletí següent i el trametin a la direcció, carrer d'Escudellers, 10 bis, tan aviat com els sigui possible.

En
de carrer
núm. preferelx que La Veu de Catalunya es publiqui
en format { gran o petit }
(Signature)

(1) Cal esborrar el format que no plagui.

Els Pomells de Joventut

El pròxim diumenge, els Pomells «Corona de Rosés», de Molins de Rei, i «Sant Jordi», de Barcelona, efectuaran una visita de germanor als pomells del veí poble de Sant Just Desvern, executant, en llur obsequi, i so-

ta la direcció de l'Esbart Folklore de Catalunya, una escollida tanda de ballets populars catalans.

El P. de J. «Roses de Sant Jordi» assistirà diumenge vinent a la festa que tindrà lloc a Sant Just Desvern, amb motiu de l'aniversari de la fundació dels Pomells «Mon Cel» i «Catalunya Triomfant», de la dita vila.

La vaga del Metropolità

Gestions

El cap de la Secció d'Assumptes Socials del Govern civil, senyor Roselló, ha convocat per a avui, el president del Sindicat del ram de Construcció a fi de donar-li compte de la resposta de l'empresa de les obres del Metropolità, a les demandes dels vaguistes.

Sembla que l'empresa es val de la mediació del senyor Roselló, perquè no vol tractar directament amb el Comitè de vaga.

Avui, es reuniran els capatassos a fi de concretar l'actitud en què han de seguir en el present conflicte.

Amenaces

Han estat detinguts tres electricistes acusats d'haver dirigit amenaces a uns llisters ocupats en un dels pous del Metropolità a fi que abandonessin els seus llocs. Conduïts al Palau de Justícia, el jutge, després de pendre's declaració, els ha posat en llibertat.

El governador i la vaga

Ahí, a la tarda, el Comitè de vaga del Metropolità va rebre una comunicació del governador civil, traslladant una altra que li ha dirigit l'enginyer cap de la segona Divisió de Ferrocarrils que diu que alguns llocs de les obres estan en perill.

El governador fa present al Comitè la conveniència que es faci càrrec de la responsabilitat en què pot incorrer si passa alguna desgràcia.

Els perills

El governador donà als periodistes la següent nota:

En 23 de l'actual, el director gerent del Gran Metropolità, dirigi un ofici a aquest Govern fent saber els perills d'enfonsaments que existien si no s'enllestien certes parts de les voltes en construcció, els treballs de les quals estan paralitzats per la vaga. En el mateix moment es donà trasllat de la comunicació al senyor enginyer de la Divisió de Ferrocarrils perquè practiqués un reconeixement, i, efectuat aquest, manifestà:

Primer. Que és de la major conveniència procedir, sense triga, al tancament dels diferents arcs de maons que estan sense acabar en diferents llocs del traçat, i a la construcció de la volta en els eixamplaments, que no tenen encara aquest revestiment definitiu.

Tot i que l'apuntament en aquests últims llocs, i les sindries en els primers, tenen bastant de resistència, mentre no estigui construïda i tancada la volta no queda l'obra assegurada i les produïx algun enfonsament per ruptura de canyeries, cloaques o altra causa anàloga.

Segon. A part de la mesura general acabada d'esmentar, considerem indispensables: a) Entre el Pou 3 i 4, entrant en el Pou 4, en la seva galeria descendent, construir dos contraforts d'un tros d'uns quatre metres de volta que està sentada sobre contrafixes que descansen en terreny amb bastant d'aigua; b) Entre els dits Pous, en la bifurcació Reforma, acabar l'obra en un hastial d'uns quatre metres de volta de 10 metres de llum que està sense revestir; c) En el Pou 8, acabar l'obra en un hastial d'uns tres metres on hi ha filtracions, i en un altre anàleg que coincideix en un dels llocs on fou precis reforçar els fonaments de les cases.

Tercer. Que les galeries d'avançament, gràcies a l'apuntament sòlid que existeix, no ofereix de moment, llevat d'un contratemps, que no pot preveure's el menor perill.

Les petites obres que es detallen en l'apartat segon, les considero, com he dit, indispensables i urgents, perquè sense elles podria produir-se algun enfonsament que arribés a afectar, en alguns llocs, la seguretat dels edificis més propers.

El senyor governador ha donat trasllat d'aquest informe al senyor alcalde perquè se serveixi ordenar les obres necessàries per a evitar aquests perills, i, amb el mateix fi, al senyor director gerent del Gran Metropolità i Comitè de vaga, perquè, sense perjudici del degut respecte a la llibertat del treball i dret de vaga, vegin la forma de facilitar la tasca encaminada a evitar aquests enfonsaments amb dany i perill de la població.

Després de facilitar aquesta nota als periodistes, el governador els digué que s'abstenia de fer cap comentari perquè ningú pogués suposar que sortia de la més estricta imparcialitat, sense inclinar-se a favor dels uns o dels altres.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

LES GESTIONS PEL RESCAT DELS PRESONERS

Madrid, 26, 1230 matinalada.
Els informes oficials confirmen els antecedents coneguts de les negociacions pel rescat dels presoners. Aquests informes atorguen:
El senyor Echevarrieta es posa, de bon antuvi, a les ordres del Govern, incondicionalment, per a l'objecte que es reclamava, i posa a disposició de l'empresa que anava a escometre els grans medis econòmics dels quals disposava.
Cal advertir que, segons ens informa una persona de l'intimitat de l'il·lustre navilier, aquest no ha tingut mai cap mena de tracte amb Abd-el-Krim.

Comencaren les gestions amb els millors auspiciis.

Abd-el-Krim venia dient que no tractaria amb cap representant d'Espanya que vestís uniform militar, ni amb ningú que tingués relació directa ni indirecta amb l'exèrcit. Dels que únicament tractaria amb homes civils, enginyers, metges, industrials o comerciants.

Dos homes civils, el ministre d'Estat i el senyor Echevarrieta, escometien la nova gestió, secundats per l'Alt Comissari Interí.

Tal gestió arribà dues o tres vegades a punt de feliç terme. Una vegada fracassà perquè el P. Revilla, sense saber segurament que tal gestió es realitzava, oferí més diner. Fou llavors quan es decretà l'allunyament del P. Revilla d'aquesta gestió.

Com a milicianer prop d'Abd-el-Akrim fou designat Dris-Ben-Said.

Aquest paria algunes vegades amb el quefè moro, i amb els comissions d'aquest en altres ocasions. Ell fou portador de propostes, com altres vegades ho foren els comissions.

Mancava, però concreció per arribar a un acord, i d'aquest defecte arribà a deduir-se la necessitat d'exigir a Abd-el-Krim, per a continuar les negociacions, una carta autèntica seva, en la qual es consignessin, lli i ras, les condicions precises exigides pel rescat.

Aquesta carta arribà, finalment, diumenge propassat, a l'Alt Comissari i el seu text fou transmès per telegrafs al Ministeri d'Estat, dilluns al matí.

D'acord els senyors Echevarrieta i Alba, el president sortí encontinent cap a Màlaga, disposant, ensem, que el seu fatch «Cosme i Jacinta» marxés també a Màlaga, però no pogué fer-ho, a conseqüència de no tenir més els fons.

El ministre d'Estat ordenà al governador de Màlaga d'agafar un dels barcos que hi havia allí per a pendre'l a disposició del senyor Echevarrieta, cosa que no pogué fer-se, i allavors, posat el senyor Alba d'acord amb la Transatlàntica, aquesta expedí alguns radiogrames, ordenant que el navili que es trobés més a prop de Màlaga esdís a quell port.

Fou l'Antonio López, com és sabut, el que es posà a disposició del comissionat i col·laborador del Govern senyor Echevarrieta.

Aquest sortí cap a Alhucemas i fou nit dins del transatlàntic, que entrà a Melilla d'arribada forosa.

Al matí desembarcà, i a les deu del matí començà a celebrar una conferència radiotelegràfica amb el ministre d'Estat, la qual ha durat fins prop les dues de la tarda.

El senyor Echevarrieta havia celebrat ahir conferències amb diverses comissions de moros, i és de suposar que devia posar al corrent al ministre de ço que en les conferències s'havia tractat.

vul al matí continuaven les negociacions amb les mateixes bones impressions d'abans.

Les impressions dominants eren que avui restarien enllestits tots els detalls per al lliurament dels presoners, acte que es realitzaria aquesta nit, a primera hora, o demà, al matí, fora que sorgís algun esdeveniment inesperat, independent de la voluntat de les parts contractants.

Convi advertir que, una vegada rescatats els presoners, no tornaran tots a la península, perquè és distinta la situació dels uns i dels altres.

Els que estiguin subjectes a responsabilitat pels successos esdevinguts el més de juliol a les posicions de la Comandància de Melilla, quedaran en aquesta plaça a disposició de les autoritats militars corresponents.
Els que puguin quedar lliures aniran allà en volguin; i, quant als paisans, podran ésser traslladats a Màlaga directament els que així ho sol·licitin.

AMPLIACIÓ DEL CONSELL

Per als periodistes de Madrid ha constituït avui una veritable preocupació d'al·liberament dels presoners.

A les esferes oficials, malgrat la reserva que es venia guardant, s'observava l'optimisme amb que s'havia d'acollir el succés.

El fet d'haver-se ajornat el Consell fins avui, feia suposar fundadament que s'apropava al moment culminant.

A mitja nit ha corregut per Madrid que a Sant Sebastià s'havia col·locat un transparent donant compte d'haver estat rescatats alguns dels presoners.

Els ministres de la Guerra i Estat, als quals hem acudit per a comprovar la notícia, s'han afanyat a desmentir-la de la manera més erminant.

Moments després de les vuit ha abandonat el Consell de ministres el senyor Alba, dient als periodistes que es dirigia a l'Ambaixada d'Alemanya per a assistir a un banquet diplomàtic.

Contestant a preguntes nostres, ha insistit que no tenia noves notícies relacionades amb les gestions per al rescat dels presoners, perquè persistia el temporal sent impossible el desembarcament a la costa d'Alhucemas.

Terminat el Consell de ministres, el de la Guerra s'ha dirigit al seu despatx oficial per a cursar alguns telegrams al comandant general de Melilla.

Com que la nota oficial del Consell es limita a enunciar els expedients aprovats, hem procurat de saber què s'ha de ço que fou tractat en la reunió.

Els ministres, quan se'ls parla del rescat dels presoners, adopten una actitud de reserva que justifica dient que no s'ha d'interpretar com a desconfiança sinó com mesura de prudència.

En el Consell, amb tot, ens consta que el senyor Alba ha donat lectura dels telegrams que li ha dirigit el senyor Echevarrieta.

Aquesta tarda el temporal era tan dur, que és molt possible que l'Antonio López, davant la impossibilitat de fer nit a la rada de Melilla, hagi sortit per aixoplugar-se a Chafarinas.

Aquesta última notícia desvirtua tota possibilitat de poder ésser rescatats avui els presoners.

Ni en el cas que faci bona mar aquesta nit, es desconfia que en el dia de demà es pugui ultimar la negociació del rescat.

Cal no oblidar que alguns dels caps captius estan sotmesos a procediment judicial, i, davant la possibilitat d'ésser alliberats, el ministre de la Guerra, per ésser de la seva jurisdicció, deu haver dictat algunes mesures preventives sobre la fixació de residència.

En el Consell de ministres no s'ocuparen de cap altre afer polític. Les qüestions electorals no les toca el marqués d'Alhucemas en els Consells. El ministre de la Governació s'encarrega d'anar comunicant individualment als seus companys, en nom del president, l'escarment del nombre d'amics que figuraven en les propostes presentades dies abans.

El Consell s'ocupà extensament de l'examen d'un indult de pena capital de l'Audiència de Castella, sobre el qual no va recaure acord.

Sobre un altre afer molt delicat començà el Consell a fixar la seva atenció. Es refereix a normes jurídiques en l'esmer de fons de l'Estat, per part dels encarregats de l'Administració dels rams civil i militar.

HOMENATGE A EN PUIG I FERRATER

A la sala d'actes de l'Ateneu i amb nombrosíssima i selecta concurrència s'ha celebrat aquesta tarda l'anunciat homenatge al dramaturg català, Joan Puig i Ferrater.

El novel·lista Hernández Catá ha estat l'encarregat del discurs.

En l'obra del senyor Puig i Ferrater no s'hi troben novetats espineses, d'aquelles que ràpidament desapareixen, sinó modalitats escèniques de les que reclamen l'atençió de l'espectador. Són assumptes senzills,

assumptes interns de les passions fonamentals de l'esperit.

Per què l'il·lustre actor i director del Teatre de París «L'Ouvre» s'ha fixat en ell i no en un autor castellà que, pel sol fet d'escriure en llengua espanyola, havia d'ésser més conegut que En Puig i Ferrater, qui escriu en català?

La resposta — segueix — no és ni pot ésser altra que aquesta:

Cap autor dels qui escriuen en castellà té una personalitat tan vigorosa com el senyor Puig i Ferrater.

En Puig i Ferrater no és un escriptor dels qui van al teatre accidentalment: és un escriptor essencialment dramàtic. La seva obra literària no ha tingut altre camp d'acció que el teatre.

Ha fet, a continuació, l'autor de «La muerte nueva», un xardorós elogi de les obres d'En Puig i Ferrater, prestant una especial atenció als tres drames que ell considera més notables: «El Gran Aleix», «La dama alegre» i «La dama enamorada».

Acaba posant de manifest el fet d'ésser dos escriptors americans, ell i don Valentí de Pedro, els qui donaren a conèixer a Madrid la personalitat del senyor Puig i Ferrater, i dient que aquest havia tingut la suprema virtut d'un artista: la de no tenir pressa; la de saber esperar calladament, serenament, el triomf.

A continuació, el senyor Valentí de Pedro ha fet una magnífica exposició de les obres especialment elogades per Hernández Catá, llegint-ne algunes de les més importants.

Tant En Caa com En Valentí de Pedro, traductor al castellà de «La dama alegre» i «La dama enamorada», foren molt aplaudits.

CONDEMNAT DEL CORONEL ARROYO

Després d'ample deliberació per la sala de Justícia del Consell Suprem sobre el procés del coronel Arroyo, el tribunal ha qualificat els fets de do delictes de negligència, imponent-li per un d'aquests delictes 12 anys de presó militar major, i per l'altre, sis anys, amb l'accessoria de separació de l'exèrcit.

L'ESTAT D'HOYOS VINENT

L'escriptor Antoni de Hoyos Vinent continua en greu estat a conseqüència de l'accident que ahir a la matinada sofrí en baixar les escales del Metro a la Plaça del Progrés.

Els doctors Vila, Pérez Molinos i Ortiz de la Torre, que l'assisteixen, i que arit passada consideraren el cas d'una gravetat extrema, han tornat avui a reconèixer el seu domicili, essent la impressió una mica més optimista.

Aquesta tarda Antoni de Hoyos seguit sense recobrar el coneixement, però s'ha operat en el pulmó una lleu reacció.

EL CAS GARCIA CORTES

En nota facilitada als reporters pel tinent d'alcalde senyor García Cortés, i en resposta als reiterats atacs de què és objecte pels socialistes, exposa:

Que considera extemporània la posició que han adoptat, quan fa any i mig que se separà de la disciplina socialista.

Que no s'arà a acceptar la resolució i el requeriment perquè renuncii l'acta que ostenta, car considera que el partit socialista que lleugi no té ja existència real, perquè l'actual, per la seva ideologia, conduïda i nombre d'afiliats, no pot ésser continuació d'aquell.

EL CONGRES DEL COMERO D'ULTRAMAR

El comitè organitzador del Congrés Nacional Espanyol d'Ultramar, ha acordat prorrogar el temps d'inscripció per als congressistes individuals fins el dia primer de març.

També ha acordat incloure en aquella denominació les societats espanyoles de caràcter econòmic.

LES ELECCIONS A MALLORCA

Els periodics publiquen una carta de don Joan March negant que els liberals de Balears tractin de deixar sense representació parlamentària a don Antoni Maura.

Afegeix:
La concentració liberal democràtica de Palma de Mallorca, no es proposa de lluitar en aquella circumstància sinó per la majoria, deixant els dos blocs de minoria a les dretes monàrquiques que lluiten unides i que és notori no han de cometre la

defecció de discutir el lloc de màxim honor a don Antoni Maura.

Es inadmissible la hipòtesi segons la qual aquest quedarà sense acta, i en aquest cas es deuria evidentment a l'exclusiva voluntat de les forces monàrquiques d'oposició, mal a una maniobra de les forces polítiques monàrquiques d'esquerra, que, prenent compta amb la majoria de l'opinió, espera obtenir-la en la representació parlamentària.

No té, doncs, cap justificació; si per a tal campanya tingués justificació la que contra mí es fa pel periòdic al·ludit, acudeixo als tribunals de justícia contra seu i en empar del meu dret al respecte del meu nom.

LA CAMBRA DE COMERÇ

La Cambra oficial de Comerç de la província de Madrid, h a través a la premsa, la següent nota.

Les recents protestes contra els contractes de comerç amb França i amb Anglaterra, i les negociacions per a gestionar un «modus vivendi» amb Alemanya, obliguen la Cambra de Comerç de Madrid a manifestar que qualsevol campanya per la denúncia dels tractats vigents, encaminada a forçar la protecció industrial esdevindrà en desavang d'aquells pobles que necessiten l'estabilitat del règim aranzelari per al perfeccionament de la producció i per a l'estabilitat de les transaccions comercials.

Procedeix, doncs, mantenir la vigència dels tractats amb França i amb Anglaterra, i arribar a un acord definitiu amb Alemanya, ja que el procediment del «modus vivendi» a termini llarg no pot desenrotllar-se el tràfic.

NOTA BURSATIL

La Borsa acusa fluïdesa en general. La partida d'interior no varia de 70.

De les accions bancàries, les del Banc d'Espanya cedeixen cinc punts i queden a 580.

En les industrials predomina la calma, estant bastant paratitzades les transaccions.

La moneda estrangera irregular, i l'orientació difícil.

Els marcs, particularment, es tornen a 0'08125.

NOI FERIT PER UN GUARDA

El guarda de la finca de los Angeles, situada al camí vell de Chamarín de la Rosa, darrera de l'hipòdrom, veu un grup de nens que estaven tallant llenya en un lloc fora de la finca que ell vigila.

En comptes de cominamar-los perquè se n'anessin, sense reflexionar el dany que podia causar, disparà l'escopeta carregada de perdigons, i el tret tocà un dels nens anomenat Antoni Pérez Gómez, d'11 anys, domiciliat al carrer d'Orense, núm. 108.

Traslladat a la casa de socors de més a prop se li notà una ferida situada a la regió temporal dreta de prefronte greu, havent-se-li extret alguns perdigons.

Després de curat es disposà el seu trasllat a l'hospital provincial.

LA FIRA DE MOSTRES

Ha sortit cap a Bilbao el delegat del Comitè central de la Fira de Mostres de Barcelona, senyor Taltavull, qui ha visitat alguns dels industrials per a assessorar-los, a llur instància, quant a la manera més eficaç de concórrer amb llurs productes a la Fira de Mostres, la importància de la qual no ha passat desapercibuda per als biscaïns.

LA FEDERACIÓ GREMIAL

El president i el secretari de la Federació Gremial Espanyola, amb una comissió de distintes representacions, ha visitat el ministre de Finances per a interessar-ne la resolució de diverses assumptes pendents d'aquell centre i rellatar-li la necessitat que tot seguit es dictin les oportunes disposicions avariant suavitant els preceptes de la Real ordre de 5 del corrent que publica la «Gaceta» del dia 11, per la qual s'obliga a complir una sèrie de requisits als comerciants i industrials compresos en la tarifa segona de la llei d'utilitat.

DE MALAGA

Malaga. — La qüestió dels presoners té ocupada per complet l'atençió pública.

Aquest matí els periodistes han acudit al moll, a l'arribada d'un vapor correu de Melilla, per a comprovar els rumors que circulen sobre l'immediat alliberament dels captius; però, té per-

què la dotació tingui ordres seves o perquè en la plaça africana es guardi reserva sobre la marxa de les gestions, el cert és que res es potgués saber en concret.

Sols digueren que a Melilla la joia és extraordinària perquè es dona com a segur l'alliberament dels presoners per a un dia molt pròxim.

En el vapor «Tordera», que ahir arribà al port de Màlaga, anaven deportats alguns subdits estrangers procedents de Barcelona.

Ahí, tres d'ells pagueren burlar la vigilància de les forces de seguretat que els custodiaven, i saltaren a terra.

Totes les recerques que s'han fet per a detenir-los han resultat infructuoses. Ahir passada sortí cap a Tànger el «Tordera».

ELS PRODUCTES TOXICS

Madrid, 26, 2 matinalada.
El ministre de la Governació ha facilitat aquesta matinalada còpia d'una Real ordre que demà apareixerà a la «Gaceta» i la part dispositiva de la qual diu així:

«Primer. — Que els inspectors farmacèutics de les duanes, així com els caps de vigilància a les fronteres i altres autoritats, exercixin una acció extremada per tal d'impedir la importació de l'opi i els seus derivats, així com la cocaïna i cosos d'acció semblant, incloent-hi tots els preparats oficials i no oficials que continguin més de 0'3 per 100 de morfina o més de 0'1 de cocaïna, sense suficient permís de la Direcció general de Sanitat atorgat en termes que preceptuen les Reals ordres de 25 de gener de 1921 i primer de gener de 1922.

Segon. — Que per les Duanes i les Administracions de Correus s'intervinguin les trameses sospitoses perquè no s'utilitzi aquest mitjà de burlar les disposicions sanitàries relatives a l'acord dels tòxics.

Tercer. — Que els sots-delegats de farmàcia examinin, sempre que hagin d'informar la petició de permís per a importar aquests productes, el llibre dels tòxics que han de portar tots els comerciants autoritzats, comprovant que els productes d'aquesta naturalesa rebuts anteriorment, han estat venuts a persones autoritzades i a farmacèutics, i que no han estat destinats a l'exportació.

Quart. — Que els droguers a l'engròs i a la menuda no puguin vendre cap d'aquests preparats al públic, en qualsevol de les seves formes, exercint-se la funció fiscal en llurs establiments pels sots-delegats de farmàcia i policia governativa.

Cinquè. — Que els farmacèutics s'atenguin a les disposicions vigents sobre expendició de tals preparats, no despatxant-se sinó mitjançant recepta que quedarà en són poder, rementant-se als clients una còpia autoritzada.

Sisè. — Que es vigili per tota classe d'autoritats, i especialment la policia governativa, tots els llocs on es pugui fer el comerç il·lícit o utilització indeguda de l'opi i els seus derivats i de la cocaïna, sobretot les cases de lenocini, cafès, casinos, bars, etc.

Setè. — Que s'imposin a tots els infractors de les disposicions sobre tòxics les multes màximes, atenint-se al reglament de tòxics i es passi el tant de culpa als tribunals ordinari com a incursos en els casos que assenyalen els articles 333 i 334 del Codi Penal.

Vuitè. — Per V. S. o els seus delegats, quan s'ordeni, es faran visites als magatzems de drogues, drogueries i farmàcies, i si no s'haguessin complert les regles que es preceptuen en aquesta Real ordre, es suspendrà d'empleo el sots-delegat de farmàcia que no hagi fiscalitzat els dits llocs de venda de les esmentades drogues tòxiques, incoant l'oportú expedient.

Novè. — En cas de reincidència, sense perjudici de la penalitat en la qual incorri l'infractor, el governador tancarà l'establiment.

Desè. — El denunciador del comerç i ús abusiu de tòxics rebra els dos terços de la multa governativa imposada a l'infractor dels preceptes que reglamenten la venda d'aquests productes.

La Real ordre va dirigida al director general de Sanitat.

L'EXPULSIÓ DE MULEY MUSTAFA

El ministre de la Governació ha explicat les causes que han motivat l'expulsió de Muley Mustafà, de Madrid i del territori espanyol.

Es tracta d'un d'aquests individus anomenats indesitjats que ja fou expulsat algunes vegades d'Espanya i d'altres territoris, i de Madrid fa aproximadament dos anys.

Magatzem d'alcohols, anissats i licors

A. ANTICH

RONDA DE SANT PAU, NUM. 32

La façana del Magatzem Antich, amb una de les cues que s'hi formen en vigílies de festes

La grandesa comercial de Barcelona, no sols es veu en les grans fàbriques que s'imposen a la vista per l'emergència de la seva mole a les barriades exteriors de la ciutat.

Pels carrers cèntrics hi ha altres negocis que giren grans quantitats diàries sense l'aparell que exigiria un moviment comercial, si es tractés de coses de fabricació.

Discorrint per les Rondes de Sant Pau i Sant Antoni, hom troba un cas d'aquests: el comerç i magatzem d'alcohols, anissats i licors de don Antoni Antich, situat al núm. 32 de la Ronda de Sant Pau, i als números 16 i 16 bis, del carrer de la Lleialtat, vora de la presó de dones.

L'any 1850 s'establí en aquest lloc una facina d'aiguardents, la qual, per l'excel·lència de l'elaboració i la gran quantitat de les vendes, adquirí una gran popularitat, essent coneguda per tota la Barcelona d'allavors per «la facina de la Presó», prenent renom pel veïnat de l'edifici ombrivot que tancava els presos d'ambdós sexes i avui encara tanca les dones.

«La facina de la Presó» fou instal·lada per la casa «Valldosera i Guitard», i, durant el gran lapse de temps en què funciona sota aquesta direcció, seguí les vicissituds dels establiments industrials barcelonins que, durant la segona meitat del segle XIX, anaren creixent paulatinament, aixamplant son radi d'acció, més en força interior i en renom que no pas en extensió de

clientela. Era la Barcelona menestral i senzilla de costums, que feia molt poc consum d'alcohols, perquè no els

Vista de diversos Magatzems interiors de la casa Antich

usava, com avui, per a la producció de la perfumeria i altres usos indus-

trials que tenen per base aquella matèria.

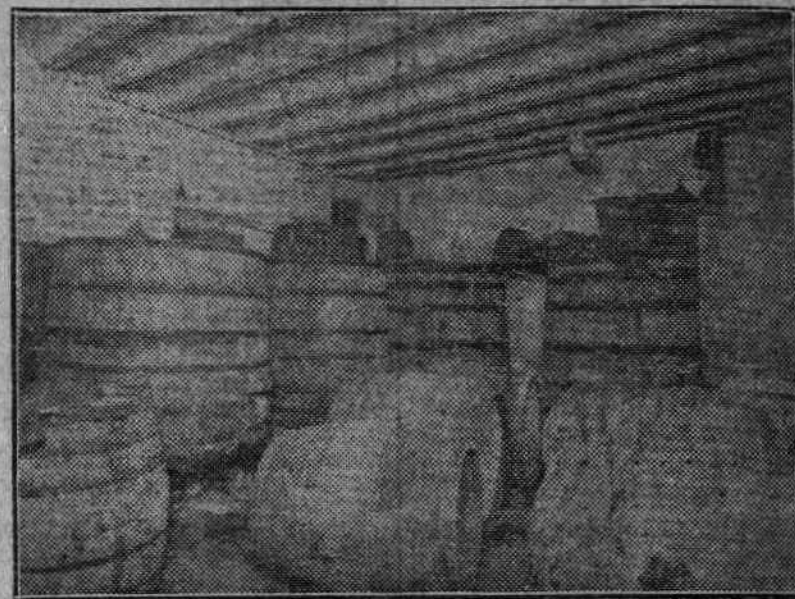
Per això l'antiga «facina de la Presó» fou un establiment modest sota els diversos propietaris que el feren anar i sota els diversos aspectes que tingué l'any 1914, que fou ampliat i modernitzat.

El sudit any 1915 se'n féu càrrec don Antoni Antich, persona que a son impuls comercial i algunes iniciatives, hi ajuntava uns coneixements especials del comerç d'alcohol i substàncies similars.

El senyor Antich començà per reformar l'establiment, engrandint-lo i dotant-lo d'un utilatge modern que oferís les majors garanties d'higiene i bon aspecte, cosa capital en l'envàs i distribució de substàncies com alcohols, anissats i llurs derivacions.

Així ara fa goig entrar al magatzem que dona a la Ronda de Sant Pau, núm. 32, i veure les fileres de fudres de carbó llents i fustes vernitzades, que s'avencen de les parets altes i pulides, precedits de les canelles brillants i dels gerros on, segons la nostra frase corrent, «s'hi veu la cara».

La mateixa meticulositat que hom nota al magatzem sudit apareix en els altres que s'obren a distintes parts de l'edifici, contenint les estives i dipòsits d'alcohols i anissats o bé el material per a elaborar els vermuts i altres licors que la casa ven o elabora.

El Magatzem de les Tines de la casa Antich

reix en la fotografia que publiquem en aquesta plana.

Una vegada relacionats el comerç en gran dels alcohols en què sobresortia el senyor Antich, i la venda a la menuda de tots els articles esmentats, la casa es dedicà amb el major èxit a vendre alcohols i anissats als industrials de Barcelona.

El bon servei i qualitat, al mateix temps que la perícia en la relació, foren causa que les Farmàcies, Perfumeries i Laboratoris preferissin els productes de la casa Antich, demostrant-ne així l'excel·lència, perquè ningú com els farmacèutics i directors de laboratoris i perfumeries pot apreciar els avantatges de les primeres matèries que fan entrar en llurs manipulacions.

Per a tots aquests serveis la casa Antich necessita onze corredors per a visitar la plaça de Barcelona. Aquesta xifra és més eloqüent que totes les consideracions que puguin fer-se.

Aquest èxit a Barcelona sembla que hauria de decidir la casa a estendre son radi de vendes fora de la nostra ciutat, però ens hem assabentat que la casa Antich no té el propòsit de vendre fora de Barcelona els seus anissats i licors i vins generosos, puix creu que aquí ja hi ha prou camp de vendes i prou feina per a conrear-lo bé.

No obstant, continua a fora i a dintre de Barcelona son comerç d'al-

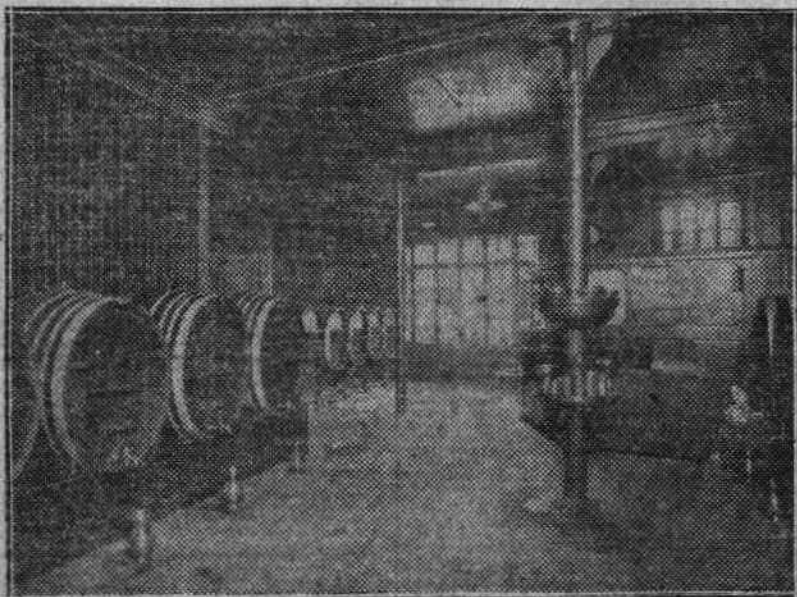
cohols al major, ja que aquesta especialitat del senyor Antich havia estat la inductora a quedar-se l'establiment del qual parlem.

D'aquests alcohols si que en surten grans quantitats, com sempre, també, en conserva en existència partides que li faciliten servir les comandes que puguin fer-se-li des d'on sigui.

Portat del seu èxit i comptant amb les millors primeres matèries, el senyor Antich ha projectat la creació d'una marca d'anís que està oridada a obtenir una acceptació semblant a la que obtenen els productes que surten, com si diguéssim a dojo, sense marca i sense nom d'especialització.

Per això ha començat per estudiar tota la composició des de la primera matèria fins a l'etiqueta, i la grandària i forma de l'ampolla, etc., constituint un tot, des de la qualitat i excel·lència del licor fins a la seva presentació estètica.

Amb aquests antecedents hom pot comprendre la importància de la casa Antich, continuadora i desenvolupadora de l'antiga «Facina de la Presó». Nosaltres sentim, en constatar-la, la satisfacció del qui veu que també en aquest ram Barcelona té grans institucions comercials que li donen el renom que ha de tenir com a capitalitat de Catalunya, i, per tant, del comerç i la indústria catalans.

Interior del Magatzem de venda dels productes Antich

El senyor Antich ha dedicat preferent atenció al comerç d'alcohols, comprant-ne i venent-ne grans partides, aconseguint, amb sa vella experiència i domini del mercat, estendre sa volada i consolidar el seu negoci fins al punt d'ésser en el ram d'alcohols un element poderós semblant al que són en altres rams del comerç i de la indústria els grans noms barcelonins.

Paral·lelament, la venda d'alcohols vínics, industrialitzats i desnaturalitzats i d'anissats de totes menes, el magatzem Antich creixia de tal manera que hagué d'augmentar-se el personal que en cuidava per a poder atendre la gent que hi anava a comprar.

De l'un dia a l'altre anaren sumant-se els articles en venda, puig als anissats i alcohols s'hi ajuntaren els vins generosos, Priorat, Xerès, Màlaga, etcètera, i els roms, cognacs i altres licors de gran consum, i entre ells el vermut elaborat de la casa.

Particularment les vigílies i encara més per les festes tradicionals en què és comú a tothom el voler tenir a la taula una ampolla de vi generós, la concurrència dels compradors ha arribat a formar cues com la que apa-

El camió repartidor dels productes Antich

Els carrers de Barcelona: Rondes de Sant Pau i Sant Antoni

Vista parcial de la Ronda de Sant Pau

El Portal de Sant Antoni

Tot hom qui conegui la literatura llatina s'haurà delectat en la petita obra mestra de Sant Jeroni titulada «Vida de Sant Pau, primer ermità», en la qual, amb frase elegantíssima, s'evocuen les figures d'aquell patrici i de Sant Antoni, el segon dels eremites.

Els elogis que el gran doctor de l'església fa de Sant Antoni havien d'impressionar els cristians dels primers temps i havien de posar devoció en aquest mestre de la vida eremítica.

Així no és d'estranyar que la devoció a ell s'extengués per tota la cristianitat i que se'l prenguessen per patró d'una ordre religiosa.

A començes del segle XI l'obra que havia començat a l'Orient un pare amb els seus fills recollint les vícti-

mes de la glàndia, i auxiliar-los, cristianitzant en l'ordre dita dels Antonians, dedicada a la cura dels malalts, especialment de la lepra, etc., per això, «Foc de Sant Antoni».

El dia 31 d'agost de 1431 fou demanat el Consell de Cent permís per a edificar un monestir de frades antonians a la nostra ciutat.

Una llegenda diu que el gloriós eremita vingué miraculosament a Barcelona per a curar la filla del governador que aquí tenia l'emperador Constantí el Gran.

En un carrer curat un pore estrafet que anava al costat de la berra, i per això es anomenat «Sant Antoni del porquet».

El monestir edificat al cap del carrer de Sant Antoni encara ha salvat l'església i avui subsisteix, malgrat els incendis que han destruït les seves joies i retaules, però no han pogut esborrar-li la fesomia, encara

que en 1909 li destruïren la joia que era el retaule de Sant Antoni Abat, del segle XV, atribuït a Pau Vergós, format per una taula central, sis de laterals, una de corona i un bancal amb sis compartiments.

Com és sabut el primer recinte de muralla passà, pel cantó de ponent, vora el carrer de Banys Vells i encara avui es veu un tros de mur al carrer del Call.

El segon recinte passava per la Rambla i el tercer per les Rondes.

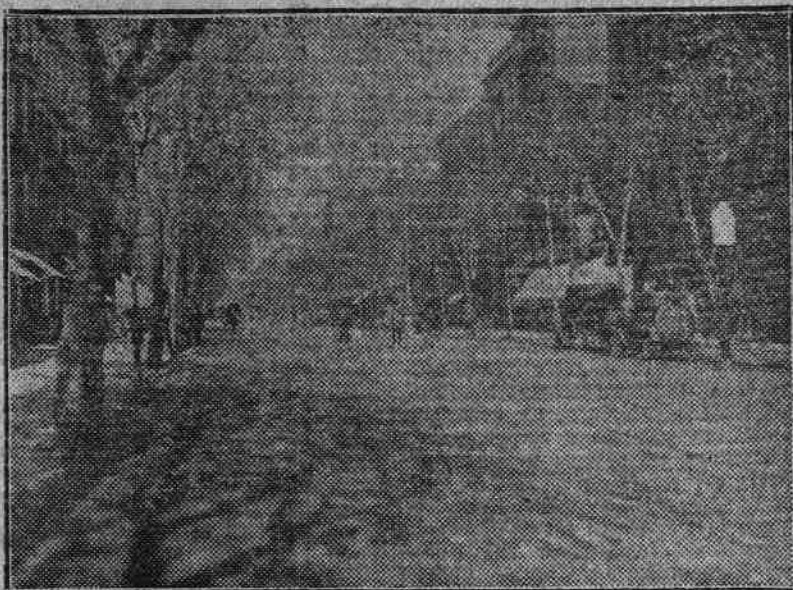
Travessant aquests espais passava una via importantíssima que encara avui és una de les grans artèries de la ciutat vella. És la que arrenca de la Plaça de Sant Jaume i forma els carrers del Call, Boqueria, Hospital, Plaça del Padró i Sant Antoni.

El segon cercle de muralles construït a començaments del segle XIII, tenia la seva porta central al Pla de la Boqueria i d'allí arrencava l'antiga via del Llobregat, que duia als camps uberrims que abastien Barcelona de llegums i fruits.

Aviat es va veure estreta la muralla i es pensà en construir el tercer recinte i es construí el mur dels Tallers a mitjans del segle XIV, continuant-se cap a Sant Antoni fins l'any 1377 que fou acabat el Portal d'aquest nom, bastint-se les dues torres de Sant Urbà i Sant Jaume. Aquest Portal fou nomenat d'En Cardona, d'En Colom i de Sant Antoni, finalment, seguint el costum, allavors establert, de batejar amb noms de Sants les portes de la ciutat.

Les susdites torres tenien les següents inscripcions: Una que deia «La torre apellada de St. Ivo del portal de St. Antoni fo feta l'any 1377», i que ha desaparegut; i una altra que es conservava al Museu de Santa Agueda i que diu: «La torre apellada de Sant Urbà del Port al de Sant Antoni qui fo feta en l'any M. CCC LXXVII».

El Portal de Sant Antoni fou apertat i ampliat l'any 1647, posant-s'hi l'escut de Barcelona que ara és al Museu de Santa Agueda.

Vista parcial de la Ronda de Sant Antoni

Aquest portal fou un dels utilitzats per a despatxar-hi les robes i altres mercaderies subjectes als tributs imposats per la Generalitat de Catalunya, la qual hi tenia portalers o barrots.

També era la porta acostumada per a fer-hi entrada els reis i prínceps que venien a Barcelona a jurar els privilegis de la ciutat i que desitjaven donar la major solemnitat a l'entrada, estenent llurs comitives pels carrers que anaven des del Portal fins a la Seu.

Des del convent al Portal i les muralles que anaven amunt i avall, hi havia un passeig de 120 pams d'amplada, ço que demostra el lloc d'emplaçament del Portal ja començat l'espai que avui ocupa el carrer d'En Miquel. A l'altra banda del Portal hi havia pont i fossó de 230 pams d'amplada, i més enllà el camí del Llobregat.

Ompli el cor de joia la recordança d'aquest Portal perquè hom compara de seguida l'extensió de la Barcelona d'acabament de l'Edat Mitjana i la d'avui, en què, enllà del lloc on s'obria el Portal hi comença una esplorada de cases magnífiques que formen part de la Barcelona Nova i que van eixamplant-se cada dia més, prometent el que serà la Barcelona del demà.

MIQUEL CAPDEVILA

La Farmàcia Domènech

I el Fosso-Glisc-Kola-Domènech

Hi ha establiments que poden donar il·lustre a tot un carrer, perquè en sa edificació i instal·lació hi ha presidit un criteri artístic i una esplendidesa exemplars.

D'aquests és la Farmàcia Domènech.

Magatzems LA PARISIEN

31 - Ronda Sant Antoni - 31

MONUMENTAL LIQUIDACIO

de totes les existències, confeccions i saldos d'hivern per enderroc del local

8 UNICS DIES, 8

a liquidar totes les existències

15.000 trossos de llana i cotó a liquidar a qualsevol preu

2.000 ABRICS que queden per a senyores i nenes

- Remat complet a preus jamai oferts

HI HA ENTRE ELS TROSSOS:

3.000 CORTES llana, de 10 i 12 ptes., ara 4'90

1.500 CORTES llana, de 15 ptes., ara 10

2.000 CORTES llana, de 20 i 25 ptes., ara 15

2.500 CORTES senyor, ample 150 cm., corte de 3 m., classe molt superior, ara 18

ABRICS I JERSEIS - Complet remat per a senyores i nenes, el més meravellós que s'ha vist

ABRIC senyora, llarg 135 cm. bon panyo i confecció, de 35 ptes., ara 15

ABRIC senyora, panyo sastre, confecció molt superior, de 45 ptes., ara 17'50

ABRIC camussa, classe molt superior, precís model, de 50 ptes., ara 25

ABRIC velours camussa, de la millor classe, model el més elegant, valor 65 ptes., ara 35

ABRIC nena, de 20 ptes., ara 12

Pelleteria, liquidació total, 30 per 100 de rebaixa del preu de cost

Flassades

llana i cotó, més de 5.000 a liquidar. Completa liquidació de tarades i netes; 20 per 100 de rebaixa del seu cost en fàbrica

Ocasions especials a benefici del públic

MANTES cotó, grogues, per a baïetes, a 25 cèntims

LLENÇOLS camussas, ample 160 centímetres, a 4'50 ptes.

MANTES cotó, més grans per a baïetes, a 90 cèntims

MOCADORS brodats, preciosa capsa, a 2'90 ptes.

TOVALLOLES russes, regular tamany, mitja dotz. a 1'50 ptes.

DAVANTALS ferro, per a cuina, a 1'50 ptes.

nech, establert el núm. 71 de la Ronda de Sant Pau, la qual té annex el Laboratori, on es confecciona el Fosfo-Glico-Kola Domènech, que tanta celebració ha obtingut en pocs anys, constituint un dels específics més populars.

El senyor Domènech instal·la la seva farmàcia amb tant d'encert i riquesa que l'any 1908 mereixé el premi que l'Ajuntament concedeix als que més contribueixen a l'ornamentació pública.

Així oferí un lloc digne de la seva professió i a propòsit del producte que li ha donat renom.

Aquest producte és el Fosfo-Glico-Kola Domènech.

El senyor Domènech tingué l'encert de reunir en son producte les propietats terapèutiques del «Glicerofosfat de calç» i la «nou de les Koles africanes», producte de certs arbres, el fruit dels quals fa meravelles. Resulta un excitant de la nutrició general i un estimulant del sistema nerviós; cura la neurastènia, hipocondria, histèria, clorosis, albuminúria, hiperestèsia gàstrica i altres malalties similars, tot restant inofensiu en tots els casos.

La bondat del Fosfo-Glico-Kola Domènech la justifiquen metges com els doctors Rodríguez Méndez, Tolosa Latorre, Xercavins, Armangué, Cristófol Costa, Esquerdo, Ciria Castellar, etc., els autògrafs dels quals el senyor Domènech ha reunit i editat en facsimil, formant un follet propagador del mèrit del producte.

Així no és estrany que hagi estat premiat en Exposicions diverses i que el públic el distingís amb ses preferències, tant en forma sòlida com en la líquida, formant comprimits o elixirs, amb arrhenal o sense.

La mortalitat de Barcelona

BARCELONA, CIUTAT SANA

Dies enrera els diaris van publicar una nova que deia: «Durant l'any 1922 hi han hagut, a Barcelona, 26.727 defuncions, resultant, per tant, un promedi de 45 per dia. Calculant la població de la ciutat en 800.000 habitants dona una mortalitat de 20/31 per mil».

Aquesta afirmació, llançada així tan a la lleugera, és absolutament equivocada i resulta en menyspreu de la sanitat de la urbs, fantasiant-se lleugerament amb la «legenda» de la seva insalubritat, que la presenta com a població de gran mortalitat, precipitant-se, sense esperar que l'Ajuntament comenci la tanda de publicacions que l'Institut de Demografia té preparades, en les quals rebells es demostra palesament l'estat sanitari de Barcelona.

Cal cridar l'atenció dels ciutadans sobre la inexactitud de les dades esmentades i sobre les quals anem a transcriure, i que desvirtuen totalment el seu esperit.

Des del primer de gener fins al 31 de desembre de 1922, hi hagué 15.689 defuncions, comprenent-hi les 68 de Sarrià, durant els mesos de gener, febrer i març, anterior a l'agregació definitiva.

D'aquestes dades en resulten menys de 43 obits diaris. Hi hagué dies, com el 23 de setembre, que sols n'hi hagué 20.

La mortalitat és de nombre molt variable en cada un dels mesos. Ordenant-los de major a menor, resulten així:

Gener, 2.229.
Desembre, 1.652.
Març, 1.434.
Febrer, 1.390.
Abril, 1.309.
Maig, 1.260.
Novembre, 1.173.
Juny, 1.147.
Juliol, 1.085.
Agost, 1.056.
Octubre, 1.027.
Setembre, 927.

En possessió d'aquestes dades, quin promedi de mortalitat cal adjudicar a Barcelona? Això, segons sigui la població que hi hagi a la ciutat.

Considerada la xifra oficial (padró de 1920) en 709.728 ànimes i atorgant-hi les 3.138 en què millorà, pel moviment natural en el curs de l'any 1921, amb l'error consegüent de no poder determinar exactament el benefici immigratori, tindríem una població de 712.866 ànimes que suposaria una mortalitat del 22 per mil.

Així, abans es feien les estadístiques a Barcelona, i per això ha subsistit l'anomenada de ciutat insana, quan és tot el contrari, com es demostra.

L'Institut Municipal de Demografia

planteja el problema amb temes menys simplistes, però arriba a conclusions indubtables i demostratives de la major salubritat de Barcelona.

En tractar de resoldre aquest problema, són els més, i així també es fa en el solet de referència, els que prenen com a base fonamental una població de 800.000 ànimes. Els que estudien les xifres oficials, es convenceran de seguida de l'error inexactitud, en veure que donen un resultat de 4'17 individus per família, i de 4'22 per cada habitació. Això desment el qu'etothom ven d'una superpoblació i d'un amuntegament de gentes en totes les habitacions.

Al Districte V dona 4'26 individus per família, i només que 3'82 per habitació; als Districtes IV i VI, 4'56 per família i 4 per habitació, i igualment als restants, amb sols una dècima de diferència, amb l'excepció del Districte I, que dona els següents irrisoris resultats: 3'52 individus i 4'5 per habitació.

Aquestes dades de la xifra oficial de la població de Barcelona neguen el fet de la superpoblació, i, malgrat totes les dades oficials, el fet real ens demostra que l'amuntegament existeix i tots sabem que en alguns indrets de la ciutat és vergonyós.

Cal negar que la població sigui de 700.000 o de 800.000 ànimes que dona, aquesta darrera, un promedi de 4'79 individus per habitació o vivenda, acceptant que les habitacions i vivendes siguin sols de 168.684 (no hi comptem les barraques), com diuen els anuaris de la ciutat, la diferència és poca, i tampoc donen l'amuntegament que realment hi ha.

La població barcelonina sobrepassa al milió d'habitants, i aquesta creença, es va generalitzant, malgrat ésser combatuda per estadístics dignes de respecte.

Està demostrat, per les estadístiques de tots els països, que la corba de la nupcialitat arreu va baixant i que, segons el nostre distingit amic, N. Eduard Navarro Salvador, en el seu llibre recentment publicat «La mortalitat infantil i la Demografia general a Espanya» la nupcialitat a Espanya va minvant de tal manera, que planteja un problema greu. No és racional, ni lògic, doncs, el suposar que la nostra ciutat s'escapi de la regla general, ja que ni els costums predominants aquí, ni la carència del viure, condueixen cap al casori.

Doncs bé, acceptant el fet general, es veu que, mentre l'índex de població ha passat del 100 al 120 i dècimes, el de nupcialitat, ascendent constantment, a excepció del 1915, consegüent al de l'epidèmia tífica, ha arribat al 138'67, cosa inverosímil, i que demostra palesament que hi ha un error en el padró, en menys d'un 20 per 100, dignu el que vulguin els panegiristes d'aquella societat cooperadora en l'execució del darrer padró que fou preconitzat com el non plus ultra de la perfecció en.

En l'obra esmentada, el senyor Navarro Salvador, fixa la nupcialitat espanyola durant l'any 1921, en 7'72 i en 8'03 la de les capitals de província, petita diferència que s'explica, si no manqués d'origen en les xifres, pel corrent immigratori del camp a les ciutats.

Acceptant per a la nostra ciutat la nupcialitat del 8 per mil, en xifres rodones, que ja és molt concedir, els 8.148 matrimonis celebrats a Barcelona, durant l'any 1921, equivaldria a una població de 1.018.000 habitants, que sols dona el 6'1 individus per habitació, xifra molt prudencial, com ens permetem dir en una memòria, ponència oficial del Congrés d'Higiene i Sanjament de la població: marit i muller, la parella amb la qual somnem els més malthusians, sense parar esment que, de seguida, darrera de la parella hi ve un tercer, la serventa (en moltes famílies), el pare, mare o germà de l'un o de l'altre de la parella, de fàcil que en cada família, gairebé es podria assegurar, que el cupus supera el nombre indicat.

Tenim ja, doncs, un dels termes del problema i el segon, o sigui el nombre d'obits? Cal acceptar-lo tal i com ens el donen els registres oficials? Així s'ha fet constantment, però l'Institut de Demografia, va rectificant antics i viciosos procediments, i de les 15.689 defuncions en resten 68 moris en hospitals i clíniques, sense domicili a Barcelona (que l'any darrer sumaren 821) molts d'ells escapats de l'urbs poble i vinguts a ciutat a cercar un guariment ben sovint impossible. Aquests, a part de pesar indegudament com a baixes barcelonines, serveixen per a sostenir la llegenda de la sanitat dels nuclis rurals.

Feta la resta d'aquests casos, resulten 14.868 les defuncions, i esser la mortalitat el 14'6 per mil, sorpresa gràficament presentada pel que fa referència als anys 1920 i 1921, a l'Exposició anexa al recent Congrés d'Higiene i Salubritat de la Població.

Amb el que havem dit n'hi ha prou per a iniciar la campanya de rehabilitació de la mala anomenada d'insalubritat de la ciutat de Barcelona, i no dubtin els malthusians que encara ens resten dades suficients per a palesar que el 14'6, sobrepassa en poc o en molt la realitat.

E. RADUA

De la sessió de l'Ajuntament

DE DAMUNT LA TAULA

S'acorda retirar el dictamen que proposava autoritzar, a preari, la col·locació, a la via pública, de barraques de lona impermeable, per a refugi dels guardians dels distribuïdors de gasolina que hi ha en diferents llocs de la ciutat; aprovar el que proposa manar a En Cefari Bailesteros que enderroqui la paret de tènica que ha fet al Passeig de Colòmb entre els carrers de Vila-Vila i Paral·lel, ocupant indegudament cinc metres de via pública; aprovar l'acta de recepció dels 18 cotxes automòbils per a transportar cam escorxada (s'aprova en votació nominal per 24 vots contra 12); votar la modificació del pas a nivell de l'avinguda d'Icaria en la via ferria de M. S. i A; aprovar el pressupost i documents presentats per la Comissió de M. S. i A., per a l'excoació de les obres d'un pas a nivell al F. C. de Vilanova, al carrer de l'Indústria, en el trajecte entre la granvia de les Corts Catalanes i l'hipòdrom, que són part de la urbanització que s'està fent de la dita Granvia, entre l'estació de Magoria i el dit carrer de la Indústria.

DESPATX ORDINARI

Es presentaren els dictamins de les diverses Comissions. Entre ells se n'aprova un concedint un socors de mil pessetes a la vídua d'En Marian Bailesteros i Bertran de Lís, delegat regi de primera ensenyança.

EL METROPOLITA DE LA RAMBLA

Dictamen acordat a la sol·licitud d'En Ramon Marsal Olivé, com a president de l'Agrupació de Velas de les Rambles, de què es permeti a l'empresa constructora del Metropolita allargar fins a 50 metres el clos protector de les obres a les Rambles, mitjançant la condició de què l'allargada no excedeixi d'un metre i mig.

Es va promoure una discussió i s'aprova la proposició incidental del senyor Rocha:

Primera. Que quedi pendent el dictamen mentre no es reprenguin les obres que s'efectuen al Metropolita.

Segona. Que es retirin les valles col·locades a la Rambla amb motiu de tals obres, actualment paralitzades, al abans de la sessió pròxima no s'ha reprès el treball.

Tercera. Que s'interessi de l'Alcaldia la pràctica d'aquelles gestions que consideri convenientes a aconseguir que l'empresa del Metropolita i els obrers de la mateixa es posin en contacte per a arribar a la solució satisfactoria del conflicte pendent.

LES AIGUES DE MONT-CADA

Proseguint l'obra de protecció dels dipòsits i zona de captació de l'aigua de Montcada, Sèquia Comtal, s'accepta l'ofrena d'En Josep Clavell, d'una propietat seva (per 25.000 pessetes), i una altra, ofrena de N. Antoni Costa i Plana de 220 pans quadrats de la finca «Casa Sant Joan», per la quantitat de 33.000 pessetes.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Anglada (E.), Tomas Gabarró, Nadal, Rose Labrés i Sabater: Perquè amb motiu de celebrar els dies 25, 26 i 27 de l'actual el Casal Liberal Autonomista del Districte II una festa benèfica, l'Ajuntament faciliti plantes en les condicions de costum, per a adornar el local. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Olivella, Domènech i Anglada (S.), perquè havent de celebrar l'Ateneu Republicà Radical del Poble Sec un festival el dia primer de febrer per a recaptar cabals per a les escoles que sosté, es facilitin plantes en la forma acostumada per a adornar la sala-

DIETARI CATALÀ

LLIRE DIARI DE CAIXA
INDICADOR DE CATALUNYA
(ANY SEGON DE LA SEVA PUBLICACIÓ)

PUBLICAT PER LA

EDITORIAL CATALANA, S. A., I SALVADOR BONAVIA

Edició única de UN DIA EN PLANA: 3'50 pessetes

EN LA VOSTRA INTIMITAT I EN ELS VOSTRES NEGOCIS CAP LLEI US PRIVA DE PORTAR-VOS ELS COMPTES EN CATALÀ

El nostre Dietari Català

REPTA catalanitat en totes ses planes. Es convenient per a tothom. Conté un patet d'utilitat pràctica. Està imprès en bon paper d'escriure. Publica dades d'interès general. Mapes, plans i Diccionari geogràfic. Llistes de metges, advocats, notaris i procuradors, Mancomunitat, Ajuntament, Audiència i Universitat. Ordres eclesiàstiques i Santoral reformat. Es llarg el sumari de les matèries que conté aquest Dietari incomparable. El trobareu de venda a les llibreries i Objectes d'escriptori de Barcelona i a casa dels nostres corresponents forans.

EXIGIU LA NOSTRA MARCA

EDITORIAL CATALANA, S. A.

Escudellers, n.º 10 bis, entresol

BARCELONA

SALVADOR BONAVIA

Tapineria, número 13, llibreria

BARCELONA

teatre de l'esmentat Centre. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Santamaría, Plaça, Quirós, Nadal i Trius, perquè celebrant-se en aquesta ciutat els dies del primer a l'11 de febrer vinent el Campionat del Món de Lawn Tennis al Palau de la Fira de Mostres, es facilitin plantes i ornamentals. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Benítez, Rocha i Santamaría, perquè es facilitin plantes per a ornar el local, en el qual se celebraran els festivals acordats pel Centre Republicà Radical (Lladó, 7), en la forma acostumada. (Aprovada.)

Una altra proposant que es nomeni ciutadà honorari al senyor don Joan Gamper Haessig, president del Futbol Club Barcelona, Campió de Catalunya i Espanya, atinent a què a la seva iniciativa, constància, fermesa i abnegació exemplars, el futbol ha arribat a ésser una de les manifestacions més importants i profitoses de l'activitat ciutadana. (Passa a la Comissió corresponent.)

Una altra dels senyors Viza, Santamaría, Maynés i Massot, perquè es destinin 500 pessetes per al pagament d'una llotja de la funció que a benefici de la Germandat de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona se celebrà al Gran Teatre del Liceu el desembre darrer. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Massot, Santamaría, Escola, Junyent i Tussell, perquè es destinin 500 pessetes per a subvencionar l'obra del Nadal i Reis del Nen Pobre de Barcelona. (Aprovada.)

VOCAL DE CEMENTIRIS

Amb motiu de la vacant de vocal-voc produïda per la defunció d'En Joaquim Rita Lem, en votació per paperetes, és elegit l'ex-regidor En Rafel Cardona Mercadal.

Exposició de Paisatges

Concurs Plandiura

S'anuncia per a demà, dissabte, dia 27, la inauguració a les Galeries Laietanes de les obres que han pres part en el Concurs de Paisatges, convocat per l'Il·lustre col·leccionista i antiquari barceloní don Lluís Plandiura.

L'exposició, que serà veritablement important, i que ha de merèixer de part de tota la premsa d'aquí, i, segurament de Madrid, els elogis que corresponen a la generositat i patriotisme del senyor Plandiura, coincidirà amb la vista en el Tribunal Contenciós Administratiu, que tindrà lloc dimarts vinent, dia 30, a Madrid, per a fallar el recurs interposat per l'esmentat senyor Plandiura, contra la real ordre del 20 de juliol de l'any passat, concedint el dret de possessió als Museus de Barcelona, dels Tèrns de Sant Valeri i Sant Vicenç i un fragment de tapis de la Catedral de Lleyda.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ. AMB UN SEGELL O UNA FIRMA, QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Teatres

Goya

Las andanzas de Clorinda, comedia en tres actos i en vers, de Joan Antoni Cavestany.

Les obres teatrals, anomenades d'època, aduec quan estan bé, sempre tenen un regust d'altament en conser- va i fan de mal parir.

La del senyor Cavestany «Las andanzas de Clorinda o los galanes y el tío», és una mena d'escabets clàssic d'un enginy elemental i d'una versificació que a voltes té rempells enlairats i altres és seca, vulgar i ras- posa fins el punt que els comics no poden mastegar-la com caldria.

Pel demés, l'obra resulta perfecta- ment convencional, sense que s'in- sulti ni un sol caràcter, ni un sol de- tall psicològic capaç de desvetllar l'in- terès del públic. Els personatges re- cullen els versos de l'autor de la ma- teixa manera que porten la capa i l'espasa, és a dir com un ornament que els lliga i els fa nosa per a ma- nifestar-se el que són o el que po- drien ésser.

Un poeta com el senyor Cavestany pot escriure molts drames i comè- dies a base de la seva veu d'acadè- mic, i no dir res i no passant res que no hagi estat dit i que no hagi passat en temps de Lope de Vega, Tirso i Alarcón.

La companyia Cobanya-Oliver in- terpretà «Las andanzas de Clorinda» amb l'aire de qui fa el que pot no està obligat a més.

Els magnífics dots d'actriu de Car- metta Oliver no reifiquen de la false- dat del tipus concebut per l'autor, com a puntal mestre d'un argument amb pretensions d'enginyos.

El bon públic del Goya aplaudí el senyor Cavestany i reclamà la seva presència al proscenit, i mig serio- sament i mig en broma, demanà que parlés.

Nou

La talarana, drama en un acte i dos quadros, de González Cas- tillo.

Sobre els procediments de policia sud-americana — que s'assemblen als de tot arreu quan l'amor propi del professional intervé en aclarir un su- mari —, ha escrit un quadro de cos- tums (de males costums, com tots els d'importació argentina), el senyor González Castillejo.

Ha estat afortunat en algunes esce- nes plenes de color i vida, i desgra- ciat en el conjunt. La tendència de tots els autors americans de conver- tir en cosa transcendental i catastrò- fica els fets de la vida, l'ha perjudi- cat. És indubtable la bona intenció i l'excés de llastima que induïren l'autor a presentar el cas d'un depen- dent que roba per amor a la família i a causa de l'exploitació burgesa, i a esdevé objecte de la sanya poli- cial, la qual saben burlar els lla- dres d'ofici. Però s'ha extralimitat en atuir el dependent amb la revelació final. Els autors que obren en poder del comissari descobren que l'esposa del processat ha estat la protagonista d'un «rapte de menors», la qual cosa ni en té la culpa la policia ni se'n pot treure la conse- quència que el desgraciat depen- dent, complida la condemna, hagi de seguir robant, com sembla insinuar el senyor González Castillejo.

Aquesta obra, negra i pessimista, ha estat interpretada per la compa- nyia Muñoz-Alippi d'una manera re- marcaeble. L'ha feta sentir intensam- ent, comunicant-hi realitat i vigo- ria i produint efectes de conjunt po- ques vegades assolits a les taules.

L'obra agrada i els senyors Muñoz i Alippi foren especialment aplaudits en algunes escenes. — P. B.

Conferències

L'Acadèmia d'Higiene de Catalu- nya, celebrarà la sessió pública inau- gural del present curs, avui, diven- dres, a dos quarts de deu de la nit. El secretari, doctor don Ramon Jori Blascamps, llegirà la Memòria-resse- nya de les tasques en què s'ocupa i l'informació durant el curs anterior, i l'acadèmic numerari, don Angel Sa- lades Mulla, llegirà el discurs que té per tema: «El menjar sa».

Avui, divendres, dia 26, a les dot- ze en punt, la senyoreta Maria No- gues, donarà a Vilajoana una confe- rència sobre la seva visita a les ins- titucions de sordes-muts de París, res-

litzada amb motiu de l'últim Con- grés internacional d'Otologia.

El millor tren per assistir a la dita conferència, és el que surt de l'Estació de Sarrià (Plaça de Catalunya), a les 11.20.

Per al retorn, podrà aprofitar-se el tren que surt del baixador de Vall- vidrera, a la 1.10.

Ahí, dijous, tingué lloc al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, a les deu del vespre, la primera conferència del cicle de Conferències d'Orientació Excursionista, organitzat pel Comitè d'Excursionisme, a càrrec d'En Jo- seph M. Cò de Triola, sobre el tema: «La fotografia aplicada a l'excursio- nisme».

Com a suplement de l'esmentada conferència, fou projectada una sè- rie de fotografies a vol d'ocell, ori- ginals del conferenciant.

Diuenge vinent, a les onze del ma- ti, a l'Associació de Delixibles del Li- ceu Dalmau (València, 215), donarà una conferència la il·lustre dama Na Maria Domènec de Canellas, desen- rotllant el tema: «Actualitats segons pròpies actituds i modalitats».

A aquesta conferència, que serà pù- blica, són especialment invitats les alumnas i ex-alumnas del Liceu Dal- mau i llurs famílies.

Diuenge vinent tindrà lloc la in- auguració del cicle de cinc confe- rències culturals tractant de «L'ideal de l'Associació Cristiana», organit- zades pel Centre Moral Instruïu de Gràcia, amb el concurs de l'Orfeu Montserrat.

A les vuit del matí i a l'església parroquial de Santa Maria de Jesús, de Gràcia, se celebrarà una missa de Comunió, cantada per l'Orfeu Mont- serrat.

A les cinc en punt de la tarda, gran concert de Nades per l'esmentat Or- feo.

Dissertació per En Jaume Raventós sobre el tema: «L'home, social per naturalesa».

I un esollit recital per Na Mercè Plantada.

Entrada per invitació gratuïta.

El dimecres, dia 31 del present, a dos quarts d'onze del matí, el doctor Enric S. Comendador, donarà en el Pavelló de Sant Leopold de l'Hospi- tal de la Santa Creu i de Sant Pau, una conferència respecte al tema: «Nou tractament preventiu i curatiu de la tuberculosi pulmonar per cal- cificació directa, amb l'aplicació de les inhalacions policàlciques».

Els esports

R. MOTO CLUB DE CATALUNYA. — PROVA DE REGULARITAT.—BAR- CELONA-SARAGOSSA

Avui quedarà definitivament tanca- da la inscripció per a aquesta carre- ra, la qual promet ésser un ver esde- veniment, donat el nombre de con- cursants que hi participaran, tenint en compte el llarg quilometratge i in- clemències de l'estació.

Els inscrits fins ahir són els se- güents:

Classe c.) Motocicletes de cubi- catió entre 250 c. c. i 300 c. c. — Must- fa, New Imperial.

Classe d.) Motocicletes superiors a 300 c. c. i inferiors a 500 c. c. — Ju- li Fusté, M. T. Josep M. Cardells, Motociclete; Joaquim Barnola, Vic- toria; Joaquim Vidal, Norton; Gerard Vincke, Motociclete; Francesc Tor- res, A. B. C.

Classe e.) Motocicletes superiors a 500 c. c. — Huracán, X. X.; Ramon Ravellat, Reading Standard; Ignasi Macaya, Indian; Pere Prats, Indian; Ricard Escaler, Harley Davidson; Notsag, Harley Davidson.

Classe l.) Side-cars des de 500 c. c. en avant. — Jaume Codina Palet, Indian; Antoni Renom, Indian; Pere Pi, Indian; M. Sudupe, Indian; Vicens Carrion, X. X.; Ramon Riba, Patria; X. X., Patria; Joan Boada, Harley Da- vidson; G. D., Harley Davidson; Pe- re Bettran, Harley Davidson; Marian Bigorra, Harley Davidson; Josep M. Harley Davidson; Albert Sauret, Har- ley Davidson; Antoni Portabella, Reading Standard; Fidel Gual, Har- ley Davidson; Josep Martinez, Hen- derson.

Classe k.) Autocicles de cubiació superior a 750 c. c. — F. Santigosa, David; Esteve Cardells, Lory; Blau- Grana, Lory; Manuel Comet Gonzà- les, Lory; Josep Boñil, Lory; X. X., Lory; X. X., Lory; Sidney Mahon, Citroën; Rovira, Citroën; Joaquim Carreras, Citroën; Antoni Díaz, Se- schal; X. X., Seschal.

Avui, a l'estatge social del Reial Moto Club de Catalunya, a dos quarts d'onze de la nit, tindrà lloc el sorteig per a l'ordre de sortida.

DE L'AUTODROM

Als aparadors de la casa Vallet i Boñil, al passeig de Gràcia, actual- ment hi ha exposades la maqueta de l'Autodrom i algunes fotografies que demostren l'activitat desplegada per a aconseguir la prompta realització de l'obra.

Són el gran nombre els sportmen que han desfilat davant de la casa Val- let, per a admirar la maqueta i les fotografies, fent-se molt favorables comentaris a la realització d'aquests treballs.

SECCIO DE GIMNAS DEL C. A. D. C. I.

En l'última junta general cele- brada darrerament fou aprovat el Re- glament pel qual ha de regir-se l'es- mentat Gimnas, essent elegits, per a ocupar els càrrecs del Comitè, els se- güents:

President, Joan Calvo; secretari, Ra- mon Crespo; Cap del Material, Pere Vinyals; vocal primer, Ignasi Brugués; vocal segon, Didac Falcón.

L'esmentat Comitè, en ocupar els càrrecs, d'acord amb la Secció d'Es- ports i Excursions, i amb el fi de po- sar el Gimnas al nivell dels millors de la nostra Patria, contribuïnt així al millorament moral i físic dels seus associats, nomenà director tècnic l'in- telligent professor de Gimnas En Joan Trigo, i professor de la classe d'Exer- cici de Boxa, En Ramon Larruy.

El Comitè d'aquesta Secció del C. A. D. C. I. fa una crida als seus con- sociats, invitant-los a inscriure's a ells i llurs fills, tenint esment de quant beneficiosa els fora la pràctica del Gimnas.

ESPORTS D'HIVERN

La caravana a Luchon per a la «Coupe de France»

Podem assegurar que la caravana organitzada sota els auspicis de la «Secció d'Esports de Montanya» del «Centre Excursionista de Catalunya», serà un veritable èxit, donat el nom- bre crescut de les inscripcions rebu- des a l'estatge social de la dita entit- at. La neu abundant caiguda a l'al- tra banda dels Pirineus, fa suposar que l'estat de les pistes de Superba- gneres serà esplèndid i apropiat a to- tes les manifestacions internacionals que allí han de verificar-se.

La caravana sortirà de Barcelona el dia 31 de gener en l'express de Fran- ça a les 6.55 de la tarda; uns viatja- ran en tercera classe i els altres en primera. En arribar a la frontera es- pendrà bitllet d'anada i tornada de Cerbere a Luchon. El cost és de 125.40 francs en primera, i de 50.20 en ter- cera. De Barcelona a la frontera el cost és de 14 pessetes en tercera, i 28 en primera.

La expedicionària s'establirà en la majoria a l'Hotel Bordeaux al preu de 235 francs diaris (vi comprés). L'e- lecció d'hotel és lliure i es recomana la inscripció immediata, car la con- currència serà formidable durant els dies dels concursos.

Els socis del Centre Excursionista de Catalunya, fruit d'una rebalça del 50 per 100 en la cremallera de Su- perbagneres, en la qual podran pen- dre un abonament de quatre dies per 20 francs.

La major part dels expedicionaris sortiran amb indumentària de carrer o ciutat, que es recomana sigui de co- lor fosca per a poder assistir a les festes nocturnes. En una maleta es portarà la indumentària pròpia dels esports de neu.

Cada expedicionari ha d'anar pro- veït del corresponent passaport, no reponent els expedicionaris dels en- trebanos que pugui trobar en el pas de la frontera.

Podem donar per segur que els que facin el viatge en primera, en els trens francesos, disposaran d'un va- gó especial directe de la frontera a Luchon, no havent de fer cap trans- bordament.

Es d'esperar, doncs, que les inscrip- cions seran més nombroses encara i que amb aquesta caravana demostra- rem als nostres veïns, la vitalitat ex- cursionista de la nostra terra.

BOXA

Avui, al vespre, tindrà efecte a l'I- ris Park una vetllada internacional baix el següent programa:

En quatre rounds de dos minuts, En Puig serà posat davant del bata- llador Mweall, i en sis, el científic Ramon Garcia en front del batalla- dor Manuel Rey.

En sis rounds de tres minuts, En Josep Masteguer, dive netger, serà posat davant del coratós Jordi Sal- vany, del Boxing; en vuit rounds, el campió del torneig del pes lleuger, En

Conrad Sancho, serà posat davant d'En Salvador Albert, i, finalment, en deu rounds l'alfons Canizares, serà posat davant del notable boxejador francès En Paul Gay d'Arles, campió de Bouches du Rhône i de Provença.

ELS CAMPIONATS DEL MON DE TENNIS

Des de les deu d'ahir matí s'in- ciaren els entrenaments a la pista central, segons l'ordre de joc adoptat pel Comitè corresponent. La impres- sió causada als jugadors pel canvi de terreny i ambient, que representa el joc situat a l'ampla sala del Palau de la Indústria, havia d'ésser d'una pronunciada estranyesa; però, de la mateixa manera que en un principi es trobaven els esmentats jugadors descentrats de llur forma habitual, pogueren observar personalment que al poc temps d'iniciar-se anaven re- captant una major seguretat, i sobre- tot, adquiria el joc una vivesa i vio- lència considerables. Ens cal afegir que ahir els jugadors es trobaven amb tres dificultats de gran importància en contra de llur qualitat de joc: el dia nuvolós que tinguérem ahir, la clara pintura del pis al qual manca donar-hi el darrer color definitiu i una important quantitat de pols pro- duïda per les obres que encara s'hi estan efectuant. Sense que s'ha aven- turar-nos amb excés, podem suposar que avui mateix seran molt distintes les condicions i resultats de la segona sessió d'aquests entrenaments entre els jugadors dels nostres clubs.

L'ordre qu'ha fixat prr a avui el Sots-Comitè corresponent, és com se- güeix:

A les deu. — Senyors Saprissa, Gon- zález, Llovetas, Díaz del Corral.

A les onze. — Senyors Noblom, Mo- rales, Cassas, Sindreu.

A les dotze. — Senyors Flaquer, Go- mar, Alonso, Satriástequi.

A les dues. — Senyors Andreu, Tar- ruella, Riera, Olano.

A les tres. — Senyores I. i A. Font- rodona, Torres, Marnet.

Les impressions més optimistes que han pogut recollir-se fins el present, foren oïdes ahir precisament dels ma- teixos jugadors que han d'intervenir en els Campionats. El tancament to- tal de la pista present i la feliç dis- tribució dels fons i tribunes laterals va merèixer justificats elogis per part d'aquests elements.

Per un telegrama rebut oficialment de la Federació Francesa, se sapgué a darrera hora la inscripció en la prova de parelles mixtes de Cochet i Mme. Brillout.

Noves Junes

En la reunió general de socis de l'Agrupació Deportiva Indígena, cele- brada darrerament, ha estat elegida la següent Junta directiva: President, Joan Ardiaca; vice-president, Josep Xifre; secretari, Miquel R. Navarra; vice-secretari, Frederic Blanco; teso- rer, Angel Solanillas; comptador, Francesc Riera; vocals, Manuel San- chez, Sebastià Martorell i Rogeli Par- reu, els quals, en començar llurs tasques, adreçen una afectuosa salu- tació a tothom: entitats deportives, premsa, etc., tot demanant el seu fraternal ajut i oferint-se a la bes- treta.

En virtut de la renovació anual re- glamentària de càrrecs, la Junta di- rectiva de l'Associació d'Arquitectes de Catalunya, ha quedat constituïda en la següent forma:

President, En Miquel Madorell i Riús; secretari, En Lluís Girona i Cuyàs; tresorer, N'Alexandre Soler i March; bibliotecari, N'Adolf Florensa i Ferrer; vice-president, En Jaume Torres Grau; vice-tresorer, N'E. Pere Cendoya Osoz; vice-secretari, En Joaquim Alsina i Botet.

Homenatge a la Llengua Catalana a Manresa

Diuenge vinent, se celebrarà a Manresa una gran Diada patriòtica, organitzada pel Centre A. de Depen- dents d'aquella ciutat i l'entitat «Nostra Parla», de Barcelona.

S'han rebut adhesions de gairebé totes les entitats de Manresa, que tenen un caient patriòtic o cultural.

Al matí hi haurà una selecta au- diència de sardanes, i després es farà l'acte d'homenatge a la Llengua Cata- lana, al qual parlaran, de «Nostra Parla», de Barcelona, els senyors Es- teve, Negre-Balet i Clivera.

A les dues de la tarda, tindrà lloc un apt de germanor en obsequi als oradors.

Per l'entusiasme que hi ha, hom espera que la festa resultarà solem- níssima.

D'espectacles

Avui té lloc al Teatre de Novetats l'estreia a Espanya de la segona opereta cinematogràfica, de la casa Moto-Film, de Berlín, titulada «La prohibició del petó», amb música dels mateixos autors de la popular «Mig Venus».

Tenim notícies que aquesta nova opereta, d'assumpte també molt co- mic, posseeix una deliciosa partitu- ra, de sabor marcadament vienès, i que rivalitza amb l'anterior.

En el repartiment figuren, ultra els notables artistes d'aquest teatre, al- tres nous elements i quant als artistes de la pantalla, són els més celebres de l'escena muda alemanya.

Aquesta pròxima i última temp- rada del gran tràgic Zacconi que s'a- nuncia a Romea per als dies 26, 27, 28, 29 i 30 del corrent mes, tindran un sabor especial en cada una de les cinc funcions que la integren; i totes elles seran motius d'admiració no solament pel genial actor italià, sinó per tot el conjunt de companyia i molt especialment per les dues prin- cipals figures d'Annes Cristina i Ma- garida Baynli.

Sembla que existeix el propòsit d'a- profitat la representació de «La Bis- betica Domatita» per a retre un homo- natge d'admiració i afecte a la nota- bilíssima primera actriu Annes Cris- tina, qui amb la protagonista de la immortal obra schakperiana realitza una creació tan genial, que està a la mateixa altura que En Zacconi (Petrucio).

A la funció que avui, tarda i nit, se celebrarà al Teatre Còmic a honor i benefici de don Carles Rubio i don Enric Tubau, autors de les obres «La tornada d'En Nandu» i «Pi-Pi», respec- tivamente, ultra la companyia Rojás- Caparó, hi pendran part les artistes: Nati de Indostan, ballarina; Ramona- ta Rovira, cançonetista; germanes Bar- ragaeta, clowns; Josepa Golbas, can- çonetista argentina i els Pep Marqués i Perla Antillana.

Excursionisme

El C. D. del Grup Excursionista «Bar- celoneta» convoca tots els seus asso- ciats a l'Assemblea general ordinària que se celebrarà avui, a les deu de la vetlla, al seu estatge: Sant Miquel, núm. 3.

L'esmentat Grup farà diuenge ve- nent una ascensió al Tagamanent, pujant per Alguafreda i baixant per Figaro.

Sortida, a dos quarts de sis del ma- ti, del seu estatge.

El vinent diuenge, a l'estatge de l'Agrupació Excursionista «Júpiter», i a les onze del matí, tindrà lloc una selecta audició de sardanes a piano, a càrrec de l'Agrupació senyor Anna; deu Bernet.

El Centre Excursionista Minerva, de la Barceloneta, en l'Assemblea ge- neral que celebra el 14 del corrent, va renovar el Consell Directiu de la forma següent:

President, Josep Maria Curet; vice- president, Miquel Pijoan; secretari, Salvador Farrarons; vice-secretari, Ramon Lázaro; tresorer, Llorenç Arenys; comptable, Hilari Salvadó; bibliotecari, Josep Vives; vocals, An- toni Casajuana i Josep Baduell.

L'esmentada entitat té projectada, per al pròxim dia 28, una excursió al Montseny, sota l'itinerari següent: Balenyà, Viladrau, Coll del Duc de Rió, Sant Marçal, Rocam de Rubils, Sant Julià del Montseny i Palautor- dera.

El Foment Excursionista de Bar- celoneta farà el proper diuenge una excursió a les serres de Sant Mateu per Masnou Alella, Serres de Sant Mateu, Vallromanes, Montornès i Montmeló.

Sortida: per l'estació de França, a les vuit.

El Pomell de Joventut Nova Flo- rida, ha organitzat una excursió per el vinent diuenge, a Mongat, Tiana, Montalegre, font dels Monjos, Casta- nyera i de la Mora; Sant Jeroni de la Murtra, Santa Coloma de Gramenet i Sant Andreu.

Lloc de reunió: estació de França, a tres quarts de set del matí.

La projectada excursió a Nurià s'or- ganitza activament per al proper mes d'agost.

ANUNCIS D'ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Demà, funció a benefici dels empleats permanents, porters, acomodadors i taquillers d'aquest Gran Teatre. Estrena a Espanya de l'òpera en dos actes, un pròleg i un epíleg, música del mestre MAX SCHILLINGS, **MONA LISA**, debut dels celebres artistes HAFGREN, DINKELA i RODE. Dirigirà l'orquestra l'autor, senyor MAX SCHILLINGS. Decorat nou de VIOMARA. — Diumenge, tarda: Comiat de la diva ELVIRA HIDALGO. Quarta del divo tenor CARLO HACKET. Ultima de **EL BARBER DE SEVILLA**, prenent-hi part els celebres artistes SAROBE, MELNIK i REBO-NATO.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, divendres, nit, a un quart de deu: Primera del cicle de l'escena **ERMETE ZACCONI** amb la seva genial creació **OTELLO** de Shakespeare. — Demà: ZACCONI en **EL CARDINALE LAMBERTINI**. — Diumenge, única funció de tarda per l'eminent ERMETE ZACCONI amb la célebre obra de D'Annunzio, **GIOCUNDA**. Nit, la grandiosa obra de Shakespeare **RE LEAR**. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

Avui, divendres, nit, a les deu: grandiosa funció pels **REIS DEL PATI-GANIVETA** **LA CHARLOTTE I KOCKOW** i tota la seva Companyia de **BALLET SOBRE GEL**. Selecte programa. Tots els dies grans ovacions als millors patinadors del món. — Demà, tarda popular: Butaca pessetes 3'50. Nit, grandiosos programes. — Es despatxa a Comptaduria.

TIVOLI

CLASSES DE PATINATGE SOBRE GEL amb professors i professores. De dilluns a dissabte: D'onze a una de la tarda. — Informes a comptaduria de tres a cinc tarda i de deu a dotze de la nit.

Teatre de Novetats

Avui, divendres, 26 gener 1923
Tarda, a les cinc

Última representació

de l'opereta d'immens èxit

MISS VENUS

Nit, a les deu. — Esdeveniment espectacular. Estrena a Espanya de l'opereta cinematogràfica en cinc actes, música dels autors de **MISS VENUS**, Mestre **AHLBOUT SPRINGFELD**.

La prohibició del beso

Adaptació espanyola. Notable repartiment. Chors i nodrida orquestra. Dirigirà la projecció el mestre alemany

Hans Ailboud

Preus de costum. — Demà, dissabte, no hi haurà funció, per a donar lloc al segon Ball de Disfresses. — Diumenge, funcions a dos quarts de quatre i a les sis de la tarda i a les deu de la nit. — Es despatxa a Comptaduria per a les tres sessions.

Teatre de Novetats

Vuit elegants
BALLS DE DISFRESSSES
AURIGEMMA-CANADO

Demà, dissabte, dia 27 de gener,
BALL ROSA

El dia 8 de febrer, a dos quarts de quatre de la tarda: **GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS**. Localitats: Casa Aurigemma, Fernando, 53, i a la taquilla del teatre.

ELDORADO

OOLISEU DE VARIETATS

Avui, divendres, tarda, a tres quarts de cinc, Gran Matinée. Nit, a les deu. Extraordinari espectacle. **LEOPOLD FREGOLI**. — PROGRAMA: Primera part: PROJECCIO D'UNA NOTABLE PEL·LICULA. Exits dels ovacionats artistes HANLON CHARLES, acrobates barristes. ANTONIETA TORRES, ballarina clàssica, KANUI LULA TRIO balls, cants i músiques de les Illes Hawaï. SEGONA PART: GRAN MARXA FREGOLI, FREGOLI EN EL SEU REPERTORI i la grandiosa paròdia de l'òpera **FAUST**, en un pròleg, quatre quadros i apoteosi, llibret de Fregoli, música de SADUN I COMP. CRISPINO. — Tercera part: L'aproposít de grandiosos exit, amb nova presentació de tipus cantants, etc., etc. **FREGOLI, EMPRESARI**. — Demà, dissabte, tarda i nit, i diumenge, tarda i nit: Colossals espectacles, figurant en ambdós programes, els eminents artistes **LEOPOLD FREGOLI** i **PILAR ALONSO**. — Aviat: Importantíssim debut. — Aviat: El gran BALDER.

TEATRE NOU

COMPANYIA ARGENTINA
MUINO - ALIPI

Avui, divendres, tarda, a les cinc. Gran moda. Primer: CUIDADO CON LOS LADRONES; segon: gran exit de LA TELARANA; tercer: FIESTA CRIOLLA. Nit, a les deu. Especial. Primer: LA TELARANA; segon: estrena de LOS DIENTES DEL PERRO; i FIESTA CRIOLLA.

TEATRE COMIC

Avui, divendres. Festival en honor i benefici de Carles Rubio i Enric Tubau, autors de LA TORNADA D'EN NANDU i PI-PIL. Tarda, a dos quarts de cinc, Primer: LOS ASISTENTES; segon: LA TORNADA D'EN NANDU; tercer: PI-PIL; quart: varietats, per les artistes Ramoneta Rovira i Natí del Indostan. Butaca amb entrada, 1'50. General, 0'50. Nit, a dos quarts de deu. Primer: AMOR DE MADRE

(dos actes); segon: LA TORNADA D'EN NANDU; tercer: PI-PIL; quart: els celebres artistes Pep Marqués i Perla Antillana, Germans Barraceta i Pepeta Galvès.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevill Josep Santpere
Avui, divendres, 26 de gener. Tarda, a les cinc. A L'OMBRA DE MONTJUICH. Nit, a les deu. NOVES I VELLIES TEMPTACIONS DE SANTPERE

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
Güell - Tudela - Asquerino - Cortès
Avui, divendres, tarda, a les cinc. MATINEE POPULAR. BUTACA PLATEA, UNA PESSETA. EL GRAN EXIT DE PRESENTACIO I EXECUCIO. La comèdia en tres actes.

EL AMIGO TEDDY

interpretant el paper de Teddy Kimberly, el senyor Tudela.
(En aquesta obra la senyora Asquerino durà creacions de la CASA FANCY).

Nit, a les deu. POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. ESTRENA A BARCELONA de la joguina comica en tres actes, original d'Antoni F. Lapina.

MI COMPANERO EL LADRON

interpretant el paper de Duque el Ladrón, el senyor Güell.

Estrenada recentment al Teatre Lara, de Madrid, amb grandiosos exit. Exclusiva de l'empresa. Decorat nou dels senyors Bulbena i Girbal.

Demà, dissabte. Popular. Tarda. EL AMIGO TEDDY. Nit. MI COMPANERO EL LADRON. — Diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera secció. LA POBRE QENICIENTA (La Venta-focs). A les sis, secció especial, i nit, a les deu. MI COMPANERO EL LADRON.

Es despatxa a Comptaduria. — Telèfon 4134 A.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, divendres, tarda i nit. Grandiosos programes. L'encisadora comèdia, EL GRAPAT DE PETONS; LA FALDILLA CURTA, comica; el film de delicat argument, LA FADA DE LES NINES; BILLY APRENTEN D'INFERMER. — Dilluns, 29. Gran esdeveniment cinematogràfic. Estrena de la colossal pel·licula de sèries, marca alemanya, U. F. A., L'HOMME SENSE NOM.

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda

Notable sextet Jordà. — Avui, divendres, moda selecta, exit triomfal, succés el més gran de la temporada, EL PETIT LORD DE FAUNTLEROY últims dies, dues jornades, 4.000 metres, projectant-se sentera, la més grandiosa creació d'art, de Mary Pickford, presentació, luxe i riquesa insuperables. Exit: «El tigre», per William S. Hart; «Revista d'Esport». — Diumenge, nit, grandiosa estrena: «L'excèntric», (Artistes Associats),

PATHÉ - CINEMA

Demà, dissabte, 27 de gener

REOBERTURA

d'aquest Saló, el més elegant i confortable de Barcelona, degut a les millores introduïdes al seu decorat, totalment nou; al canvi de les antigues butaques per esplèndids sillons de caoba, i a la instal·lació de potents i moderníssims aparells de calefacció i renovació de l'aire.

PROGRAMA

Pathé-Revue EL DIABLET

per Marie Prevost.

TERRA D'EXPIACIO

grandios cinedrama, i

FLORIA ENCERTA

última creació de l'inimitable artista Douglas Fairbanks. — Demà, penúltim dia de l'exit dels exitos: «El petit lord de Fauntleroy». No deixeu de veure aquesta meravella cinematogràfica. — Dilluns, tornaran a regir els preus corrents.

Palau de la Música Catalana

Avui, divendres, a les deu de la nit. Gran sessió cinematogràfica, organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya

BELLESES DE LA MUNTANYA

Segona pel·licula de la sèrie

ENGINY I FORÇA

Grandiosos exit. Gran visió dels Alps

IL·LUSTRACIONS DE LA NOSTRA TERRA

LES TIPIQUES FESTES DE SANTA CRISTINA A LLORET DE MAR

Demà, dissabte, repetició de

BELLESES DE LA MUNTANYA

Localitats: Per a avui, al Palau de la Música Catalana. Per a demà, Casa Cuyas, Portal de l'Angel, 11.

Sala Aeolian

FILL DE PAUL IZABAL

35 - Passeig de Gràcia - 35

Avui, divendres, dia 26 de gener, a dos quarts de sis, 505 audició, prenent-hi part la notable mezzo-sopran

CONCEPCIO RODRIGUEZ

acompanyada per

FREDERIC LONGAS

i els instruments Aeolian

PROGRAMA

Primera part
«Maritana», obertura, VALLACE.
«Moment musical», SCHUBERT.
«Obertura per a banda militar», MENDELSSOHN.

en gran orgue Aeolian

Segona part

MIGNON, gavota, THOMAS.

SANSON ET DALILA, romança, SAINT-SAENS.

CARMEN, havanera, BIZET.

C. RODRIGUEZ - F. LONGAS

Tercera part

«Scènes d'enfants», MOMPOU.

Quatre peces espanyoles, M. de FALLA.

Quarta part

MIGNON, arie, THOMAS.

«Sols és per tu», «Dintre mon cor», «Pensée», LONGAS.

HUGONOTES, rondó, MEYERBEER.

C. RODRIGUEZ - F. LONGAS

Invitacions com de costum. Direcció artística: F. Longas.

Frontó Principal Palace

Avui, divendres, tarda, a un quart de cinc, dos interessants partits de pilota. Nit, a un quart d'onze, grandiosos partits a cistella. ONDARRRES I GASTANAGA contra MAZO I ICHAZO.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Exit NITA IBANEZ, OLIVARES, TROUPE ROLANDO i altres importants números. Tots els dies Aperitif, Dancing i gran Tabarín-Americà. GRANS BALLS DE DISFRESSSES.

Avisos

ANGLÈS

Lliçons i traduccions de l'anglès, el francès, l'italià i el polonès per professora anglesa. Avinguda de la República Argentina, núm. 114.

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'instal·lat a les pissarres dels baixos de

L'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos. Admetem anuncis per a tots els periòdics.

Grans descomptes

Lloguers

Pianos de lloguer de direcció preus. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

Pisos facilitem

rapidament des de 40, 80 i 75 ptes. Aribau, 71, tercer, 2.º De 10 a 11 de 4 a 7.

Laboratori

especial per

Edificis Reforma

Granvia Laietana. Plaça de l'Angel. Basca: resten per a llogar tres magnífics i econòmics locals per a oficines i despatxos. Administració, Granvia Laietana, núm. 23.

Traspaso casa

de despeses al Passeig de Sant Joan, per no poder-la atendre. Capdevila: Comte Asalto, 65, interior, 2.º

Vendes

COPIES

reproduïdes en l'aparell

MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa Garcia Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 435 A.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a preu. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Joieries de J. Múñoz

Rambla de les Flors, 8 A

Cardener, 20, Gràcia.

Despatx de metge

Es ven o es traspassa. Raó: de 3 a 4 tardes. Plaça dels Angels, 4, primer, segona.

Ganga

A la meitat del seu valor venem màquina d'escriure i 7 gressos llapis tinta. Cardener, 20, Gràcia. De 9 a 1.

Dormitori modern

amb 2 llits, 4 matalassos, panyola amb armes i quadros a l'oli. Cortes, 554, quart.

Màquines Tipograph

Ofertim en immillorables condicions algunes màquines de compendre «Typograph». Són modernes i a punt de funcionar. Dirigir-se a P. A., número 13, d'aquesta Administració.

Piano

ocasió creuat, color. C. Universitat, 90, entresol.

Motor de benzina

1 HP. especial per a treure aigua de pou. Fraternitat, 42.

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en les de ELECTROQUÍMICA Bobinats, instal·lacions, reparacions. Maquinària Elèctrica, S. A. (Antics tallers Balcells) Cortes Catalanes, 416. T. 538 H.

VENDA

arrendo, vedat miner coure, plata, labors, 16 km. carretera, estació Robledo. Arrendat Penarroya es disposava explotació quan es van suspendre els negocis. Llista Madrid, Nicolson Fernández. Sense corre-dors.

Demandes

Caladora

falta per a calats a màquina, treball tot l'any. Hospital, 77, primer.

Empleu facilitem

en importants cases comercials o banca. Aribau, 71, tercer, 2.º De 10 a 11 de 5 a 7.

Serventa

de 22 a 26 anys falta a casa de senyor sol, tardes llures. Presentar-se dijous, tarda, de 3 a 6. Provença, 150, quart, 2.º, dreta.

Falten oficials

per a moneders, targetes i estoles i un tallador. Salmeron, 239, Casa Piquer.

Compres

Casa urgent

comprare de bona renda i preu de vuit a dotze mil duros. Escriure amb detalls i situació al núm. 2728, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, n.º 16 (anuncis).

Dispeses

Bonica habitació

a 2 amics a tot estar. Dr. Dou, 15, tercer, 1.º

Habitació amoblada

dret cuina a matrimoni sense fills, amb referències. Consell de Cent, 92, quart.

En casa particular

desitjo 1 o 2 a tot estar o sols a menjar. Avinyó, 31, primer, 2.º

Família distingida

ofereix pensió mèdica a senyor. Llauder, 1, primer, 3.º (davant Borsa).

2 habitacions

per a senyoretas o matrimoni, amb pensió o sense. Ebla. Sta. Mònica, 9, segon, 1.º

Casa particular

admet dos amics o matrimoni, únics dispesers, amb o sense. Montaner, 130, tercer, 1.º

Família andalusa

desitja senyora i senyoretas sol. a dormir i amb dret cuina. Ca-me, 15-17, 1.º, 2.º (cant.º Ebla)

Anuncis

Telegrams

Cablegrams, Radis (servei oficial) telefonemes. Es cursen immediatament servint-se de la EMPRESA IDEAL D'INFORMACIO Estalviaren temps i molèsties. Rambla de les Flors, 16, baixos.

Grans magatzems

i fàbriques tocant estació. Mercaderies a la Sagrera. Roca Casp, núm. 21, pral.

Piano d'ocas

eruat, venç. Cortes, 13, botiga

ANALISIS MODERNIS D'ORINA

Demani's el follet il·lustrat Dr. VELLVE, Professor Aux. de la Facultat de Farmàcia, Fernando, 58.